

GREGAL

PRVI STUDENTSKI LIST U DUBROVNIKU

BROJ 10
SVIBANJ, 1998

GODINA III
CIJENA 5 Kn

INTERVJUI:

mr. Antun Matić

“Kod nas se najviše
cijene nerad i krađa.”

Kinda Labidi

“Moja je želja završiti za
komercijalnog ronioca.”

SAMO ZA VAS, GREGAL DONOSI:

SVI STUDENTSKI LISTOVI U HRVATSKOJ

KONCERTI: LED GAZDELIN

SEXLUZIVNO: SEX U ŠKOLI

STRIP: COUNTRY BOY & BIAFRA BOSS

GREGAL TRIBUNE: WANTED BOGUT

PROMOCIJA ZAVRŠNIH STUDENATA

REAGIRANJA: CARNet je kar net?

JUBILARNI 10. BROJ

GREGALA

GREGAL

PRVI STUDENTSKI LIST
U DUBROVNIKU

Ćira Carića 4
20 00 Dubrovnik
telefon redakcije
412-811, lokal 225
fax 432-563 za Gregal

Gregal On Line:
<http://gregal.vdu.hr>
e-mail: gregal@vdu.hr

Glavni urednik:
Mato Brautović

Tehnički urednik:
Damir Milat

Tajnik:
Željko Čapin

Web stranice:
Damir Gabeljić

Uredništvo:
Luka Lukin, Nikša Botica, Julijana
Antić, Snježana Makivić, Toni
Čeović, Ivan Pamić, Maro Bošnjak

Lektor:
Goran Cvjetinović

Naklada: 499 primjeraka
List izlazi na Veleučilištu u
Dubrovniku
Tisak: ALFA-2

Godina III, broj 10

*Za članke odgovaraju potpisani
Prihvaćamo sve rukopise. Uredništvo
zadržava pravo neslaganja s
objavljenim člancima. Uredništvo
zadržava pravo skraćivanja tekstova.*

Deseti broj Gregala koji upravo držite u rukama predstavlja mali jubilej za ovaj prvi studentski list u Dubrovniku. Kao i svaki početak tako je i rođenje Gregala bio težak i mukotrpan. Sve je počelo u studenom '96 kada se došlo na ideju da se stvori jedan list koji bi ispunio prazninu koja se javljala na tom području, odnosno da se kroz list iznesu svi problemi vezanih uz studente. Međutim, u doba stvaranja lista ustanova u kojoj stječemo znanje zvala se još uvijek Pomorski fakultet, pa smo odlučili da velik dio lista posvetimo upravo pomorstvu.

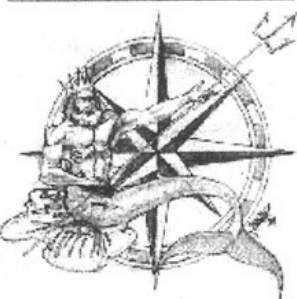
Tako je Gregal bio podijeljen na nekoliko rubrika koji su odgovarali smjerovima na Fakultetu. Tako su nautičari imali svoju rubriku Zanos kursa, brodstrojari su imali svoju Masnu stranicu, polaznici smjera BEEE rubriku Kratki spoj, itd. Prvi dio Gregala bio je posvećen određenoj tematici iz pomorstva ili studentskog života, dok je u zadnjih nekoliko stranica bilo svega, od zanimljivosti preko sporta i glazbe.

Najpopularnija rubrika bila je "Mala priča o menzi" sa glavnom protagonisticom Miss M. Gregal je iz broja u broj izvještavao o stanju u menzi u satirično-humorističnom stilu prateći razne zgode i nezgode koji bi se tu događali. Nažalost premještanjem menze izvan zgrade Veleučilišta, izgubila se inspiracija, tako da se ta biser-rubrika nakon osam brojeva ugasila.

Zbog promjena i preustroja Pomorskog fakulteta u Veleučilište Gregal se morao prilagoditi novonastaloj situaciji. Tako su ukinute sve rubrike vezanih uz pojedine smjerove, dok je pomorstvo svedeno na oko 20 posto lista. Sadašnji koncept potvrđuje da je Gregal uistinu studentski, a ne pomorski list. Osim te promjene Gregal je doživio promjene i u uredništvu i izdavaštvu.

TEMA BROJA
Brzi pomorski promet

GREGAL

TEMA BROJA
UBAJ NA SREĆA

GREGAL

TEMA BROJA
KURSI I ZANOSI

TEMA BROJA
STUDENTSKI PROMET

GREGAL

TEMA BROJA
PROMJENE

Collegium Dagusinum

Tako Gregal sada vodi samo jedan glavni urednik umjesto dosadašnjeg uredničkog kolegija od pet članova, a list se štampa u profesionalnoj štampariji.

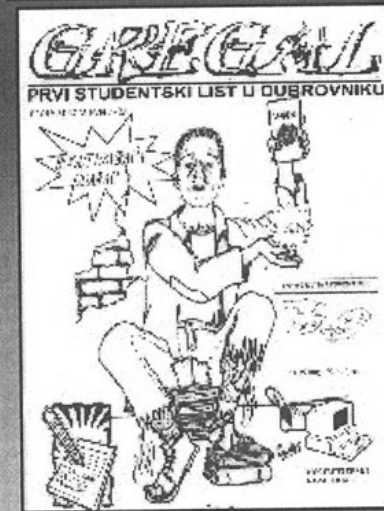
U ovih deset brojeva Gregal je doživio uspone i padove. Najkritičniji period bio je početkom ove školske godine kada je sukob među samim Gregalovcima prijetio gašenjem lista. No, Gregal je iz tog sukoba izašao još jači, pa je tako proširen broj suradnika, a otvorena su i dva dopisništva, jedan na ACMT-u, a drugi na FTVT-u. Osim sukoba koji su ugrožavali Gregal iznutra i izvana su stizale opasnosti, dvaput i u obliku verbalne prijetnje sudom. Jadni li su oni koji običnim studentima prijete sudom.

Najveći problem Gregala bio je uobičajeni problem financiranja, no i to je riješeno pregovorima sa Studentskim zborom.

Uređivačka politika Gregala je da listu svi studenti imaju slobodan pristup i da u njemu mogu moći iznositi svoje stavove bez ikakve cenzure. Gregal je sada podijeljen na četiri velike rubrike - Naša posla, Pomorstvo, Gregal Tribune i Mozaik. Osim kritičkih osvrti i vijesti vezanih uz studentsku tematiku. "Naša posla" donosi u svakom broju intervju sa nekim od profesora, te sa jednim od istaknutih studenata. Rubrika "Pomorstvo" donosi nekoliko članaka edukativne naravi vezanih uz struku koji nastoje mlade pomorce upoznati ne samo sa aktualnostima iz pomorstva, već i sa budućnosti i prošlosti "kruha sa sedam kora". Da bi se razbila monotonost i ozbiljnost tu je i "Prilog za sprdačinu" - Gregal Tribune, a potom slijedi Mozaik u kojem se može pronaći obilje članaka vezanih uz razne zanimljivosti, te uz glazbu, sport, film...

Ovom prilikom moram istaknuti da je Gregal prvi studentski list u Hrvatskoj koji ima i svoje stranice na Internetu. Sve što vas zanima o listu možete pročitati na Web adresi: gregal.vdu.hr.

Samo ime Gregal je dobio po jednom hladnom priobalnom vjetru, pa je stoga i prvi broj izašao pod motom "Gregal, vjetar, a sada i list od kojeg se ledi krv u žilama". No, neki profesori znaju reći kako od nekih članaka zna i te kako uzavrijeti krv.

U OVOM BROJU:

AI SESEC TALANTOTIV

Hotel "Astarea" razoren po drugi put !?

STR:
8-9

Razgovor s Ivicom Kostovićem, ministrom znanosti i tehnologije RH:

"Ne brini se, ti se javi u jesen na natječaj i dobit ćeš stipendiju!"

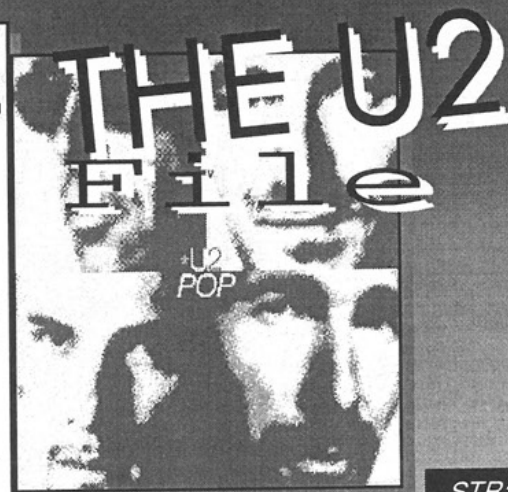
STR:
10

INTERVJU SA IVANOM PAMIĆEM, KONTROVERZNIH EX. GLAVNIM UREDNIKOM GREGALA, POVODOM IZDAVANJA KNJIGE "SVI OTKRIVAČI AMERIKE"

"U mojim venama teče hrvatska, engleska i škotska krv"

STR:
22-24

STR:
38-40

Razgovarao: Mato Brautović

"Kod nas se najviše cijene-nerad i krađa. To je ono što nas vodi u propast."

Razgovor s mr. Antunom Matićem

U Hrvatskoj ima premalo mladih stanovnika i žalosno je da se svaku sitnicu obraća i ide rješavati preko nekih intervencija. Time se jednostavno mladi ne stimuliraju da budu aktivni nego da traže nekoga većeg mecenu i sl. Sadašnja vlast to još više potencira iz raznoraznih razloga. Smatram da je to mentalno naslijeđe svih nas koji smo živjeli u komunizmu i da smo to prihvatili. Pozdravljam što mladi nisu opterećeni starim životom i problemima. Oni moraju znati politiku, kako je išlo, kako se razvijalo, ali ovo što nam se nameće pomirba i sl. nemaju se mladi što s time zamarati.

Profesore Matić, možete li nam ispričati kako ste došli na mjesto profesora na našem Fakultetu i što ste prije radili?

Radio sam prije u privredi, u brodogradilištu Split, a kada sam došao u Dubrovnik radio sam u "Hotelsko Dubrovnik" na investicijama klimatizacije, grijanja i ventilacije. Kako je došlo do rasformiranja službe razvoja Hotelsko Dubrovnik prešao sam u Srednju pomorsku školu. Tu sam radio desetak godina i kad se Viša pomorska škola pretvarala u Pomorski fakultet, onda me je kontaktirao Luko Milić, da dođem "gore" predavati, jer se povećao kolegij tj. prešao u četiri godine. Od '87 sam prešao na Fakultet kao asistent prof. Bosniću, sa strojarskog fakulteta u Zagrebu, za Prekrcajna sredstva i Mehanizme.

Poslije sam samostalno vodio ove kolegije, s tim što je jasno, da su ovi profesori ostali kao nositelji predmeta. Od tada sam stalno ovdje na fakultetu. Kako smo postali Veleučilište mogao sam držati određene kolegije na šestom stupnju samostalno, odnosno preuzeo Čvrstoću i Elemente strojeva, dok sam prof. Damiću predao Mehanizme, a ja sam zadržao Prekrcajna sredstva.

- ☛ Za vaše predmete studenti kažu da su teški, je li to zbog visokih standarda Vaših ispita ili samih studenata?

S mog gledišta, smatram da mogu biti obje stvari. Smatram da najprije moramo razlikovati teško, ajmo reć' u navodnim znacima, Čvrstoću od drugih predmeta. Naime, Čvrstoća je jedan teoretski predmet gdje treba dobro poznavati, uglavnom Tehničku mehaniku i Matematiku. A tko nije svladao matematiku, naročito matematiku srednje škole, kao i mehaniku ima poteškoća. Drugo, može biti da ja relativno imam tu malo viši kriterij, ali on se manifestira iz tog razloga jer smatram da se ono što prethodi Čvrstoći mora znati. Tako da se trudim držati predavanja tog suhoparnog predmeta relativno zanimljivim sa bojama, detaljnim objašnjavanjem, a najveći nedostatak je u tome da vježbe iz Čvrstoće studenti shvaćaju kao jednu obavezu koja im je bespotrebna. Stoga ne sudjeluju na vježbama aktivno, ne izrađuju zadatke, ne pitaju, ne trude se da zadovolje onaj minimum. Doslovno, ne rade na vježbama već sjede i prepisuju zadatke. Tako se može reći da je to na ispitu teško položiti. Žalostno je da konkretni zadatak, koji smo radili a vježbama davam na ispitu da čak i ne mijenjam ništa, niti sile ili bilo što.. i to se ne riješi.

To je najbolji pokazatelj kako se nakon toga, po toj "fami", da je teško položiti ispit, osobito ako se dolazi bez da se ima imalo znanja. To predstavlja jedan problem posebno što se do sada moglo izlaziti bezbroj puta na ispit. Sada se već mijenja situacija što primjećujem i kod samog pristupa studenata koji su svjesni da treba položiti ispit, obzirom da su opterećeni brojevima, pa su i pismeni rezultati bolji. Nisu baš kako bih ja želio ali su ipak puno bolji.

Drugi predmeti, Elementi i Prekrcajna sredstva, iz razloga jer nisu teoretski već malo praktičniji, onda je to lakše za sjesti i naučiti. Lakše se nauči i položi. Na koncu, i ja sam tako učio, samo što sam završio gimnaziju pa sam dobro baratao matematikom, dok za ovo drugo nisam imao dovoljno tehničko predznanja te mi je bilo teže.

Spomenuo bih također, lošiji odnos pojedinih kolega sa Fakulteta, u smislu "pomoći" studentima kroz "lekcije". Smatram kako bi mnogo više i bolje trebalo saživjeti novo uvedeno mentorstvo kao oblik savjeta i pomoći studentima.

- ☛ Kako planirate u budućnosti osuvremeniti Vaša predavanja?

Osuвременiti znači imati mogućnost korištenja folija, jer je to najbolji način u ovom trenutku. Može se objasniti dva puta, da se detaljno uoči, a vjerujem, ako me što ne omete, da će uskoro izaći knjiga ili skripta iz Elemenata strojeva, Zbirka zadataka iz čvrstoće i Prekrcajna sredstva, te će samim tim biti puno lakše za pripremiti ispit. Tu smo prije bili slabi, pogotovo sada u Hrvatskoj kad nemamo potrebne literature.

u svako doba dana moram biti na raspolaganju jer sam u državnoj službi. Dubrovnik je značajan u Hrvatskoj, pa tako ima jako puno kulturnih, prosvjetnih i športskih događanja, dosta stranih posjeta. Dubrovnik ima što pokazati pa su stoga obaveze velike. Za sada to uspijevam uskladiti, ali ipak to trpe skripte koje su trebale već prošle godine biti gotove.

- ☛ Kako ste se odlučili baviti politikom?

Da budem iskren, devedesete godine je došlo do demokratskih promjena u Hrvatskoj pa sam smatrao da se moram aktivno uključiti, a naročito zbog oca koji je nesretno stradao 1945. Smatrao sam da bi to bio moj udio u razvitku samostalnosti Hrvatske.

Spomenuo bih također, lošiji odnos pojedinih kolega sa Fakulteta, u smislu "pomoći" studentima kroz "lekcije". Smatram kako bi mnogo više i bolje trebalo saživjeti novo uvedeno Mentorstvo kao oblik savjeta i pomoći studentima.

Teško je osuвременiti nastavu u onom smislu da se neke nove stvari ili dostignuća primjene. Čvrstoća je klasični predmet, koji se predava već toliko dugo godina i tu se ne može ništa novo donijeti. A, što se tiče Elemenata strojeva, to su detalji koji se mogu samo dizajnerski ljepše napraviti. Prekrcajna sredstva, tu ima najviše novih stvari pa nastojim to kroz predavanja prenijeti.

- ☛ Kako usklađujete politički s profesorskim životom?

Teško. Moram priznati teško. Obaveze su prevelike. Zato mi je žao zbog studenata, jer sam često u situaciji da su predavanja neredovita. U vrijeme kad su predviđena, imam obaveze u Županiji te

Mislio sam da moram biti nazočan, jer sam '71 završavao studij te nisam mogao sudjelovati u studentskom pokretu, a ni kasnije jer sam se zaposlio u novoj sredini, u Splitu.

- ☛ Zašto baš HKDU?

Opredijelio sam se za demokršćansku stranku smatrajući da je, obzirom na moj odgoj i svjetonazor, jedino to prihvatljivo. Od prvih trenutaka osnivanja 1989. do danas sam ostao u stranci i to je odraz mog života, obiteljskih odnosa i tradicije u obitelji od ranije.

Nastavak na sljedećoj stranici ➤

- ☛ Kakvo je službeno stajalište vaše stranke spram mladih ljudi?

Mi kao demokršćani smatramo da je obitelj temelj društva i želimo pružiti obitelji, naročito mladim obiteljima i mladosti što više. Nažalost, nismo u situaciji utjecati na zakone koji se donose u Hrvatskom državnom saboru, onako kako bi po našem mišljenju po političkoj vokaciji trebalo biti. Previše se deklarativno govori o pomoći mladima i obitelji, a malo se po zakonu to provodi. Neke dijelove zakona bi trebalo izmijeniti da se osjeti u zakonu da se to može izvesti. Ako se to ne može učiniti onda nema koristi. Ako se mladi čovjek ne može zaposliti, ako u onom trenutku kada se odluči samostalno živjeti ne može doći do stana, ne na način da ga kupi već da od države dobije hipoteku te da ga uz svoje mogućnosti, kroz plaću vraća. Na taj će se način najbolje stimulirati mladi. Kod mladih u Hrvatskoj nije stvorena klima rada, klima korisnog rada. Treba se stimulirati stvaralački rad.

- ☛ Kako komentirate uskršnju poslanicu nadbiskupa Bozanića, odno-sno onaj dio koji se odnosi na mlade?

U Hrvatskoj ima premalo mladih stanovnika i žalosno je da se svaku sitnicu obraća i ide rješavati preko nekih intervencija. Time se jednostavno mladi ne stimuliraju da budu aktivni nego da traže nekoga većeg mecenu i sl. Sadašnja vlast to još više potencira iz raznoraznih razloga. Smatram da je to mentalno naslijeđe svih nas koji smo živjeli u komunizmu i da smo to prihvatili. Pozdravljam što mladi nisu opterećeni starim životom i problemima. Oni moraju znati politiku, kako je išlo, kako se razvijalo, ali ovo što nam se nameće pomirba i sl.-nemaju se mladi što s time zamirati.

- ☛ Smatrate li da je hrvatskoj mladeži potrebna "duhovna" obnova?

Svima nama je potrebna duhovna obnova. Mladima u tom smislu nije potrebna jer nisu živjeli u prošlom sistemu, ali su živjeli sa svojim roditeljima, gdje je to podsvijesno

nataloženo u njima. Iz tog razloga je ona potrebna. Uništeni su građanske i moralne vrijednosti, pogotovo u ovih zadnjih pet godina. Namjesto da se obnove, oni su se još drastičnije srozali, a što se može vidjeti kroz razna događanja u proteklih nekoliko mjeseci kad su kulminirala. Mladima je stoga potrebno prezentirati naše naslijeđe, kršćanske, moralne vrijednosti koje nikada nisu upitne. Ali ne na jedan grub, sirovi način. To bi trebalo političarima, svakodnevnom ponašanju u politici da pokažu društvu u cjelini. Promovirajući ljude, nositelje obitelji i sve ono što proizlazi iz toga bi se mladima najljepše to prikazalo. I u tom smislu je i Božićna i Uskršnja poslanica nadbiskupa Bozanića značajna gdje je on na nekoliko mjesta apostrofirao problem koji su doveli do sadašnje situacije u našem društvu. Smatram da hrvatsko društvo, da Hrvati nisu toliko klasično liberalni, ali da nisu ni komunistički totalitarni već su to određena naslijeđa koja se sada pokušavaju sukobljavati.

Mislim da je ovo još uvijek patrijarhalna sredina koja još uvijek pokušava izboriti za sebe mjesto u Europi.

- ☛ Vaše viđenje aktualnoga stanja mladeži u Dubrovniku i Županiji?

Problem mladih u Županiji doživljam na način da mladi ne vide perspektivu u razvitku Županije. Perspektivu u zapošljavanju, u životu i kroz to, a budući da mladi nisu dovoljno jaki tj. da nemaju dovoljnu potporu obitelji ili okoline, onda nalaze i traže izlaz u nečemu što im se nađe pri ruci, bježe od stvarnosti, pokušavaju u onom nekom zamišljenom svijetu naći zadovoljstvo, sreću.

Općenita je tendencija da se ide prema većem centru, jer postoji veća mogućnost izbora, zabave. Na taj način svi gradovi siromaše, kao i sela zbog odlaska u gradove. To država još uvijek nije uspjela riješiti.

Stres rata doživio je veliki broj mladih, koji su tada bili djeca, što je na njih ostavilo traga. Nažalost problemi se ne rješavaju sustavno već te probleme utvrđuje konkretno - dogodilo se ovo, dogodilo se ono, a bez imalo pomoći. Županija nema sredstava da sustavno ide u rješavanje

bilo takvih bilo drugih problema. Previše je centralizacije. Država je centralizirala sve na razini Zagreba i da bismo osmislili određene programe, ali na žalost u situaciji smo da je privreda tako loša da mladi nemaju mogućnost zaposlenja. Zbog toga i nije čudno ono što se događa - bježanje u svijet kriminala i droge.

Teško je mladima osmisliti 24 sata jer nema nekih mogućnosti. Najbolji je dokaz da smo prije godinu dana učinili koncert "Magazina" na Stradunu, doduše stranački, koji je bio zadovoljstvo nekim novim načinom, da je netko mladima poklonio nešto, da ne moraju platiti za svaku stvar.

Crkva je dosad prednjačila u mnogim stvarima, ali je sada njoj u Hrvatskoj teže jer se izmijenila politička klima. Država bi to trebala voditi, sustavno i za svakoga podjednako. Mladima u ovom trenutku vidim perspektivu u radu. Nažalost kod nas se uopće ne cijeni rad. Od školstva, prosvjete, znanosti do bilo kojeg stvaralačkog rada. Kod nas se najviše cijene- nerad i krađa. To je ono što nas vodi u propast.

- ☛ I, na kraju, što mislite o "Gregalu"?

Kada sam vidio prvi broj bio sam pomalo skeptičan. Pitao sam se hoće li uspijati u svojoj zamisli. Iskreno priznajem da nisam vjerovao da će biti mladića koji imaju malo duha, kulture pisanja, jer sam uvijek doživljavao da kod nas dolaze tehnički obrazovani mladići, koji imaju želju za pomorstvom, koje ne interesira kultura, pisanje. Drago mi je što ste me ugodno iznenadili. Iz broja u broj ste sve bolji.

Drago mi je da baš iz ovoga što sam rekao, da studenti vide da se može nešto i u okviru tehničkog fakulteta osmisliti na ovakav način.

O stanju mladih: nadbiskup Josip Bozanić

...U hrvatskom društvu svjedoci smo širenja ozračja beznađa. Iza nas je teško doba komunističkog totalitarizma, razdoblje buđenja novih nada koje je donijelo oslobađanje od hegemonističkog režima i ostvarenje vlastite države, zatim vrijeme domovinskoga ratnog stradanja, žrtava i rana. Sada pak kao da mnogi upadaju u neku duhovnu prazninu. Takve prilike najviše osporavaju naši mladi svojim ponašanjem, stavovima i ispadima. Oni na taj način upućuju nama starijima i odgovornima hitan poziv na promjenu i obnovu.

Svjesni smo da su se, gledajući globalno, u Hrvatskoj dogodile velike stvari. Uspostava države s potrebnim ustanovama program je koji traži vrijeme, ljude, znanje i iskustvo. Međutim to nas ne smije uspavati i ostaviti s pogledom okrenutim prema prošlosti. Trebamo gledati u budućnost. Crkva osjeća da ne smije šutjeti. Ona je svjesna da - poslušna Evanđelju, a iz ljubavi prema hrvatskom narodu i svim građanima naše domovine - treba biti savjest u društvu u kojem djeluje.

Čini nam se da je duhovna praznina posljedica i nastojanja koja su nekim ovozemnim stvarnostima pridavala religijsku dimenziju, a zatim i neodgovorna obećanja, pa i neopravdana povjerenja. Zabrinjava nas što se gubi povjerenje prema državnim i lokalnim ustanovama te upravno-pravnom sustavu, a sve se više vjeruje u posredništva, preporuke i poznanstva. Zapažamo da se u javnosti stvara neki osjećaj nepovjerenja prema inozemnim ustanovama i nastojanjima, a da se otvoreno ne analiziraju uzroci i razlozi tih situacija. Takva javnost naciju može dovesti do bolesnog stanja. A u isto vrijeme sa žalošću primjećujemo da moralni poroci "zapada" osvajaju naše prostore, kao primjerice droga. Naši su gradovi bez primjerenog zakonodavstva i bez službe učinkovite kontrole o lokalima noćne galame, točenja alkohola maloljetnicima i drugoga.

Ti i drugi razlozi uzrok su duhovnoj praznini i beznađu što ima svoj posebni izražaj u zemljama postkomunizma, a o čemu češće govori papa Ivan Pavao II. Ovime se ne želi nikoga suditi, nego se sve, a osobito odgovorne, zove na budnost, promjenu i obnovu. Crkva govori i u ime onih čije se riječi ne čuju, ili se ne žele čuti. Ovdje mislim u prvom redu na roditelje koji strepe nad budućnošću svoje djece...

AIESEC ZA I PROTIV

Pod kraticom AIESEC krije se međunarodna organizacija studenata ekonomije osnovana 1948. u Stocholmu.

Pripremajući se za članak o AIESEC-u popričao sam sa studentima FTVT-a koji su uglavnom iznosili primjedbe na račun ove studentske organizacije. Međutim da ne bi iznosio stajalište samo jedne strane, zaputio sam se u prostoriju AIESECA. Tamo su me dočekali Viktor Vasiljević, dopredsjednik za financije, i Maja Vajler, koordinator za marketing, da bi nam se poslije priključila i predsjednica organizacijskog odbora Tina Modrić. Koje titule?!? Vjerojatno svaki član AIESECA ima neku titulu, kao npr. "čuvar AIESEC-ova pečata" i sl. Bilo kako bilo, spomenutoj trojki zahvaljujem na susretljivosti i pomoći.

Ono što me potpuno iznenadilo jest što sam dočekan s potpunom oprežnošću, pa čak i pomalo sa strahom. Razlog tome je što je jedan određeni član AIESEC-a, koji inače na gregalovce gleda s podsmijehom, pripremio teren govoreći kako dolaze iz Gregala da bi potpuno ocrnili AIESEC. Brzo su se uvjerali da to nije tako, pa je razgovor protekao ugodno uz smijeh.

Što je to AIESEC? Pod kraticom AIESEC krije se međunarodna organizacija studenata ekonomije osnovana 1948. u Stocholmu. AIESEC broji 87 zemalja članica, a u Hrvatskoj postoji 8 gradova u kojima postoji AIESEC. To su: Zagreb, Osijek, Varaždin, Pula, Opatija, Rijeka, Split i naravno, Dubrovnik gdje je AIESEC osnovan 1994. godine. Međutim, u posljednje vrijeme AIESEC postaje više od međunarodne udruge studenata ekonomije prihvaćajući studente i sa drugih fakulteta.

Ove godine AIESEC slavi 50

godina postojanja, a centralna proslava na razini Hrvatske, a upriličena je u Dubrovniku od 28. travnja do 3. svibnja. Tom prilikom održan je i paralelni Seminar o turizmu. Dubrovačkom skupu bilo je nazočno dvjestotinjak studenata kako iz Hrvatske tako i iz raznih zemalja svijeta.

Sam AIESEC Dubrovnik broji 30-ak članova. Sastoji se od skupštine, upravnog odbora i nadzornog odbora. Skupštinu čine svi članovi koji biraju upravni i nadzorni odbor te predsjednik.

AIESEC je neprofitna organizacija koja se uzdržava sredstvima koja im dotiraju sponzori. Jedan od

Jedan od najvećih problema AIESEC-a je odnos sa studentima. U razgovoru sa studentima gotovo nitko nije znao tko je predsjednik, a bilo je i onih koji nisu ni čuli za AIESEC.

glavnih sponzora je Dubrovačka banka, a tu su još i Ministarstvo turizma, Atlas, Croatia airlines, itd.

Prvu primjedba koja biva upućena članovima AIESECA je da su oni nadstudenti, da su zatvoreni, nedruželjubivi. Prema onome što sam vidio, teško bi se mogo reći da su zatvoreni i nedruželjubivi.

Jedan od najvećih problema AIESEC-a

Piše: Toni Čeović

Dočekali su nas Viktor i Maja

je odnos sa studentima. U razgovoru sa studentima gotovo nitko nije znao tko je predsjednik, a bilo je i onih koji nisu ni čuli za AIESEC. Ovaj problem najbolje ilustrira dan prakse kada je bilo nazočno samo dvoje-troje ljudi. Inače u AIESEC-u se nadaju da bi im baš ti dani prakse mogli donijeti popularnost. Naime, tu se nudi mogućnost odlaska na praksu u jednu od 86 zemalja. Naravno, postoje i uvjeti. A to su da student sam plaća put, da pokaže znanje jezika, te da prođe interview s komisijom sačinjenom od profesora i gospodarstvenika.

U AIESEC-u se također trude i poboljšati uvjete života mladih u Dubrovniku, te su zbog toga u stalnom kontaktu sa županom.

Kada pogledate listu, primjetit ćete da je velika većina članova ove

Organizacijski odbor XIII. skupštine AIESEC-a

studentske udruge izvan Dubrovnika. Kako to objasniti? Slučajnost? Teško. Možda istina leži u tome da Dubrovnik još ne poznaju toliko dobro, pa im AIESEC predstavlja razbibrigu i dobar način za upoznavanje ljudi.

I na kraju, dotaknut ćemo se AIESEC-ova odnosa sa Gregalom. Službeno stajalište je da je Gregal dobar list, zanimljiv i da je takvo nešto potrebno studentima. Međutim, to nije mišljenje svih članova, od kojih su neki to i pokazali. AIESEC se od njih ograđuje smatrajući da svatko privatno može raditi što ga je volja.

Kakav bi se zaključak iz svega navedenog mogao izvući? To bi najbolje bilo da zaključite sami, premda su neke crtice jasno vidljive. AIESEC svakako nije nikakav bauk, skup nadstudenata ili nešto tome slično.

Turistička promidžba na AIESEC način

Studenti učesnici XIII. Nacionalne skupštine bili su smješteni u hotelu *Astarea*. Oni su tom prilikom porazbijali dovoljno inventara da je direktor zaprijetio da će obavjestiti policiju. Što je najgore prvi gosti tog nedavno renoviranog hotela nakon prvog "tuluma" su počeli napuštati hotel. Možete misliti s kakvim dojmovima i preporukama.

Zar je potrebno da situaciji kada svakog gosta povlačimo za rukav doživljavamo takve ispade? Dodajmo i to da je *glede & unatoč* devastacija riječ o studentima koji su tu smješteni kao sudionici Seminara o turizmu(?!).

Hotel "Astarea" razoren po drugi put !?

Svečano otvorena XIII. Nacionalna skupština AIESEC-a

Trinaesta Nacionalna skupština AIESEC-a, pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske dr. Franja Tuđma, na svečano je otvorena 28. travnja u Kazalištu Marina Držića.

Tom je prigodom priređen bogat kulturno-umjetnički program, a nazočnima su se obratili župan dubrovačko-neretvanski dr. Jure Burić, predsjednica AIESEC-a Hrvatske Ivana Brnaca, predsjednica Organizacijskog odbora Skupštine Tina Modrić i veteran AIESEC-a Rafo Rodin koji je prije 44 godine vršio praksu kao član AIESEC-a.

• Zar vam ovi ljudi izgledaju kao razarači?

Mario Bukvić: "Istina je!"

U svezi spomenutih događaja u hotelu *Astarea* razgovarali smo sa Mariom Bukvićem, nadzornikom AIESEC-a za Hrvatsku. On nam je potvrdio nemile događaje. Svaki komentar je suvišan, ostaje kako će se riješiti ta situacija unutar samog AIESEC-a.

SLUŽBENI SPONZOR
STUDENTSKOG
ZBORA
VELEUČILIŠTA U
DUBROVNIKU

Razgovor s Ivicom Kostovićem, ministrom znanosti i tehnologije RH:

"Ne brini se, ti se javi u jesen na natječaj i dobit ćeš stipendiju!"

Razgovarali: Željko Čapin i Mato Brautović

U PETAK 13. ožujka Ivica Kostović, ministar znanosti i tehnologije, posjetio je Veleučilište. Na sjednici zatvorenoj za javnost bili su, uz Kostovića i njegovog zamjenika Nikole Ružinskog, rektor Mateo Milković, tajnik Veleučilišta Dalibor Ivušić, prorektor Željko Bulić, član upravnog vijeća Adam Benović, predsjednik Studentskog zbora Slaven Bogut i dekan ACMT-a Bill Dempsey. Razgovaralo se o stanju na Veleučilištu i o planovima za budućnost.

- Kada će doći do povećanja subvencija za smještaj s obzirom da se nije povećala već 4 godine, a cijene smještaja konstantno rastu?

Mi mislimo problem riješiti na način da povećamo broj stipendija.

Shvaćate, ideja države je da studentima da stipendiju koja će pokrivati školarinu, smještaj i prehranu. Znači, mi ćemo povećati broj stipendija.

(Pamić: recite nam za pve stipendije za otoke!).... Ne brini se, ti se javi u jesen na natječaj i dobit ćeš stipendiju. (Pamić: a kolika je ta stipendija?)... to ti je dovoljno za živjeti. Dobiješ smještaj, šezdeset obroka i tristo kuna. Ako si s otoka i vratit ćeš se na otok ne treba ti tata i

mama osim ono malo džeparca. Potrebno je samo vratiti se na otok i nećeš trebati ništa vraćat. Vidim da niste upoznati... s Korčule se dosta javljaju... a Pelješac... to ne znam, ja bih mog'o k'o Ministar...

- Ovdje je pitanje studentskog doma jako važno pitanje! Jako je velika potražnja, cijene skaču...

E, to ne mogu ništa reć. Zašto? Zato jer ovdje ima toliko tih smještaja i soba praznih tijekom jeseni i zime tako da izgradnja studentskog doma ne bi bila logična. Mi nemamo sredstva...

- Da, ali jedan od hotela bi se mogao preurediti...ima dosta hotela koji se ne mogu popuniti ni tokom ljeta ni tokom godine. Zašto se sa gradskim ocima to ne dogovori?

Pazi, to, to vi možete..vi se dogovarajte...ali to neće, ne može biti politika da studenti idu u hotele. To je stvar dogovora, to ne može ministarstvo napraviti.

- Što mislite o studentskim listovima i o incijativi samih studenata?

Problem je uvijek financiranja. To je jedini problem. Ako list puno košta onda je pitanje koliko se list može tržišno održati. To je jedini problem, nema drugog problema. Subvencije za listove se mogu dati

do određene granice. Dati ćemo mi tako za studentske programe, pa ako studenti to odluče dat' za list, a ne za recimo sportske aktivnosti, to je njihova autonomna odluka. Mi ćemo dat' uvijek za program studentskog zbora, a dal' će oni reć "ajmo sve dat' za Gregal ili za nešto drugo", to je stvar studenata.

- U kojoj mjeri će Vlada dozvoliti predstavnicima studenata da više utječu na pitanja i odluke koje se tiču studenata i studentskog života.

To ti je u zakonu napisano da vi sudjelujete u donošenju svih akata koji se tiču studentskog standarda. To nema problema, tu si ravnopravni partner.

- A, na sjednicama Vlade?

Nije to na Vladi, to je na Sveučilištu.

- ...Ali kada se radi konkretno o zakonima vezanim za studente?

Oni su sudjelovali na Zakonu o Studentskom zboru. Mišljenja studenata su se uvažila.

Pazite studenti... život studentski se odvija na Veleučilištu. Praktički sve što student želi izraziti ili aktivnosti, mora biti preko Veleučilišta. Ono "Vlada", to ti je socijalistički model.

Znanstveno kaskanje

Na pitanje: "Može li RH imati jasnu strategiju razvitka znanosti i tehnologije, ako nema cjelovitu strategiju društva?" "ministar znanosti i tehnologije Ivica Kostović je pokušao odgovoriti podacima da je Hrvatska 1991. godine izdvajala za znanost oko 870 milijuna kuna, da je za 1997. godinu izdvojeno 675 milijuna kuna, iz čega je izveo zaključak kako

"imamo jasne nacionalne prioritete u istraživanju - ne samo da ih imamo nego su ti prioritete i financijski podržani".

Zaključak je dakle jasan: Republika Hrvatska ni nakon sedam godina svoje samostalnosti nije uspjela osmisliti svoju globalnu strategiju razvoja, pronaći model koji bi uvažavao činjenicu prijeko potrebne povezanosti Hrvatske sa svijetom s jedne strane i pronalaženje svih prednosti koje imamo kako bismo opstali u globaliziranom svijetu, s druge strane-je konstatacija koja može proizaći iz odgovora dr. Ivica Kostovića.

Piše: Maro Bošnjak

VI BISTE SLOBODNE UPISE- E, PA NE MOŽE!

Zamisao o slobodnim upisima na fakultetima te o selekciji studenata tijekom studija, koja je potekla iz Ministarstva znanosti i tehnologije, očito svoju konkretnu primjenu neće ove godine naći na Zagrebačkom sveučilištu. Osnovni je argument dekanima, a možda i najjače opravdanje, za protivljenje slobodnim upisima taj što svi tvrde kako njihovi fakulteti nemaju ni prostor, ni opremu, a isto tako ne raspolažu ni s dodatnim brojem znanstvenonastavnog kadra za sve one koje bi studij po "slobodnom principu" upisivali.

Slobodan upis je veoma interesantan iz više razloga, ali ima i čimbenika koji kažu da to treba prihvatiti sa rezervom. Naime, mora postojati nacionalni program potrebnih stručnih i znanstvenih kadrova, dakle mi moramo znati što Hrvatskoj treba u programu, te stoga treba znati koliko studenata godišnje upisati na pojedine fakultete - ističe Draženka Jurković, prorektor za nastavu Sveučilišta Josipa J. Stossmayera u Osijeku.

Na Ekonomskom fakultetu prijavljuje se čak i po 4500 kandidata za 1500 mjesta, stoga ni dekan tog

Slobodan upis je veoma interesantan iz više razloga, ali ima i čimbenika koji kažu da to treba prihvatiti sa rezervom. Naime, mora postojati nacionalni program potrebnih stručnih i znanstvenih kadrova, dakle mi moramo znati što Hrvatskoj treba u programu, te stoga treba znati koliko studenata godišnje upisati na pojedine fakultete

Fakulteta dr. Boris Vuković ne vidi mogućnost slobodnih upisa.

Dekan Medicinskog fakulteta prim.dr. Niko Zurak ističe da je nemoguće realizirati ideju slobodnog upisa na prvu godinu studija, a zbog toga što se studij medicine dobrim dijelom odvija kroz nastavu u malim grupama uz korištenje specifične nastavne tehnologije.

Dekan Fakulteta strojarstva i brodogradnje prof.dr. Slobodan Kralj smatra da problem neće riješiti slobodni upisi jer ne vidi korist u tome da se privuku studenti koji nisu

sposobni pratiti zahtjevne programe.

"Što bismo dobili time da dobijemo studente koji su završili ugositeljsku školu"-ističu i na Rudarsko-geološkom fakultetu.

Prof.dr. Ivo Borković, dekan Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, također drži kako je prerano za donošenje odluke o novom načinu dolaska do indeksa: "Slobodni upisi su ideja pomoćnika ministra znanosti prof. Mandića, koja je tek u fazi razmatranja. Osobno držim da u ovom trenutku na visokim učilištima u Hrvatskoj nisu sazreli uvjeti za cjelovitu raspravu o slobodnim upisima".

Tako zagovornici slobodnih upisa uz ministarova pomoćnika dr. Mandića, mogu biti jedino budući studenti, koji bi po tom načelu "otvorenosti" sveučilišta mogli lakše doći do indeksa. Hoće li to lakše dobivanje indeksa dovesti i do diplome pitanje je u čiji pozitivni odgovor očito vjeruje dr. Mandić.

Situacija u Dubrovniku

U svezi ovog problema rektor Veleučilišta u Dubrovniku dr. Mateo Milković ističe: "Svi srednjoškolci dati će svoje svjedodžbe koje su imali tijekom školovanja i oni će se bodovati. S druge strane bodovati će se njihova motiviranost; napraviti će se nekakav interview sa svima pojedinačno i sa kojima će povjerenstvo imenovano sa strane rektora na prijedlog pročelnika odjela sa kojima će specijalisti obaviti razgovore sa studentima o njihovoj motiviranosti. Treći dio se odnosi na bodovanje. Ukupan broj bodova će biti 100 bodova, mogućih 95 bodova je što donosi škola, a 5 bodova donosi interview. Razlika između one škole koja se smatra da je odgovarajuća i ona koja nije odgovarajuća razlika je 5 odnosno 10 bodova.

Slobodnog upisa neće biti, mada je i ovo što radimo na Veleučilištu je ustvari mnogo u odnosu na druge fakultete, jer uglavnom će svi zadržati klasiifikacijske ispite. Mi smo

iz prethodnih saznanja vidjeli da taj klasiifikacijski ispit u prvom, drugom i trećem roku nije dao neke određene rezultate, a za ovu godinu smo se odlučili na Senatu, uz prijedlog nas rektorata pokušati napraviti nešto novo.

Naš osnovni motiv zašto ne ići sa klasiifikacijskim ispitima je, taj da pokušamo samo sa tog naslova da neće biti klasiifikacijski ispit dovesti što više zainteresiranih za ove naše studije. Smatramo da ako imamo što više kandidata da će se moći izabrati bolji kvalitet studenata.

Nije nam želja da se postojeća razina znanja smanjuje nego da se ona poveća, a sa druge strane nije nam želja da klasiifikacijski ispit bude dominirajući u pristupu na ovo Veleučilište. Smatram da klasiifikacijski ispit jako devalviraju ono što je dak postigao uz nekakvo trogodišnje odnosno četvorogodišnje školovanje.

U svezi dileme da se klasiifikacijski zamijene razredbenima ispitima, provedena je anketa među studentima Veleučilišta u Dubrovniku; Ivan Šarić: "Ma, ne zanima me to!"

Đivo Sambrailo: "To je najpametnija stvar koju sam dosad čuo i apsolutno se slažem s tim"

Aleksandar Medan: "Vidiš da nemam vremena, kopam po Internetu!"

Albin Fisher: "Potpuno se slažem s tim, ako se već četiri godine uči u srednjoj školi, nek' se to onda i iskoristi."

Mato Dimnić: "Ne zanima me, jer sam se već upisao"

Jeronim Šepić: "Ja sam za ovo što je dosad bilo, jer se u suprotnom ovaki k'o i ja nikad ne bi uspjeli upisati, jer smo mi svi prepisali na pismenom i tu dobili mnogo bodova. U drugom slučaju dođu "face" iz Gimnazije...."

U posljednje vrijeme svjedoci smo buđenja studentskog izdavaštva. Naime, prema našim saznanjima u Hrvatskoj

trenutno izlazi 10 studentskih listova i to: "ACMT Vision", službeni glasnik ACMT-a; "Plima", list studenata Pomorskog fakulteta u Rijeci; "Student", list studenata Hrvatskih studija; "Manager", list s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, "Agronom" s Agronomskog fakulteta u Zagrebu, "Veterinar" s Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, "Slon" i "Sizif" sa Filozofskog fakulteta u Zadru i "Studentski list" kojeg izdaje Savez studenata Zagreba. Do nedavno je izlazio i "Dišpet" sa Sveučilišta u Splitu, ali izgleda da bi on mogao pobrati titulu promašaja godine.

No krenimo redom. O "Gregalu" vam neću mnogo govoriti. No uz malo HRT-ovske objektivnosti i neskromnosti recimo samo da od svih spomenutih listova "Gregal" ima najbolji ukupni dojam. Tome je pridonojelo drugo mjesto za najljepšu naslovnice. Naime, Slaven Bogut sa naslovnice 9. broja za dlaku je izgubio prvo mjesto pred ljupkom Ivanom Gržetić, miss Universum '98 čije nam se lice smiješi sa naslovnice prvog broja "ACMT Visiona". Da, "Vision" zasigurno ima najljepšu naslovnice, ali u koliko malo zavirite u njega, primjetit ćete da je to u glavnom sve. S obzirom da je to tek prvi broj moramo biti tolerantni i reći da se "ameri" zaista trude, ali ono što im potpuno nedostaje jeste grafička nedefiniranost i nedostatak bilo kakve koncepcije.

Kolege sa Pomorskog faksa u Rijeci izdali su već pet brojeva lista "Plima". Naslovnica je u boji i na kvalitetnom papiru, ali po kakvoj logici su na nju došle snježne planine i skijašica u kupaćem?! "Plima" je zanimljiva u glavnom samo svojim studentima. Nedostaje zanimljivosti i humora čime bi se eventualno pridobio širi krug čitatelja. U glavnom je

Studentski listovi u Hrvatskoj

Piše: Željko Čapin

"Agronom", "Veterinar", "Slon" i "Sizif" nisam imao prilike prolistati tako da ih ne mogu pobliže opisati. Zanimljiva je pikanterija da "Slon" i "Sizif", oba s FFZ nimalo nisu u dobrim odnosima. Naime, "Slon" kojeg izdaje Studentski zbor glasi kao stranački, a "Sizif" kao slobodni list. U koliko nazovete FFZ i raspitate se o tim časopisima, šetat će vas od telefona do telefona i na kraju ćete "progutati" spuštenu slušalicu.

ispunjena interviuima, a koncepcija je razbijena na puno rubrika, često i s jednim jedinim člankom u rubrici. Grafički je jednolična, tako da više podsjeća na dnevni tisak u A4 formatu nego na studentski magazin.

To se nikako ne bi moglo reći za "Student", časopis studenata Hrvatskih studija. Naslovnica je na debelom papiru, profesionalno urađena prijelom teksta, visokokvalitetne fotografije... Tema prvog broja je "Sex na Sveučilištu". Iako bi ga neki proglasili pornografijom, ja ću se zadržati na riječima da je originalan i provokativan. Ne nedostaje tu ni crnog humora, a za to se pobrinuo sam don Anto Baković. Naime, u sklopu teme je i interviu sa don Bakovićem koji je u svom stilu

odgovarao na pitanja o seksualnosti. Između ostalog je izjavio i to da je "...kontracepcija veliko zlo, veliki grijeh koji se ušuljao i harači u današnje vrijeme." Osim teme broja tu su još predstavljanja mladih umjetnika, recenzije, novosti sa kulturne scene itd.

Ako vas zanimaju ekonomija, financije i menadžment,

kulturna zbivanja i novosti iz studentskog života, sve to možete naći u studentsko-poslovnom listu "Manager" kojeg izdaje Hrvatska studentska asocijacija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Uza sve to "Manager" donosi i zanimljive interviue s ličnostima iz hrvatskog javnog života.

Inkvizitor Botica

Stipe Botica, dekan Filozofskog fakulteta u Zagrebu, koji je status prvog egzorcista u Hrvata zaslužio potpisivanjem otkaza Slobodanu Prosperovu Novaku, ovih je dana režirao još jednu inkvizitorsku seansu. Zgranut činjenicom što se desetog travnja u "Rupi", popularnom okupljalištu studenata FF-a, trebao održati koncert skupine "Šumski" Botica je raspustio domjenjak i prije njegova službenog početka, poručujući nazočnima, među kojima je bilo i gostiju iz Budimpešte, da se u miru razidu kućama. Jer, tko je vidio da se u Katoličkoj Hrvatskoj na Veliki četvrtak svira, pleše i veseli?!

Nakon fajrunta, studentima nije preostalo ništa drugo doli potražiti utjehu u činjenici što ipak žive u laičkoj državi. Tko zna kako bi ih Botica kaznio da kojim slučajem umjesto u demokraciji žive u teokraciji.

U trinaestom broju mr. Borislav Škegro svojski se potrudio uljepšati prognoze oko uvođenja PDV-a, dok iz razgovora s Dubravkom Merličem možemo saznati pojedinosti o demokraciji i cenzuri na HRT-u.

"Agronom", "Veterinar", "Slon" i "Sizif" nisam imao prilike prelistati tako da ih ne mogu pobliže opisati. Zanimljiva je pikanterija da "Slon" i "Sizif", oba s FFZ nimalo nisu u dobrim odnosima. Naime, "Slon" kojeg izdaje Studentski zbor glasi kao stranački, a "Sizif" kao slobodni list. U koliko nazovete FFZ i raspitate se o tim časopisima, šetat će vas od telefona do telefona i na kraju ćete "progutati" spuštenu slušalicu.

I na kraju, "Studentski list", najuniverzalniji od svih studentskih listova u Hrvatskoj. Nije vezan uz nijednu struku i odiše progresivnošću i mladalačkim pogledom na zbivanja oko nas. Obrađuje širok spektar tema, od politike, preko studentskog života, do kulture. Ili da se izrazim pomodno, svehrvatski studentski informator. Međutim, do novog broja "Studentskog lista" ipak ćemo se malo načekati. Naime,

26. broj je zabranjen i to, kako navodi bivša glavna urednica Suzana Jašić, zbog teksta odstavke kompletnog uredništva i zbog uvodnika u kojem je napisano da živimo u policijskoj državi. Sukob između uredništva i nakladnika, Saveza studenata Za-

geba, traje već dulje vremena zbog miješanja u uređivačku politiku, a kulminirao je zabranom broja i fizičkim izbacivanjem novinara iz prostorija SL. Potporu redakciji Studentskog lista dao je i Sindikat novinara Hrvatske ističući da je ovakav postupak napad na slobodu javne riječi. Ovih dana glavni donator "Institut otvoreno društvo" rješava kome će dodijeliti SL, budući da su zahtijev podnijeli i dosadašnje uredništvo i SSZ. U koliko Otvoreno društvo, kako se i očekuje, dodijeli list dosadašnjem uredništvu, Suzana Jašić je izjavila da će novi izdavač biti studentska udruga koju će sami osnovati. S obzirom da je za registraciju studentske udruge potrebna dozvola iz

samog Ministarstva, pitanje je koliko će trebati za njenu registraciju (ako uopće i dobiju dozvolu). Zakon o studentskim udrugama donesen je tako da studenti ne mogu osnovati ni jednu udrugu (koja će pravno postojati) a da ista ne prođe kroz najrafiniranije filtere "ispravnosti". Ili da pojednostavnim, prema riječima jednog pravника, studentsku udrugu je gotovo nemoguće osnovati u koliko ne postoji izravan "blagoslov". Živjela sloboda govora, razmišljanja, okupljanja... I na kraju jedno pitanje koje se nameće samo: Tko je sljedeći? Lov na vještice je još uvijek otvoren.

Gregal - zabranjeni list?

Iznenadili smo se kada smo čuli da će nas dekan američkog koledža tužiti sudu jer se našao uvrijeđenim. Navodno ga je uvrijedilo to što su neki gregalovci načinili parodiju na list naših američkih kolega. Svi smo čuli za montipajtonovske parodije na britansku kraljevsku obitelj i sl. no, nitko nije čuo da je zbog toga kraljica prijetila nekome sudom. Najparadoksalnije u čitavom ovom tragikomičnom slučaju je što tužbom prijeti jedan građanin države koja se diči otvorenošću medija i koja na to stalno upozorava baš našu zemlju. Što je s onim poznatim "sloboda govora", radi li se možda o dvostrukim mjerilima?

PROMOCIJA ZAVRŠNIH STUDENATA

Na Veleučilištu u Dubrovniku održana je svečana promocija diplomiranih studenata. Završenim studentima sa na svečanosti upriličenoj tim povodom prigodnim riječima obratio rektor Veleučilišta Mateo Milković.

Najboljim studentima ove generacije dipl.ing. brodstrojarskog smjera Ivani Manojlović i ing. nautičkog smjera Tončiju Botici priznanja je dodjelio prof. dr. Vjekoslav Damić.

Diplome su uručene diplomantima nautičkog, brodstrojarskog i elektro smjera. Za zvanje dipl. ing. pomorskog prometa - nautički smjera diplome su dobili: Augusto Dobud, Marijan Bajlo, Željko Matić, Antonio Grabovac i Maro Đirlić, za dipl. ing. pomorskog prometa - brodstrojarski smjer: Mario Skoko, Vlaho Capurso, Ivo Lise, Nikola Lovrić, Tonči Benić, Roberto Benković, Pero Šiljeg i Ivana Manojlović. Ing. pomorskog prometa - nautički smjer postali su Darko Radivojević, Antun Berk, Ivo Vušković, Antun Mišić, Vojko Jovanović, Denis Barbir, Ivan Pamić, Davor Barišić, Danjel Dujmić, Davor Kalačić, Ante Brailo, Mlše Tevšić, Lukša Lale, Mario Perica,

Sanjin Varez, Pero Broketa, Danilo Simonović, Desiree le Cabec, Nikola Milašević, Zdravka Miletić, Dragan Nikitović, Vicko Sršen, Maroje Kristović, Rado Radonić, Erik Nebergogj, Luko Dimnić, Rade Kurtović, Matko Lučić, Lukša Stanišić i Žarko Kursar.

Diplome su također dobili inženjeri pomorskog prometa - brodstrojarskog smjera i to: Ivo Andrijić, Ivo Jakobić, Darko Labura, Jasmin Pivić, Ivan Šimić, Ante Grgić, Vedran Modrić, Dragan Laus, Alen Redžović, Edvin Šildedić, Mile Nenadić, Mario Modić, Mario Medi, Mario Brdaš, Josip Mihatović, Mato Obrad, Mateo Božanja, Boris Rakiđija, Mario Stojić, Željko Marčinko i Luka Savdić.

Inženjeri pomorskog prometa - brodska elektroenergetika i elektronika postali su: Dinko Radovanović, Vanja Lučić, Davor Grizelj, Mili Klečak, Romano Pecotić, Zoran Česko, Mario Mustapić, Srđan Benić, Ivica Majčica, Kristijan Pavić, Saša Favro, Hrvoje Jerković i Josip Obad.

Đuro Musladin jedini je diplomirao za zvanje inženjera pomorskog prometa na smjeru Upravljanje brodicama i lučicama.

Zgažena autonomija Filozofskog fakul- teta u Zadru

Piše: Mato Brautović

Odluka o imenovanju novog v.d. dekana doživljena je kao najveće dosadašnje poniženje Fakultetu od strane Sveučilišta u Splitu

UMJESTO SVEČANOSTI- PROSJEDI

"Upravno vijeće sveučilišta u Splitu jednoglasno je usvojilo ostavku dr. Pavla Mikića, i na prijedlog rektora dr. Petra Slapničara imenovalo novog v.d. dekana Filozofskog fakulteta Zadar" - riječi su pomoćnika ministra znanosti i tehnologije prof. dr. Ivica Mandića na sjednici Upravnog vijeća Sveučilišta u Splitu održanoj u mjesecu ožujku.

Međutim, s takvom odlukom ne slažu se niti profesori, niti studenti, pa su prilikom primopredaje dužnosti

dekana, umjesto svečanosti-prosvjedovali.

ŠTO SE TO STVARNO ZBIVA U ZADRU?

Kako smo u prethodnom broju GREGALA pisali, zbog nedostatka prostora na FF i neodazivu gradskih vlasti na tu problematiku, studenti su odlučili taj problem riješiti na svoj način. Uz svesrdnu pomoć sada već bivšeg v.d. dekana Mikića, zaprijetili su da će izaći na ulice ukoliko se neudovolji njihovim zahtjevima o ustupanju dijela Doma hrvatske mladeži za potrebe fakul-

teta.

Upoznati s prijetnjom studentskih nemira, zadarski gradski oci su popustili, ali tada počinje lov na dekana Mikića. Naime, po navodima neimenovanih poslušnika njegova potpora studentima i njihovim zahtjevima je imala političku pozadinu.

Ponukan optužbama, dekan Mikić podnosi ostavku na mjesto v.d. dekana zbog zdravstvenih razloga, ali kolege profesori i studenti to ne prihvaćaju te javno iznose potporu Mikiću.

MINISTARSKI LET OBAVIJEN MISTERIJOM

Nakon brojnih razgovora između profesora Mikića i dr. Petra Slapničara, rektora sveučilišta, u Zadar osobno dolazi dr. Ivica Kostović, ministar znanosti i tehnologije, koji je osobno razgovarao o financiranju proširenja fakulteta. Tada je postignuta suglasnost da se fakultet financira u omjeru 40 posto iz županijskih sredstava, 40 posto od ministarstva i 20 posto iz gradskih sredstava, a o ostavci vršitelja dužnosti dekana - nije bilo govora.

POMRŠENI RAČUNI

Rašomon oko ostavke v.d. dekana F.F. nastaje kada Upravno vijeće Sveučilišta dobiva od Fakultetskog vijeća zaključak s njihove sjednice, gdje se traži da se ostavka dr. Mikića ne usvoji. Zatraženo je da se sa dnevnog reda skine točka o imenovanju novog dekana kao i to da se u zakonskom roku provedu izbori za dekana koji ne bi bio samo vršitelj dužnosti. Također, uz zaključke sa sjednice Fakultetskog vijeća, priloženi su i potpisi članova tog vijeća koji takvu odluku podržavaju, među kojima je bio i potpis dr. Mikića, ali takvi zahtjevi su odbijeni i na prijedlog rektora dr. Petra Stipničara jednoglasno je imenovan novi v.d. dekan Mile Mamić.

PRIMOPREDAJA DUŽNOSTI

Primopredaja dužnosti v.d. dekana održana je u ozračju nezadovoljstva članova Fakultetskog vijeća, osobito onih koji su potpisali spornu peticiju. O nezadovoljstvu profesora

□ Studenti su na sebi svojstven način obilježili odluku o imenovanju novog v.d. dekana

Na konferenciji za novinstvo održanoj 31. ožujka najzanimljiviji je bio zahtjev za smjenom dvojice dekana Zagrebačkog sveučilišta Ivana Gotića i Mirka Gagre.

ZNANOST SLABIH ZNANSTVENIKA

Piše: Julijana Antić

Vilim Ribić, predsjednik glavnog vijeća Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja je na konferenciji za tisak održanoj 31. ožujka istakao činjenicu da su se vrata Zagrebačkog sveučilišta ovom sindikatu otvorila nakon četiri godine, kad ih je sa Sveučilišta izbacio tadašnji rektor dr. Marijan Šunjić. Ribić je istom prigodom dao i prijedlog rješavanja stambenih pitanja znanstvenika, koja su po njemu jedan od glavnih razloga odlaska hrvatskih znanstvenika u inozemstvo.

Rektor Zagrebačkog sveučilišta Branko Jeren

Međutim, najzanimljiviji jest Ribićev zahtjev upućen novom rektoru Zagrebačkog sveučilišta Branku Jerenu za smjenom dvojice dekana. Radi se naime, o dekaneu varaždinskog Geotehničkog fakulteta Ivanu Gotiću i dekaneu Gospodarskog veleučilišta u Križevcima Mirku Gagri, koji su sa svojih fakulteta udaljili neke profesore i dulje vrijeme se oglašuju na zahtjeve da ih vrata na radna mjesta.

Nakon silne prašine koja se diže oko Zagrebačkog sveučilišta os strane mnogih znanstvenika teško je

shvatiti činjenicu da je jako mali broj medija uopće pokušao dublje sagledati situaciju na istom sveučilištu. Ipak, na "Internet monitoru" nalazio se link "Povreda ljudskih prava na zagrebačkom sveučilištu" s puno zanimljivih podataka.

Činjenica je da je prvi izbačeni profesor sa zagrebačkog sveučilišta bio dr. Marijan Jošt, kojeg je dekan Gospodarskog sveučilišta u Križevcima otpustio još 1993. godine. Iako su sve optužbe dekana dr. Mirka Gagre već 1994. godine sudski prikazane kao neutemeljene dr. Jošt još ni danas nije vraćen na posao. Da bi stvar bila još tragičnija dr. Gagro od tada predaje kolegij dr. Jošta iako za to nema kvalifikaciju.

GAGROV PRIJEPIS BEOGRADSKOG IZDANJA

Isti dekan, dr. Gagro 1997. godine objavio je knjigu "Ratarstvo obiteljskog gospodarstva - Žitarice i zrnate mahunarke", koja je skraćena verzija srpske knjige grupe autora "Posebno ratarstvo" (Naučna knjiga Beograd, 1986.). Međutim, dr. Gagri ne pada na pamet niti da citira izvornu knjigu na popisu literature! Knjiga je bogato ilustrirana, ali nažalost bez iti jedne izvorne, originalne fotografije, crteža ili grafikona (naravno, uz fotografije ne postoji citiranje izvora ili zahvala autoru).

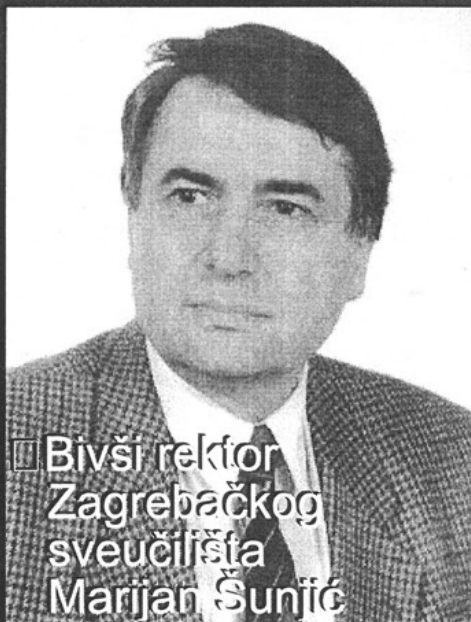
Najnejasnija činjenica jest ustvari zašto su to recezenti zatajili kad im je dobro poznato beogradsko izdanje izvorne knjige?!

Dekan Ivan Gotić

Pitam se, imaju li hrvatski znanstvenici profesionalni i etički kod?

Sa varaždinskog Geotehničkog fakulteta istjerana su dva profesora i to dr. Mato Gazarek, čovjek sa pedeset jednim znanstvenim i preko sto stručnih radova i dr. Matej Meštrić, koji je objavio deset znanstvenih i brojne stručne radove. Dr. Meštrić dobio je 1959. godine na-

Bivši rektor Zagrebačkog sveučilišta Marijan Šunjić

gradu Saveza studenata za najbolji znanstveni rad iz teoretske fizike. I ova dva profesora su pravomoćnim sudskim odlukama trebala biti vraćena na posao, ali zbog podrške dekanu od strane ex. rektora dr. Marijana Šunjića svoja osnovna građanska prava nisu mogli ostvariti.

Dr. Mato Gazarek preminuo je 5. lipnja 1997. godine, a kad bi pomislili da je razlog smrti ovog šezdesetpetogodišnjaka bila izložena stalnom stresu, bi li se odgovornima trebali osjetiti dr. Šunjić i dr. Kostović?

ODLIKOVAN DVOSTRUKI KRADLJIVAC?!

Nimalo manje "poduzimljiv" od dr. Gagre nije bio ni Ivan Gotić kojeg je "Nacional" 16.07.1997. proglasio kradljivcem znanstvenih radova. Prema istom izvoru radove je gospodinu Gotiću dobavljao sin Robert iz bečkog instituta "Arsenal" za geotehnička istraživanja. Kao primjer "Nacional" navodi elaborat o odlagalištu Gradinger u Austriji bečkog instituta, kojeg Gotić prevodi u odlagalište Turčin kraj Varaždina. Kandidirajući se u svibnju 1993. godine za člana Akademije tehničkih znanosti, Gotić je izvornoj komisiji priložio Gazarekove radove tvrdeći da su produkt njegovih ideja i djela. Umjesto poziva na odgovornost, prema vijesti istog lista ("Nacional" 23.07. "Besprizorni varaždinski dekan dobio visoko odličje") Gotić je dobio odlikovanje predsjednika Tuđmana Redom Danice hrvatske s likom Nikole Tesle, za osobite zasluge u izumiteljstvu.

Na sva ova događanja na Zagrebačkom sveučilištu reagirali su mnogi znanstvenici iz zemlje i inozemstva, koji su slali apele na adrese prof.dr. Ivica Kostovića i prof. dr. Marijana Šunjića, međutim kako vidimo, bezuspješno.

Na svu sreću dr. Branko Jeren kojeg je senat Zagrebačkog sveučilišta 17.07.1997. izabrao za novog rektora konačno je stupio na dužnost pa se nadamo da će se situacija popraviti, jer valja imati na umu da narod koji progona svoje znanstvenike, ili šutke dopušta da ih se progona, zaslužuje sve što mu se može desiti. Taj narod neće imati svoju znanost. Imat će - znanost slabih znanstvenika.

Nova strategija razvoja

Da bi se omogućio veći izbor studija

na Veleučilištu, Senat Veleučilišta je donio programe i planove obrazovanja za tri nova smjera: primjenjeno strojarstvo, u okviru stroja-rskog odjela, u okviru elektrotehničko-računarskog odjela smjer primjenjeno računarstvo, a u okviru turističkog odjela smjer turistički menadžment u destinaciji. Prava dva su trogodišnji studiji, nakon kojih studenti dobivaju akademsku titulu inženjera, dok smjer turistički menadžment u destinaciji u prvoj fazi dvogodišnji studij, nakon kojeg studenti dobivaju akademsku titulu inženjera.

Ovi su programi upućeni Ministarstvu znanosti i tehnologije, koje bi ih trebalo odobriti nakon što se dobije mišljenje Nacionalnog vijeća. Početak studija očekuje se u akademskoj godini 1998./99.

Rijeci i Splitu - Visoka pomorska akademija

Iako budući studenti već kucaju na vrata fakulteta još uvijek nisu riješeni svi problemi oko izdvajanja stručnih od sveučilišnih studija iako je zakon donesen još prije nekoliko godina. I u ovom slučaju je potvrđena naša stalna praksa da se sve rješava u posljednji trenutak, a dio i u "hodu".

Najveće i za javnost neočekivane promjene mogle bi se dogoditi u školovanju budućih pomorskih časnika jer se na posljednjem sastanku Rektorskog zbora u Rijeci po prvi put govorilo o zahtjevima riječkog i splitskog pomorskog fakulteta da se oni ustroje kao Visoke pomorske škole s postupnim prijelazom na naziv Visoka pomorska akademija, uz određenu mogućnost obrazovanja na sveučilišnoj razini.

Veleučilišta - budućnost i prosperitet

Do promjena u ustroju na sveučilištima doći će u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci.

Od ove jeseni u potpunosti će se primjenjivati Zakona o visokim učilištima iz 1993. godine, što u stvari znači da će se odvojiti stručni od sveučilišnog studija. Kako je takav način studiranja već ustrojen u Dubrovniku i Karlovcu, do promjena će doći i na preostalim sveučilištima: Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci.

Popularno zvan "šesti stupanj" u novoj akademskoj godini 1998./99. nastaviti će djelovati izvan sveučilišta, a moći će se ustrojiti kao veleučilište ili visoka škola, te je tako u planu osnutak veleučilišta u Požegi, Splitu i Rijeci, te dva veleučilišta u Zagrebu (tehničko i društveno).

Splitsko veleučilište će biti sastavljeno od devet odjela: ekonomskog, upravnog, kemijsko-tehnološko-prehrambenog, građevinskog, strojarskog, pomorskog, brodograđevnog, računovodstvenog i elektrotehničkog odjela, također u Splitu i Zadru će biti osnovane i visoke učiteljske škole.

Budući da oko 30 posto studenata od ukupnog broja studenata u Hrvatskoj upisuje stručne studije, prepostavlja se da će njih oko 7000 pokušati osigurati neko od mjesta na novim veleučilištima ili visokim školama.

Povodom predstojećih promjena, dr. Ivica Mandić, pomoćnik ministra znanosti i tehnologije je poručio studentima da je stručni studiji nisu manje važni ili manje vrijedni, nego je zapravo riječ o drugačijem studiju koji je više orijentiran praksi.

HA... HA... HA... !!!

137!!!

Razgovarali: Maro Bošnjak i Ivan Pamić

Zadnjih dana na Fakultetu glavna tema su "amerikanci" i njihova predsjednica. Kako oni izazivaju dosta pažnje, razgovarali smo sa predsjednicom ACMT studenata, glasovitom Kindom Labidi:

Kinda, u zadnje vrijeme primaš udarce i s jedne i s druge strane. Napadaju te i pomorci i amerikanci, čime si stekla titulu "najkontroverznije" osobe na faksu?

Nitko me ne napada nego je to samo kritika jedne osobe koja je na nekakvoj poziciji. Kao što vi kritizirate Slavena, mi kritiziramo našeg dekana. To je tako.

Ne, ja nemam 130 (IQ op.a.) nego 137. Uvijek me morate citirati. Ha-ha-ha.

Stječe se dojam da namerno svojim ponašanjem dovodiš sebe u središte pažnje?

Ja se ne volim svađati, a u središtu pažnje sam zato što jesam, što ja tu mogu. Mislim da ti ideš prebrzo. Jesam li ti odgovorila na pitanje? Želim da svatko razumije... ha-ha-ha.

Jesi li došla u Dubrovnik zbog toga što smatraš da bi se istakla u maloj sredini?

Ne, ja nisam izabrala Dubrovnik da se mogu istaći, došla sam ovdje jer se američki fakultet otvorio tu, a da se otvorio u Zagrebu bila bih u Zagrebu.

Zašto si upisala ACMT - zar ne smatraš da su tvoje mogućnosti znatno iznad te razine?

Iznad koje razine? Kakva ja razina Veleučilišta? Ne znam zašto bih bila iznad. U Ameriku nisam išla jer nemam novaca za to. Nisam se upisala na hrvatski faks jer je ovo bolje mada bi otišla na filozofski, ali eto.

Ljudi pjevaju za tobom "Hodala si pola metra iznad zemlje" je li to zbog tvojih visokih peta ili zbog visokog mišljenja o sebi?

Paaaaaa, može i jedno i drugo. Svejedno. Ha-ha-ha. Ali pazi,

visoko mišljenje mora svak' imati o sebi, a da ne vrijeđa druge oko sebe.

Jednom si prilikom nosila majicu Dinama. Jesi li je nosila kao navijačica Dinama ili "iz dišpeta" kako bi provocirala hajdukovce?

Ne, za provokaciju nikad, a zato što sam odrasla sa Dinamom uvijek će biti Dinamo uvijek, uvijek Dinamo. A to opet isto kužiš to je

nešto politički, to je isto kao da me pitaš koja sam politička stranka. -Koja si? -Ne, ja to ne mislim da je bitno.

Pratili smo tvoju kandidaturu za izbor predsjednika studenata ACMT-a na kojem si iznijela mnogo prijedloga i planova kao i obećanja. Da li si uspjela ispuniti ta obećanja?

To nije istina. Vi niste došli na izbor nego ste došli kasnije. Ja nikad ne obećajem ništa nego sam prvo govorila o sebi, o mojim mogućnostima i što ja mislim da je najvažnije. Ja mislim da sam napravila fenomenalan uspjeh. Cilj ovog našeg studentskog vijeća je da poboljšamo komunikaciju između studenata i profesora i kakve god studenti imali zahtjeve da se to prenese na najbolji način dekanu.

Kakav je odnos studenata i profesora na ACMT-u?

Sa američkim profesorima malo je opuštenije stanje oni uvijek imaju /handout/ ono kako se to kaže, materijale sa strane da ti daju, postoje nekakvi kvizovi, daju da sami razmišljamo svojom glavom. A hrvatski profesori? Ja ih ne kritiziram direktno. To je sve u redu jer oni možda ne znaju bolje, no oni dođu uzmu papir i bla bla bla bla i "ajde bok" i sutra pišete test. Ne može to tako.

- ☛ Da li je istina da si jednom prilikom u svađi izjavila "Ja imam kvocijent inteligencije 130 i nemam što razgovarati s drugima?"

Ne, ja nemam 130 nego 137. Uvijek me morate citirati. Ha-ha-ha.

- ☛ Tvoje ime kao i tvoje ponašanje je malo kontraverzno, pa tako postoje razne priče o tvom porijeklu - jedni kažu da si iz Zagreba, drugi da si iz Libije, treći da si iz Rumunjske a četvrti kažu da si kćerka egipatskog šeika?

Ha-ha-ha, ma može. Što god poželite mogu biti. Svejedno.

- ☛ Što si?

Ne znam zašto bi to bilo važno jer jedanput sam bila u menzi pa mi je jedan došao i kaže: "Hej mala odi tu, čuo sam da si ti živjela u Egiptu". Ja rekoh: "Slušaj ako si čuo od nekog drugog baš me briga, a ako te zanima dođi kod mene i pitaj, pa ću ti reći. Taj Gregal će čitati svatko pa moje porijeklo mislim da je dozvoljeno da to čuvam, a ako nekog interesira neka dođe do mene - ja ću mu odgovoriti."

- ☛ Imaš li osjećaja da neki vaši studenti imaju privilegije na fakultetu npr. da neki studenti saznaju rezultate prijete drugih?

To nije moje područje i ja ne odgovaram za to. Ne znam za takve primjere. Ja te uopće ne razumijem. Ha-ha-ha.

- ☛ Kakav je tip ispita kod vas?

Ovako, moraš dolaziti na svaki sat. Imaš pravo ne doći na jedan sat, čim ne dođeš na drugi sat gubiš 5 ili 10 bodova. Počinješ uvijek sa 100 bodova i ako dođeš na sva predavanja već imaš 20% ocjene o.k. Danas smo imali test iz ekonomije. Ako si došao, došao si, ako nisi - sorry, najebo si. A usmeni ne postoji, nego se moraš zalagati na satu.

- ☛ Ima li mogućnosti prepisivati i kakve su kazne ako te uhvate?

Kakve su kazne, ako si uhvaćen da prepisivaš ili gledaš na tuđi papir izbačen si van i oduzima ti se pravo samo na pisanje tog testa i

Moja je želja završiti za komercijalnog ronioca. To su ljudi koji idu variti po platformama.

dobit ćeš na testu "0".

- ☛ Što namjeravaš raditi poslije faksa?

Moja je želja završiti za komercijalnog ronioca. To su ljudi koji idu variti po platformama.

☐ Detalj sa predizborne kampanje za predsjednika studenata ACMT-a

- ☛ Može li se preko veze položiti neki ispit tj. "na lijepe oči"?

Ne. A kako misliš? Ja vam to ne mogu odgovoriti, ne mogu ja odgovarati za druge ljude, ja odgovaram samo za ono što ja radim.

- ☛ Čuli smo da ste osnovali neke sekcije?

Da, to su košarka, marketing... ima ih ja mislim šest. Nedavno smo osnovali nogometnu sekciju, plesnu grupu, bend...

- ☛ Priča se da će se organizirati neke zabave na fakultetu?

Ne, više se zabave ovdje neće organizirati baš zbog "pomoraca" što se ono... znaš... dogodilo.

- ☛ Voliš li pomorce?

Ti prvo meni reci 'ko ste vi? Jer vas ima svakakvih. Razumiješ? Ništa, vi ste moji susjedi na faksu, živim s vama - to je to. Razumiješ? Ima vas super, ima vas koji malo naprave buku, neki su i prosti, neki su seljaci (da neko uleti i reče daj mala dođi tu - ovako). Ha-ha-ha-ha. Ja ne mrzim nikog stvarno. Meni ne smeta ime pomorac, isto što vi nas zovete amerikancima. Mene to ne smeta, meni je to jako simpatično i gotovo.

Ne znam što tražite od mene. Ja ne znam ni 'ko ste vi, ni što studirate.

Studiranje na američkom koledžu odlična mi je prilika da dobijem obrazovanje kakvo želim. Takva škola najviše pozornosti obraća praksi i nikome od nas za školovanja i poslije diplome neće biti problem raditi u bilo kojem turističkom poduzeću - objasnila je Kinda Labidi, podrijetlom Zagrepčanka koja je srednjoškolsko obrazovanje završila u američkoj školi u Egiptu, svoje razloge za studiranje na dubrovačkom Američkom koledžu za menadžment i

tehnologiju.

Ona je predsjednica studenata na toj visokoj školi i tipičan predstavnik dvogodišnjeg programa Food, Hotel and Travel Management School, odnosno Hrvata koji su radi studiranja na "američki način" stigli sa svih strana svijeta.

Preneseno iz "Večernjeg lista", 10. svibanj 1998.

Strah i trepet

DUBROVAČKOG VELEUČILIŠTA

Piše: Damir Gabeljić

Htio sam ja i prije ispričati ovu priču, ali ovaj naš faks ipak nije mjesto gdje se otvoreno može reći sve što misliš, pa makar to bilo i nešto što već svi znaju. Sad kad sam podavao ispite, ipak se ne moram toliko brinuti da će mi se oni koji se prepoznaju ovdje, osvetiti na ispitima.

U jedanaestom mjesecu prošle godine prvi sam put izašao na taj ispit. Moram priznati, bilo je to više na blaf, da vidim kakav je taj ispit za koga su mnogi govorili da je među najtežima na studiju. Dok sam čekao, upoznao sam jednog tipa koji je također po prvi put izašao na isti ispit kao i ja. Tada to nismo znali, ali tokom slijedećih mjeseci smo se dobro upoznali i to sve zato jer smo zajedno prilazili ispitu i naravno, zajedno padali na njemu. Kad se sve zbroyi, zajedno smo dvanaest puta izašli na taj ispit, ja sedam, a on pet puta. Skoro da smo za vrijeme dok smo čekali ispit negoli kroz cijeli studij. Već sam prvi put čuo priču kako je na ovaj ispit najbolje doći kad pobjeđuju Goran Ivanišević ili Hajduk. Prvi bješe ozlijeđen, a u Hajduk nije mogao pobijediti ni Zadar... Dotad još nisam izašao na ispit na kojem nije odlučivalo moje znanje, već trenutno raspoloženje profesora. Nisam mogao vjerovati da jedan profesor, jedan doktor znanosti može sebi dopustiti da baci studenta koji zna ili da ga pusti bez da se uvjerio da zna. Na žalost, kasnije sam bio u obje situacije. I sad se dobro sjećam kako je na jednom od svojih predavanja rekao kako nećemo prestati biti Balkan dok se ne prestanemo ponašati balkanski. Vjerojatno je u svijetu uobičajeno

da o profesoru, a ne o studentu, ovisi hoće li student proći na ispitu. Kod nas je broj takvih profesora još uvijek "malen" pa nije ni čudo da nas svi smatraju balkancima. U svakom slučaju, uvjeren sam da bi mnogima bili draži oni "stari" profesori koji su za pršut i sir iz mijeha upisivali bilo što u indeks.

Kad sam po četvrti put prilazio ispitu, bilo nas je šestorica. Prvih sat vremena složno smo čekali pred vratima ureda, jer je profesor imao posla važnijeg od tamo nekakvih studenata. I kad je napokon izašao, promrmljao je nešto u stilu: "...kad ćete vi mene prestati mučiti..." i mrzovoljno rekao prvoj dvojici da uđu. A onda smo mi ostali čekali još sta vremena. Kad su napokon izašli, njihova snuždena lica govorila su za sebe. Kasnije sam saznao da su se obojica odlično spremili za ispit, ali da ih je isplao cijelu knjigu. Trebalo mu je sat vremena da nađe taj prokleti detalj koji ipak nisu znali. I odmah ih je bacio, bez obzira što su mu prije toga sve točno odgovorili. Nakon što je i on izašao, poručio nam je da dođemo za dva tjedna, jer nas kao ne može ispitati zbog predavanja. Zašto nas je uopće zvao na ispit kad ga ne može održati?

I eto kad sam već postao starosjedilac pred vratima njegovog ureda, došao je i taj dan. On je bio dobre volje. Zapravo, ne baš dobre volje, vjerojatnije je da sam mu ja dosadio i da me više nije mogao gledati. Pitao me jedno pitanje, jedno jedino pitanje nakon četiri mjeseca mučenja. A onda me zadržao još pola sata pričajući kako je sve drukčije nego je to bilo kad je on bio mlad. A na kraju je pobjesnio jer su doveli tamo neke strance da upravljaju Dubrovačkom bankom. Ma, neka sam ja više položio taj ispit.

A onda je došao još jedan ispit

u istog profesora, još teži od ovog. Poučen iskustvom, lijepo pročitah cijelu knjigu i to ne jednom. Očekivao sam da me neće toliko mučiti, da ću možda i proći iz trećeg, četvrtog puta. Kad ono tamo, njemu baš taj dan bio rođendan. Lijepo se mi ponadali da neće postavljati preteška pitanja. A on bez ustručavanja pitao jedno pitanje sa početka knjige, upisao ocjenu u indeks i ispratio nas.

Eto kako na ispitima ne odlučuje studentovo znanje, već profesor. Neki su izgleda zaboravili da su profesori ovdje radi studenata, a ne studenti radi profesora. Način na koji se neki profesori ponašaju, stvarno nije dostojan jedne ustanove kao što je ova naša. Ali, možda je jedino važno da mi nismo na Balkanu...

Naše more na remontu

Bivša talijanska kočarica "Lignyi secondo", koja je dođijeljena Veleučilištu

u Dubrovniku, te prekrštena u "Naše more" i koja će služiti u svrhu praktične izobrazbe studenata Veleučilišta nalazi se na remontu u Šibeniku, nakon dugotrajnog veza u gruškoj luci.

U Šibeniku će se obaviti preinake tako da je za očekivati da će već od sljedeće godine studenti moći ploviti NAŠIM MOREM.

"OVAJ SE ČLANAK IZUZETNO ODNOSI SAMO NA STUDENTE"

student ACMT (zbog osobne želje anonimn)

Samo prije godinu dana Pomorski fakultet je bio mjesto puno razumijevanja i sloge. Danas je to mjesto stalnih prepucavanja, svađa... Zašto je to

tako? Neznam, ali ovo je samo moj komentar na to pitanje.

Pomorski fakultet je velikodušno ustupio neke prostorije novom fakultetu, American College of Management and Technology. Neki su studenti ACMT-a počeli razmišljati kao da su prostorije, u kojima borave, prostorije područja SAD-a. E, pa djeco moja, dođite k sebi. To nikada nije bilo, niti će ikada biti, područje SAD-a. Kako stvari stoje, uskoro će za ulazak u Sveučilište trebati putovnica. Zar je takvo ponašanje nekih ACMT-ovih studenata, "hvala" pomorcima za ono što su napravili za njih? Nepravda je nanescena, a nitko ne poduzima ništa da se ta nepravda ispravi.

Mislim da bi se studenti ACMT-a trebali malo prizemljiti i razmisliti o svemu...što, tko i zašto (čast izuzecima...ali tih je malo). Vjerujte ljudi, dok je nas ovakvih koji tražimo pravdu, manje će biti nepravde. Nadam se da će se studenti ACMT-a malo zamisliti i razmisliti zašto ih ljudi previše ne vole...

Molim vas da ovaj članak ne shvatite kao moj zaključak tko je za što kriv, tko je započeo svađu, a kamoli tko je "više" kriv. Ovo je samo moje mišljenje kako bi se studenti ACMT-a trebali i mogli početi ponašati prema drugim studentima i ne samo pomorcima, već i prema studentima drugih fakulteta u Dubrovniku, jer studenti ACMT-a nisu nikakva uzvišena stvorenja.

Nepravda je također nanescena studentima ACMT-a koji žive u Gradu i poznaju mnogo studenata koji nisu sa ACMT-a, ali ne samo poznaju, nego neki od njih imaju i braću, rođake ili ne znam koga još bližeg. Kako zamišljate njihove odnose sada nakon razmirica između ova dva fakulteta? Kako se sada takvi prijatelji mogu normalno pozdraviti?

Mislim da se ipak njih nije pitalo za nikakvo mišljenje. Ljudi, prestanite se ponašati kao djeca i učinite ovu situaciju korisnom za sebe i svih oko sebe. Upoznajte što više ljudi i biti ćete puno bogatiji.

Znanje kao temelj Hrvatskog gospodarstva

ZAGREB - Svi zagrebački fakulteti, visoke škole i institucije vezane uz Sveučilište predstavile su se na Drugoj smotri zagrebačkoga Sveučilišta u Studentskom centru u Zagrebu. Smotru pod geslom "Zajedno u treće tisućljeće" otvorio je mr. Zlatko Mateša, predsjednik Vlade, koja je pokrovitelj Smotre.

Hrvatska ima premalo visokoobrazovanih ljudi i studenata, pogotovu u ovom pre-

porodnom razdoblju, kada se želimo okrenuti gospodarstvu temeljenom na znanju, Zagrebačko sveučilište, kao najveća institucija visokog obrazovanja, u tome ima odlučujuće značenje - rekao je Mateša.

Rektor prof. dr. Branko Jeren je na konferenciji za novinare istaknuo kako je Smotra već uspjela, jer je u prvih nekoliko sati kroz Studentski centar prošlo oko dvije tisuće ljudi. Smotra je prije svega namijenjena maturantima koji se žele informirati o mogućnostima studiranja u Zagrebu, a zagrebački fakulteti na taj način žele pridobiti najbolje kandidate.

Poučeni tradicijom Zagrebačkog Sveučilišta nadamo se da će se ovakva praksa početi provoditi i na našem Veleučilištu.

Ivana "zamrz(i)la" fakultet

Dvadesetogodišnja dubrovkinja Ivana Gržetić, studentica ACMT postala je nova Miss Universe Hrvatske. Ivana je tijekom svog nedavnog posjeta koledžu bila je prisiljena "zamrznuti" fakultet zbog svojih obaveza koje je čekaju prije završnog natjecanja u Honoluluu. Značajno je, da su se svi studenti, a posebno kolege s ACMT, obradovali njezinom posjetu, prilikom kojega su napokon saznali o kome je riječ.

Bogut - jogurt?

Studentski zbor na čelu sa Bogutom radi. U menzi "Bokar" su uspjeli isposlovati da se dobije besplatna JOGURT uz sendvič. Na oglasnoj ploči je bila izvješena i obavijest "Uz sendvič ide i jogurt". No, netko se sjetio da olovkom prepravi Jogurt u Bogut, pa je tako nastala mala zabuna.

INTERVJU SA IVANOM PAMIĆEM, KONTROVERZNIH EX. GLAVNIM UREDNIKOM GREGALA, POVODOM IZDAVANJA KNJIGE "SVI OTKRIVAČI AMERIKE"

"U mojim venama teče hrvatska, engleska i škotska krv"

Razgovarao: Mato Brautović

- Kolega Pamiću, recite nam nešto o svom iskustvu studiranja na ovome fakultetu i što vas je naglalo na to?

Završio sam srednju nautiku, pa sam smatrao da je to prirodan slijed u napredovanju. Ispočetka sam namjeravao ići prvo na kadeturu, no nije bilo broda, pa sam "zapeo" odi na faksu.

- Je li istina da ste studirali duži vremenski period?

Ne, ja sam tako i planirao - tri godine. Smatram da studentski život ne obuhvaća samo učenje već i jedan način življenja u kojem se mora naći i malo slobodnog vremena za razonodu, sport, druženje sa prijateljima, provodima vikendima i odmaranjem nedjeljom. Tko ne zna spojiti korisno sa ugodnim taj ne zna živjeti. Ne valja samo učiti zabijajući se u sobu po cijeli dan, valja se malo i zabaviti i baviti drugim zanimanjima.

- Čuli smo da izdajete knjigu?

Prije pet mjeseci završio sam knjigu "Svi otkrivači Amerike" i od tada sam tražio izdavača. Srećom, tu se našao predsjednik Studentskog zbora Veleučilišta u Dubrovniku koji je ponudio da ta organizacija bude nakladnik i da snosi sve troškove.

- Koja je njena tematika ?

Knjiga "Svi otkrivači Amerike" bavi se tematikom koja se ne nalazi u povijesnim knjigama i prvi put obuh-

vaća sistematski sve moguće i stvarne otkrivače Amerike od prvih naseljenika od prije 50 000 godina, preko Kineza, Iraca, Polinežana, Vikinga do Kolumba. Materijal za tu knjigu prikupljao sam više od četiri godine, skupljajući članke, surfajući po Internetu i obilazeći biblioteke.

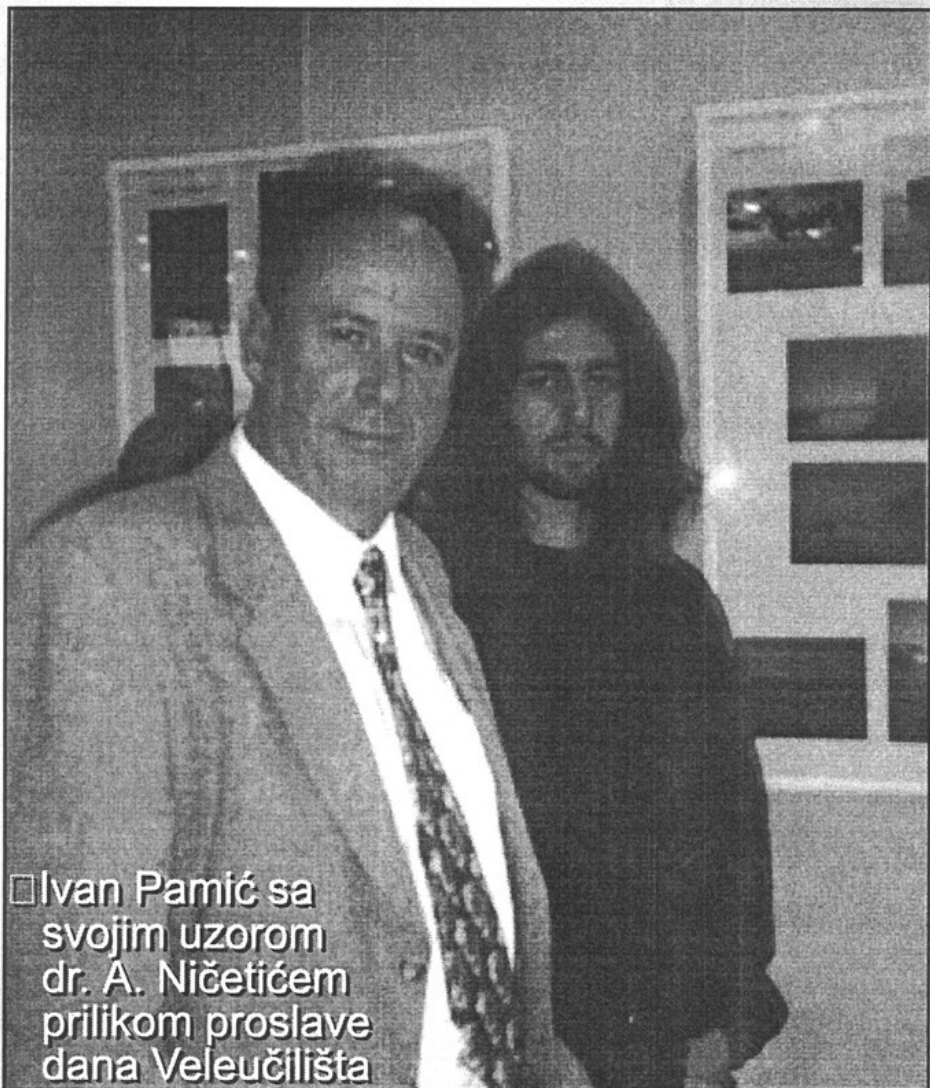
Tematika je prilično problematična, pa sam morao neke knjige naručivati i iz inozemstva.

- Ali ona nije i jedina koju pišete?

U pripremi je još jedna pod radnim naslovom "Pomorstvo predkolumbijske Amerike", kao i knjiga koju radim u suradnji s jednim povijesnim stručnjakom, a vezana je za povijest zapadnog dijela Pelješa.

- Zašto baš knjige o povijesti?

Povijest me zanimala od malih nogu, pogotovo one teme koje još uvijek nisu dovoljno razjašnjene. To se odnosi naročito na američke civilizacije.

□ Ivan Pamić sa svojim uzorom dr. A. Ničetićem prilikom proslave dana Veleučilišta

- Je li razlog tome vaše podrijetlo?

U mojim venama teče hrvatska, engleska i škotska krv. Možda je i to malo utjecalo, iako smatram da nije presudno.

- Ovaj intervju je samo zbog reklame vaših knjiga?

Ne znam, intervju je bila vaša ideja. Malo reklame nije nikad naodmet, pogotovo ako je usmjerena na prave ljude. Knjiga "Svi otkrivači Amerike" usko je vezan za pomorstvo, pa tako studenti-pomorci kroz tu knjigu mogu ponešto novog naučiti. Reklama se obično pravi radi profita, međutim ovu knjigu nisam napisao iz tog razloga jer sam materijalno više izgubio nego što ću dobiti.

- Koji vam se profesor-predmet najviše "sviđa"- ima li to veze s tim?

Tijekom studiranja najzanimljivije mi je bilo kada smo imali praktičnu nastavu sa radarima u nautičkom kabinetu. Što se tiče određenog predmeta teško se odlučiti, no to su uglavnom oni predmeti vezani uz pomorstvo. Profesori su uglavnom svi OK. Ne bih volio nikoga izdvajati, da ne zaboravim nekoga. S druge strane smatram da pojedini profesori usprkos svom znanju, ne znaju to znanje prenijeti studentima.

- Što je sa ženama? Je li istina da vam se sviđa jedna "amerikanka"?

Ima ih više što mi se sviđaju, no budući da više nisam ovdje, teško mi je spojiti korisno sa ugodnim.

- Koji vam se tip-cure sviđa?

Duge kose, kratke pameti. Ha, ha, ha šala mala. Moj tip žene je slijedeći: crna duga kosa, orijentalnog izgleda, preplanulog tena "a la Vanesa Mae". To je što se tiče vanjskog izgleda. No, uz to mora biti pristupačna, mora se znati zafrkavati i imati dozu humora, a mora biti i inteligentna. Ma, to je samo dio kvaliteta koje za mene mora imati ženska mog tipa, doma sam ostavio listu sa ostalim osobinama. Zafrkavam se, iako sam opisao svoj tip stvarnost je uvijek drugačija,

zaljubljivao sam se i u plavuše.

- Kada biste bili rektor. što bi promijenili na ovome fakultetu?

Prvo, promijenio bih odnos student - profesor, uveo bih ocjenjivanje profesora, uveo bih mnogo više praktične obuke, vježbi itd. Događa se sljedeće; da student nakon diplomiranja dođe ponovno na fakultet da polaže neki tečaj i da za to odvoji određenu sumu novaca i da tek tada nauči neke stvari. Navest ću konkretan primjer; kada sam došao polagati tečaj "Protupožarne zaštite" prvi put sam obukao protupožarno odijelo, iako sam ranije tijekom studiranja imao predmet Zaštita na radu. Smatram da bi prioritet Veleučilišta trebao biti stvaranje kvalitetnih kadrova, a ne zarada.

Uz to profesori bi se trebali trebali mnogo više zanimati za studentske probleme, te ih podržavati u njihovim naumima. Među studentima postoji mnogo talenata koje bi trebalo razvijati. Svjedoci smo da se mnogo govori o mladeži, pa tako da bi se trebalo donijeti i zakon za nas. To su obične gluposti ljudi koji nemaju pojma o tom problemu. Nama ne trebaju nikakvi zakoni, već malo razumijevanja i podrške.

- Aktualno stanje mladeži u Hrvatskoj?

Mladež Hrvatske prilično je nezainteresirana i nemotivirana i to zbog razloga koje sam već naveo. Razlika između nas i Zapada je u tome što oni znaju cijeliti nečiju sposobnost i potenciraju mlade na razne načine. Nije ni čudo da Hrvatska pati od "izljeva mozgova". U nas uz to postoji i određena "ljubomora" starijih prema uspjesima mladih koja ponekad i nije bezazlena.

- Vi ste osnivač Gregala- kako ste došli na tu ideju i zašto?

Moram napomenuti da nisam bio jedini osnivač. Bilo nas je tu više, pa je tako urednički kolegij bio u početku sastavljen od petorice. Uvijek me zanimala publicistika i žurnalizam, pa sam u razgovoru s jednim studentom inače dobrim prijateljom

Knjiga "Svi otkrivači Amerike" usko je vezana sa pomorstvom, pa tako studenti-pomorci kroz tu knjigu mogu ponešto novog naučiti

Dobrišom Ćurkovićem (Bolesnikom op.a.) došao na ideju da pokrenemo studentski list Gregal, prvi takve vrste u Dalmaciji.

- Što mislite o novom glavnom uredniku?

Da nemam pozitivno mišljenje o njemu, ne bih ga ni predložio za tu funkciju. Da postoji više takvih sposobnih ljudi ne bismo se trebali plašiti za budućnost. Jedino što mi se ne sviđa na njemu je kako se češlja!

- Kakva su vaša iskustva s izdavačkom djelatnošću?

Ispočetka je bilo teško jer ni ja ni drugi koji su sudjelovali u projektu Gregal nisu imali nikakvog novinarskog iskustva. Nismo imali nikakvog uzora kao ni savjetnika. Vremenom smo se poboljšavali da bi došli na ovo što smo sad.

- Primjetili smo da znate crtati, je li to samo trenutni hobi ili se time planirate ozbiljnije baviti u budućnosti?

Moram naglasiti da sam ranije puno bolje znao crtati (ne slikati), no

Nastavak na sljedećoj stranici >

zbog raznoraznih drugih obaveza to sam zapustio tako da sam pomalo ispao "iz štosa".

- U planu vam je odlazak na brod, možete li to malo prokomentirati.

Kada sam diplomirao, mislio sam da ću se ukrcati brzo na brod, no, evo čekam već pet mjeseci.

- Imate li namjeru nastaviti studij ili izdavati knjige?

Već sam upisao treću godinu i to smjer Management u pomorstvu, no prvo moram obaviti kadeturu jer sam primao kredit od jedne tvrtke, pa sam ga dužan vratiti. Što se tiče izdavanja knjiga mislim to raditi paralelno sa studijem kao i dosad.

- Mislite li se vratiti na Pelješac ili namjeravate živjeti neadje drugo?

Jedna sestra mi se vratila u Novi Zeland, druga živi u Zagrebu, a ja ću ostati vjeran svojoj Dalmaciji, moru i kamenu, jer se to ne može naći nigdje drugdje na svijetu.

- Kada imate namjeru ošišati svoju dugu kosu?

Kada za to dođe vrijeme, prije vojske ili kada mi se počne vući po podu.

- Poručite nešto za kraj našim čitateljima?

Pomažući drugima pomažete i sebi. I još nešto - "Od kolijevke do groba najljepše je studentsko doba" - samo ga treba znati proživjeti.

Novi smjerovi na Veleučilištu

Objavljeni su uvjeti za upis na Veleučilište u Dubrovniku za novu akademsku 1998/99. godinu. Za razliku od prethodnih godina, slijedeću godinu će svijetlo dana ugledati tri nova smjera: primijenjeno računarstvo, primijenjeno strojarstvo i turistički management u destinaciji. Pravo upisa na studij imaju pristupnici koji su završili četverogodišnju ili trogodišnju srednju školu (na sve smjerove osim nautičkog i brodstrojarskog).

Prvi upisni rok će se održati od 29. lipnja do 3. srpnja, dok će se drugi održati od 1. do 4. rujna. Prijave za drugi upisni rok će se primati ako nakon prvog upisnog roka ostane slobodnih mjesta za upis (što je redovita praksa već dugi niz godina). Razredbeni postupak se provodi bez razredbenog pismenog ispita, a vrednuje se kontinuitet stručnog obrazovanja (najviše 15 bodova), uspjeh u srednjoškolskom obrazovanju (najviše 80 bodova), motiviranost i sklonost studenta za stručni studij (kroz intervju - najviše 5 bodova). Pripisnik u razredbenom postupku može ostvariti najviše 100 bodova, a razredbeni je prag 35 bodova (dakle, veoma malo). Pripisnici koji su završili srednju pomorsko-tehničku školu i u postupku su polaganja časničkog ispita dobivaju dodatnih 10 bodova, ali samo ako se upisuju na odgovarajući smjer. Rezultati razredbenih ispita će se objaviti 15. srpnja za prvi upisni rok i 10. rujna za drugi razredbeni rok, dok će se upisi obavljati od 20. do 24.

srpnja u prvom upisnom roku i od 14. do 18. rujna u drugom upisnom roku.

U novu godinu će se upisati ukupno 340 bruceša, od toga 160 uz potporu Ministarstva znanosti i tehnologije, 100 po osobnim potrebama i 80 izvanrednih studenata. 160 mjesta rezervirano je za četverogodišnji studij (nautičko-brodostrojarski, nautički i brodstrojarski smjer), 60 za trogodišnji (primijenjeno računarstvo i primijenjeno strojarstvo) i 120 za dvogodišnji studij (brodska elektroenergetika i elektronika, upravljanje brodicama i lučicama te turistički management u destinaciji).

Cijena troškova upisa iznositi će 70,00 kuna, a za troškove razredbenog postupka će se morati platiti 80,00 kuna. Godišnja školarina za studente hrvatske državljanke koji sami plaćaju studij iznosi 6.000,00 kuna (za studij managementa u turističkoj destinaciji 4.500,00 kuna), odnosno 19.000,00 za strane državljanke (za studij managementa u turističkoj destinaciji 14.000,00 kuna). Godišnja školarina za izvanredne studente iznosi 3.600,00 kuna (za studij managementa u turističkoj destinaciji 2.700,00 kuna).

Damir Gabeljić

Pokrenut poslijediplomski studij na FTVT-u

Na dubrovačkom Fakultetu za turizam i vanjsku trgovinu u ožujku je nakon deset godina ponovno pokrenut poslijediplomski studij, na kojemu su se okupili profesori iz čitave Hrvatske. S time je FTVT uveo projekt strategije razvoja uklopivši istraživački, poslijediplomski i fakultetski rad.

CARNet je kar net?

Piše: Damir Gabellić

Dogodilo se to malo prije prošlog Božića da je u pogon puštena i ta famozna ATM linija Dubrovnik - Split. Time se i u našim krajevima pojavio tračak pravog Internet-a, Internet-a koji nije opterećen sporim vezama i koji se svojim tehnološkim prednostima može mjeriti i sa onim najboljim. CARNet (Croatian Research and Academic Network) je tako priveo kraju povezivanje većine svojih sveučilišnih čvorova.

Tako smo napokon i mi osjetili što znači surfati brzinom koja je ostalima već dugo bila dostupna. Nestali su oni dugotrajni download-i, više nije potrebno sjesti za računalo, uključiti Netscape, upisati adresu i poći na kavu. Većina servisa na Internetu, uključujući i one najvažnije poput WWW-a, FTP-a, news-a, e-maila sada se može koristiti na sasvim zadovoljavajući način. Naravno, lagan, brz, a nadasve besplatan pristup Internet-u proćuo se među studentima koji su jedva čekali takvu priliku. Poklopilo se to sa premještanjem studenata sa američkog koledža u veći lab, tako da je nama ostao onaj manji. U tom se trenutku nitko nije bunio što smo od njih naslijedili računala koja su bila prepuna

virusa, a neka od njih čak nisu ni radila. Važno je bilo da smo nešto dobili, makar to bilo na takav ponižavajući način. Od tog dana, lab 2 (prostorija sa računalima) uvijek je prepuna i teško da se može naći mjesto u njoj. Mnogi su studenti počeli dolaziti na faks rano ujutro kako bi uspjeli doći do dragocjenog mjesta za računalom. Veleučilište je zaposlilo četvoricu

VJEROVALI ILI NE

Nekoliko dana nakon što se otvorio lab, demonstratori su već počeli obavljati svoju dužnost. Jedno jutro, netko je u labu pitao može li mu tko pokazati kako se uključuje Netscape. Na savjet da pita demonstratora za pomoć, nevoljko je morao odgovoriti da je on jedan od demonstratora...

Drugi put, pitanje je bilo još gluplje, ali barem nisu svi čuli. Očigledno ne znajući razliku između CD-a i hard diska, pitao je može li se na hard diskove snimati dvaput ili samo jednom kao na CD-ove.

"nazovi" demonstratora kako bi održavali red u labu. Na pitanje kako to da većina demonstratora ne zna studentima objasniti neke stvari o radu računala, tajnik Veleučilišta je odgovorio kako njima ne trebaju demonstratori, nego policajci koji će čuvati red. To je zaista lijepo, pogotovo danas kad se osobe koje ne znaju raditi na računalima smatra polupismenima. A da ne govorimo da iz neznanja studenata koji prvi put sjednu za računalo proistječe i najveći dio štete koja je glavni Veleučilištu bila glavni argument za nenabavku novih računala. U svakom slučaju, reda u labu ima malo ili ga uopće nema. Od petnaest računala koja su postavljena u našem labu, trenutno su tri neispravna, dok se na ostalim svakod-

nevno instalira nelegalni software, igraju igrice, te se preko WWW-a skidaju pornografski sadržaji. Problem je na Veleučilištu što vlada ukorijenjeno mišljenje da naši studenti nisu dovoljno sposobni, te da se ne isplati ulagati u takve stvari. A kad se i pojavi netko dovoljno uporan, ubrzo shvati da je upao u beskonačnu petlju u kojem ga svatko šalje nekom drugom i pokušava se riješiti odgovornosti. Lakše je dati studentima računala na upotrebu i nakon nekog vremena zabraniti im pristup zbog počinjene štete, negoli ih obrazovati za nešto što nije usko vezano za struku. Na satu računala učiti osnove BASIC-a, programskog jezika koji je prije mnogo vremena važio kao standard, ipak se doima kao neslana šala, negoli kao obrazovanje dostojno budućih inženjera.

U svakom slučaju, nije to najgore što se može dogoditi na ovom faksu. Baš kad su studenti i počeli razumijevati Internet, našem sistem-administratoru je dosadilo da sve bude tako idilično, pa je uz svesrdnu pomoć kolege iz Splita zabranio korištenje svih protokola osim http-a i Telnet-a. I kad kažem zabranio, time ne mislim na verbalnu zabranu, već fizičko ograničenje korištenja tih protokola. Time nas je sve ograničio, jer nije Internet samo Web. Sve koje zanima i nešto više, osudio je na korištenje programa preko telnet-a, što je danas jako zastarjelo i veoma mukotrpno, a osim toga i teško za naučiti. To je još samo jedan primjer kakvo je mišljenje o nama studentima, jer je kao razlog za takvu akciju jednostavno rečeno: "... zaslužili su ...". Ograničavati pristup Internetu čini se stvarno primitivno, jer razloga za to nema. Čemu je onda kupljeno toliko računala, kad se sve to bez problema moglo obavljati i na onim starim kanturinama koje su na faksu bile već nekoliko godina. Dobitka u tome nema, jer se pristup Internetu samo usporio s obzirom da svaki zahtjev za nekom adresom mora biti provjeren na glavnom serveru koji je ujedno i server za sve korisnike.

Ma nije problem u studentima, nego u onima koji bi sve to trebali nadgledati, ali su prelijeni za to, pa jednostavno sve zabrane...

MODERNA TEHNOLOGIJA POVEĆAVA STANDARDE

Simulatori su bili korišteni za omogućavanje stvarnih, realnih vježbi tokom mnogo godina, ali sa unaprijeđenjem kompjutorske tehnologije simulatori danas nude veoma stvarne situacije, napravljene tako da studentima omogućavaju približne, tj. "iste" situacije, odnosno uvjete u kojima nauče točne, ispravne odgovore u datim okolnostima.

Simulatori širokih omjera koji se mogu upotrijebiti za vježbanje navigacije, rada strojarne ili upravljanje teretom osnova su brojnih vježbovni utemeljenja.

arine Safety Internacional Rotterdam DVB u Nizozemskoj, nudi široku paletu pomorskih simulatorskih tečajeva, vođenje brodske administracije, rukovanje brodom i brodicama, tehnike izbjegavanja sudara korištenjem radara/Arpe i upravljanje brodskim prometom. Osim toga, specijalne tečajeve, koji obuhvaćaju pojedina područja GDMSS operacije, integrirane operacije zapovjedničkog mosta, vremenske upute i časničke odgovornosti prilikom polucije odnosno ispuštanje nafte. Također dostupni su tečajevi za starije časnike stroja i to su: vođenje potrošne robe za strojaricu te rukovanje glavnim porivnim strojem.

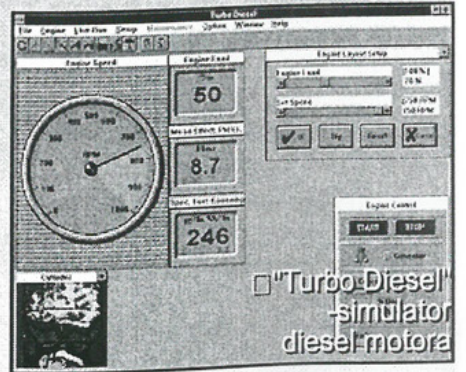
MSR uređaj ujedinjuje pet sim-

ulatora i jedan multistanični simulator pomorskog prometa. Simulator zapovjedničkog mosta (br.1) pokazuje zapovjednički most modernog brida sa horizontalnim pogledom od 360° i preglednosti 35° vertikalno. Sve to leži na hidrauličkoj podlozi koja imitira pokrete broda na moru, a kompjuter visoke rezolucije producira sliku sa brзом regulacijom omogućavajući mirno pomicanje svih objekata na ekranu. Drugi i treći simulator se upotrebljavaju za predstavljanje krila zapovjedničkog mosta omogućavajući vježbanje dokovanja i manovriranje brodom sa visokim stupnjem točnosti. Napredni software koji je korišten za produciranje slike također omogućuje različite efekte promjena te na taj način simulira prave uvjete. To uključuje trodimenzionalne valove, vlastiti brod i pomicanje prometa i navigacijskih svjetala i oznaka. Sistem se također može rekonfigurirati da oponaša odnosno imitira svaki brod bez obzira na dizajn i godinu izgradnje. Također u Nizozemskoj, točnije u Pomorskom simulacijskom centra (Marine Simulation Centre the Netherlands) MSCN, utemeljenom prije 20 godina, omogućavaju različite tečajeve zasnovane na pomorskim simulacijama. One uključuju kompletne operacije na zapovjedničkom mostu i simulacijestrojarnice te tzv. desktop sistem "tri u jednom" koji omogućuje vježbanje na zap. mostu, strojarnici te operacije sa teretom. U ovom sistemu, sustav manovriranja ima 16 vježbi na tri različita tipa broda i potpuno je komptabilan sa prvim simulatorom.

Simulator strojarne zasniva se na sporookretnom motoru tipa Sulzer RTA 84M, koji je opet spojen na prvi simulator. Simulator za rukovanje teretom je model Shell-ovog produkt tankera i sadrži palubu, kontrolnu prostoriju (Cargo control room) i obalne uređaje. Ovim simulatorom moguće je upravljanje različitim vrstama tereta, a sistem nam pokazuje svojstva tereta te njihova termodinamička svojstva.

Simulator strojarne je specijalno dizajniran za obuku studenata i to za kontrolu i nadzor pogona te za prepoznavanje i popravak pojedinih kvarova. Simulator ujedinjuje tri dijela, upravljačku prostoriju (control room), strojaricu (machinery space) i prostoriju za instrukcije (instruction room). Glavna porivna jedinica zasniva se na sporookretnom dieselskom motoru Sulzer RTA 84M koji pogoni kontejnerski brod nosivosti 41000 dwt, sa vijkom sa zakretnim krilcima, te ujedinjuje cijeli pomoćni sustav strojarne. Motorom se može upravljati sa tri pozicije, zapovjedničkog mosta, ECR-a i sa samog motora.

Moguće su manjkavosti na pojedinim sustavnim djelovima kao npr: istrošenost stapnih prstenova, vatra u ispirnom kolektoru i produciranje uljnih para. Moguća je simulacija pomoćnog sustava koji uključujući ventile, pumpe te izmjenjivače topline.

Tlakovi i protoci unutar pojedinih sustava prikazani su na osnovnom modelu protoka. Pomoćno naponsko napajanje je omogućeno sa dva diesela generatora, turbogeneratorom te generatorom nuždi (emergency generator). Moguće je dodatno napajanje sa kopna. Kontrola ovoga sistema je preko glavne razvodne ploče i moguće je uključiti napajanje strujom jakosti 440V i 220V. Ostali sistemi su prikazani na posebnim ekranima koje

kontroliramo preko kompjuterskog miša.

No nisu svi sustavi tako veliki, tj. Velikih omjera odnosno velikih zahtjeva. Nedavno usavršeni na Pomorskom koledžu Rauma u Finskoj i to od Transas Intergrated Simulator System-a, mali navigacijski simulator ujedinjuje šest umreženih kompjutera, što je sad prešlo u centar za obuku pomoraca, koji kombinira simulatore upravljanja brodom, radar/Arpa, ECDIS, GMDSS i VTS vježbe.

Sustav radi na osnovu osobnih računala koristeći Transas simulator software-a. Ovaj sustav omogućuje vježbovnu pomoć, manje cijene, koji oponaša zajedničku opremu radar/Arpa, uklanjajući tj. čini nepotrebnim predan hardwar.

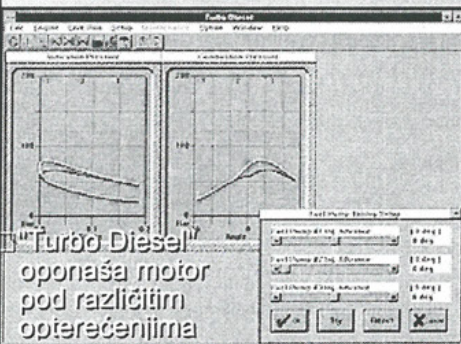
Osobno računalo - osnovni simulatorski sustav može se upotrijebiti za obalno (shore) ili brodsko vježbanje. Među prvim kompanijama ponuđenih PC sustava je PC Maritime iz Engleske. Njihov originalni PC Navigator pušten u prodaju 1988 god. je sadržavao "Casnik u straži" (Officer in the Watch-OOW), simulator izbjegavanja sudara na moru, a posljednja verzija ovog programa je nedavno dovršena.

Simulator je dizajniran da udovolji zahtjeve za zasebnu primjenu bilo gdje.

Simulator ima usklađeno 100 lekcija pokrivajući vrst tečajeva IMO te lekcije dizajniranja programa. To je sve interaktivno, odnosno sve skupa uzajamno djeluje, i može se upotrijebiti za podučavanje studenata. Sistem također omogućuje zapisivanje

pokretnim stapom, te sa visoko preciznom matematičkom izradom motora. Može oponašati motor pod različitim opterećenjima i dopušta tj. omogućuje učinkovito podučavanje operacija motora uključujući nadzor, prepoznavanje greški, kvarova te odnos između stanja motora i radnji održavanja.

Ovaj simulator može se naći na internetu, ali naravno u demo verziji, te se može kao takav skinuti, (download-irati), također demo program možete pogledati u prostoriji

Turbo Diesel
oponaša motor
pod različitim
opterećenjima

studentskog lista Gregal. Na adresi www.pcmaritime.co.uk možete naći i na ostale demo programe što ih ova kompanija nudi, a moguće je i naručiti sve te programe, i to u dvije verzije, za studente (nešto jeftinije), te profesionalne (nešto skuplje).

"VERCAT" OŠTETIO TRI BRODA

FILIPINI (Cebu)-Četiri broda teško su oštećena u kasnim satima 30. ožujka u Cebu na Filipinima, po vrlo nemirnom moru. Dok je tegljen, kombinirani brod "Vercat" pod vlasništvom Escano Lines-a, sudario se s trajektom "Cherry Rose" koji je s 500 putnika trebao je isploviti za Baybay na Filipinima. Zbog sudara, na trajektu je nastala je rupa s desne strane pri čemu je ozlijeđena jedna putnica. "Vercat" se sudario s još dva filipinska patrolna broda koja su bila usidrena blizu "Cherry Rose"-a, na kojima su oštećene ograde, te postolja za oružje. Prilikom sva tri sudara oštećen je "Vercat".

PREVRNUT BROD S 300 PUTNIKA

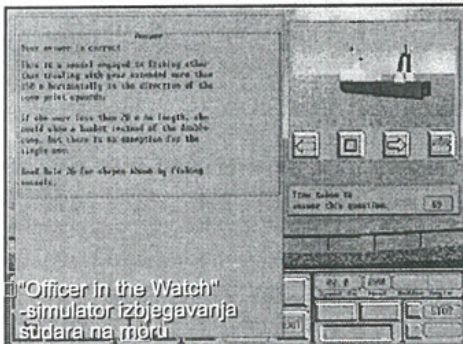
NIGERIJA (Bight of Bonny)-Brod koji je prevezio 300 putnika prevrnuo se 1. travnja po nemirnom moru u teritorijalnim vodama Nigerijske pokrajine Akwa Ibom. Potvrđeno je da je preživjelo 20 putnika, nekoliko tijela je nađeno, dok se ostali smatraju nestalim.

180 MRTVIH, 8 LJUDI SPAŠENO PRI POTOŃU BRODA NEDALEKO OD JEMENSKE OBALE

JEMEN (Gulf of Aden)- 180 ljudi je poginulo, a osam ih se spasilo prilikom potapljanja broda u jemenskom zaljevu Aden-Jemen 26. ožujka. Po nemirnom moru brod je isplovio 12 sati ranije iz luke Bossaso u Somaliji. Pet dana nakon nesreće, 31. ožujka, brod američke ratne mornarice Saturn našao je 31 tijelo kako pluta 40 milja od obala južnog Jemena. Dvadesetak dana ranije je potonuo još jedan somalijski brod sa 40 putnika.

SPAŠENA POSADA RUSKE KOČARICE

NORVEŠKA (Bear Island) - Posada ruskog ribarskog broda "Kubanskiy Rybank" spašena je helikopterima, a brod je oštećen. Ribarica se za vrijeme oluje nasukala na obalama Norveške.

"Officer in the Watch"
-simulator izbjegavanja
sudara na moru

događaja koji se mogu upotrijebiti za uknjiženje i provođenje tj. određivanje globe. Simulator može biti upravljan od strane studenta i ne zahtjeva stalnog instruktora. PC maritime proizvela je simulator diesel motora koji se također pokreće sa osobnog računala. Simulator je naslovljen Turbo Diesel, animiran je zvukom i

Prvi pomorci

Piše: Ivan Pamić

... Prvi veliki pomorci bili su preci australskih aborigina, koji su se prije 50 tisuća godina odlučili na prekomorsku avanturu koja ih je dovela na kontinent klokana i ostalih tobočara...

Teško će se ikad saznati kad se čovjek odlučio na "kruh sa sedam kora", odnosno kada je odlučio zaploviti otvorenim morem. U davnini su ljudi bili jače povezani sa svojim prirodnim okruženjem i nisu bili opterećeni raznim predrasudama koji se još i danas javljaju. Oni nisu mnogo filozofirali da li se morem može ploviti na običnom deblu ili ne, već bi to učinili kada bi ih na to natjerala glad. Još i danas postoje područja mora na koju se skuplja toliko mnoštvo riba da ih se gotovo rukama može uloviti.

Svjesni toga da je hranu lakše nabaviti iz mora nego na kopnu ljudi su se udaljavali sve dalje i dalje od kopna stižući tako i do otoka koji su se mogli nazirati na horizontu. No, da bi se kasnije na te otoke mogao dovesti veći broj pripadnika obitelji ljudi su se pokušavali dosjetiti kako načiniti neko plovilo na kojem bi svi mogli stati. Tako su se rodile brojne primitivne plovilice poput piroga, kanua i kajaka. Spajanjem tih plovila ili običnih debli stabla zajedno nastao je splav - najsigurnije plovilo ikad načinjeno. Upravo zbog jednostavnosti izvedbe, splav je praktički nepotopiv. Ne može se prevrnuti, niti napuniti morem. Ukoliko se koji val sruči na splav, more jednostavno iscuri između debela.

Mnogi pomorski "stručnjaci" smatraju da na tim primitivnim plovilima ljudi nisu mogli ploviti daleko od obale. Ti isti "stručnjaci" osporavali su dobra maritimna svojstva splavi, naglašavajući da su ljudi na njima mogli samo plutati, a nikako ploviti. Pitam tu gospodu da li su ikad čuli za splavi od balse sa jedrom kojim su indijanci južne Amerike ne samo plovili uz obalu već su na njima stizali i do istočnopolinezijskih otoka udal-

jenih nekoliko tisuća milja. No, za upravljanje splavi nije potrebno samo jedro, pa su stoga Indijanci smislili poseban sustav upravljanja pomoću "guarasa" - pomičnih kobilica.

Guarasi su ustvari daske duge oko tri metra koje bi se umetale okomito među trupcima splavi ispred ili iza jarbola. Guranjem nekoliko guarasa duboko u vodu i dizanjem drugih posada je mogla ploviti ispred vjetra, okrenuti splav prema vjetru, okretati i skretati niz vjetar kao i druge manevre. Objašnjeno mehaničkim riječnikom metoda guarasa dala bi se objasniti kao sustav ravnoteže s jarbolom i jedrom kao određenom točkom koju kontrolira pritisak vjetra. Jedan krak protuteže je dio splavi iza jarbola, a drugi je dio splavi ispred jarbola. Što su guarasi ispred jarbola dublji u vodi krma bi slijedila vjetar, a ako su pak na krmi jači guarasi prednji dio splavi bi pratio vjetar. Jarbolu najbliži guarasi imali su najmanje utjecaja na

manevriranje. Taj sustav guarasa praktično je primijenio i Thor Heyerdahl na svojoj splavi Kon-Tiki. Dakle kao što vidimo splavi nisu tako tromi i pasivne, već se njima može i uspješno "manovrati".

Prvo naseljavanje Amerike izvršeno je prije 10 000 i 50 000 godina. No, u to vrijeme čitava Kanada je bila prekrivena velikim ledenjakom koja je činila nepremostivu prepreku prvim Amerikancima. Kako onda objasniti naseljavanje Amerike? Dok jedni smatraju da je postojao nekakav koridor među spomenutim ledenjakom drugi smatraju da su prvi ljudi u Americi stigli ploveći splavima uz rub kontinenta i ledenjaka. Ta se teorija međutim, ne može dokazati, pa prve pomorce moramo potražiti na drugom kraju svijeta, u Australiji.

Prvi ljudi stigli su na taj kontinent prije otprilike 50 000 godina. No, to nikako nisu mogli učiniti "na noge", već plovidbom preko mora. Za vrijeme ledenih doba morska razina je bila spuštена za oko 100 metara tako da su Australija i Papua Nova Gvineja bile spojene u jednu cjelinu. Međutim ta cjelina nikad ni za najvećih spuštanja mora nije bila spojena sa ostatkom kopna, iz čega proizlazi da su do Australije ljudi morali stići morem.

Tako nam ostaje za zaključiti da su prvi veliki pomorci bili upravo preci australskih aborigina, koji su se prije 50 tisuća godina odlučili na prekomorsku avanturu koja ih je dovela na kontinent klokana i ostalih tobočara. Znam da je teško povezati

onaj stereotip australskog aborigina u kojem ga vidimo kako polugol trči za klokanom pokušavajući ga uloviti bumerangom sa prelaženjem preko mora, no činjenice su činjenice. Aborigini nisu mogli stići u Australiji ni na jedan drugi način osim morem, pa im titula prvih pomoraca na svijetu s pravom pripada.

ZBOG SUDARA IZLIJEVANJE NAFTE

KUBA (Matanzas Bay)-Tanker "El Bravo" (nosivosti 9879 tona i 6501 brt-a, izgrađen 1971. plovi pod zastavom Sv. Vicenta i Grenade, brodarka Cie. Tunisenne de Navigation S.A.) 26. ožujka sudario se s tankerom Shauadar (nosivosti 25253 tona i 14375 brt-a, izgrađen 1973. plovi pod Panamskom zastavom, brodarka Arminter S.A.M.) u Matanzas Bay u Kubi. Trup "El Brava" probušen i isteklo je nešto nafte koja je ukrcana u Kubi. Kubanska vlada osnovala je posebnu komisiju koja će istražiti ovaj slučaj.

TEGLJAČ OŠTETIO MOSTOVE U ARKANSASU

SAD (DeValls Bluff, Arkansas) - Tegljač Vance M. Thompson, dok je gurao 4 teglenice sa žitom, 17. ožujka, oštetio je napušteni željeznički most i cestovni most Highway 70 na kod oznake 121.7 milje rijeke White River. Jedna teglenica je probušena, a most Highway 70 bit će zatvoren za promet najmanje tri mjeseca.

HELEEN C. IZGUBIO SNAGU I UDARIO DOK

VELIKA BRITANIJA (Newport, Wales)-Brod za suhe rasute terete Heleen C. (nosivosti 1472 tone i 2159 brt-a, izgrađen 1974., plovi pod zastavom Barbadosa, brodarka Carisbroke Shipping P.L.C.) 28. ožujka nakon kvara u strojnici, izgubio snagu, te udario u dok West Pier.

ČETIRI ČOVJEKA SPAŠENA S ZAPALJENOG TEGLJAČA

BRITANSKA KOLUMBIJA (Entrance Island)-Američki tegljač zapalio se dok je teglio teglenicu dugu 61 metar nakrcanu građevinskim materijalom. Požar se dogodio 3. travnja u 21 sat sedam milja istočno od obale Entrance Islanda u Britanskoj Kolumbiji. Sva 4 člana posade, nakon što su napustili vlastiti brod u splavima za spašavanje, spasio je tegljač Golf Tow pod kanadskom zastavom. Ozlijeđeni pomorci prebačeni su u bolnicu zbog udisanja dima.

"Viking Royal Sun" tijekom travnja posjetio Dubrovnik

PRIČE IZ ŽIVOTA POMORACA

Priredio: Maro Bošnjak

Na zapovjedničkom mostu motornog broda "Volosko", jednog od onih hitrih bulk-carriera od 15000 tona ukupne nosivosti, kapetan Stjepo poduzetno je nakrivio kapu, zagledavši se u novo more pred provom.

Prihativši bez suvišnih riječi zapovjedništvo na ovom suvremenom tramperu, trebalo je da već idući dan isplovi iz Rijeke via Panama za Valparaiso u dalekom Chileu i nakon što je već davno za brodom ostala magličasta Otrantska vrata, nije više bio siguran dali su mu oni u Rijeci to putovanje bili natovarili na leđa kao nagradu ili kao kaznu. Iako izrazit kontinentalac nastanjen u Zagrebu, on je već dugo pripadao bespućima oceana poput onih preostalih 35 članova njegove šarolike posade, koja ga je prešutno prihvatila kao oca. A kad je prije punih sedam godina bio unaprijeđen u zapovjednika na m/v "Velebit", neki stariji kapetan iz Kostrene od srca mu je čestitao i rekao: *Zapamti, sinko, od sada dokle god budeš navigavao biti ćeš sam. I još nešto: moraš otvoriti četvoro očiju da ti se barem prvih nekoliko godina ništa ne dogodi!*

Pred njegovim očima su prozujali morski vukovi s kojima se susretao na uzlaznom putu od obespravljenog kadeta do nenadmašnog barbe. Kao da dotad nije pravo razumio zašto su svi oni bili mrzovoljni i šutljivi, čak i za vrijeme objeda u salonu, zašto im je najsigurnije utočište bila kabina. To Englezi fino zovu "splendid isolation" (blistava izolacija). Zapravo, sve je njih nagrizla jedna jedina briga: kako dovesti brod na drugu stranu, a da zadovoljiš svaku osobu.

Ako s nekim malo više

popričaš ili ako potražiš bilo kakav savjet sa strane, moglo bi ti se predbaciti: *"Ovaj, puno ne peška"*. Ako u plovidbi uzgajaš cvijeće, brzo će se zaključiti da si lud, ako imaš psa ljubimca, nikome neće biti drago čistiti za njim.

Gosparu Stjepu je najmanje do toga da se poput starijih zapovjednika prema mornarima odnosi kao "Master after God" i obično kad zapadnu u ciklon, s jedva vidljivim osmijehom slušao njihove temperamentne komentare.

Zureći u pustinjsku modrinu Pacifika opet se našao na početku, jer do sad nije bio u Valparaisu, ali nijednom kapetanu nije priuštena ta blagodat da kao luckasti turist neobavezno dođe u kakav još neviđen predio da bi nakon toga triumfalno s brodom uplovio u luku. U tome je veličina pomorskog poziva. U deliriju samoće kao da je opet čuo glas dobre gospođe Franice - *Mama, mama arivo je kapetan Stjepo! Ajme, kako ste?* Uvijek nam je majka govorila: *"Nemoj se kćeri, udat ni za profesura, ni za dotura, nego za kapetana..."* Kad su baš u jesen nakon prve godine srednje škole slali na one preostale starudije iz rata, uhvatio sam se grčevito objema rukama za brod "Vis" i dok sam ne siguran grabio brodski sitan, začuo sam podrugljiv hihot iznad glave: *"Ovaj je ka stvoren za prat' pituru, ne tribaju mu škole zadoseć' jarbole!..."*

U prostoriji pod provom neko sam se vrijeme gušio u ljutom zadahu isparavanja ljudskih tijela kao u nabrekloj konzervi, kad me oko 4 izjutra neko surovo prodrmao: *"xxxxx (na vez)"*. Izmogoljio sam se na kaštel opshrvan debelim konopima, koje smo rukama i

nogama prikupljali na odlasku. Snažan i okretan "čif" odalamio me šapom po ramenu - *Koliko ste dugo na moru?* - *Ovo mi je prvo jutro* - odgovorio sam snuždeno izazivajući novu zarazu cerekanja.

Na putu za Crno more brod se neprestano klatio sa jedne strane na drugu stranu i ja sam mislio da će nas noštromo pustiti na miru, da se u fortunalu ne radi. Ali morali smo s bujolom oko vrata za slučaj povraćanja pomesti duboko brodsko skladište. Nas trojica žutokljunaca obliveni znojem, metalne oblake prašine i pogledavamo se tko će se prije isповraćati.

Poslije završene nautike lutao sam po Rijeci radeći kao brojač u luci i znajući da sam negdje stoti po redu na "listi čekanja" za kakvo-takvo ukrcaje. Otišao sam u vojsku i vrativši se nakon godine dana bio sam oduševljen kad sam se na listi čekanja popeo na pedeseto mjesto. Došao sam na red i ukrcao se na isti brod "Vis".

Daljnje pomorsko sazrijevanje najviše dugujem kapetanu Juri. - Vidjet ćeš ti svoga Boga, govorili su mi kad sam došao k njemu za trećega na m/b "Sarajevo". Udahnem duboko, pokušam i predstavim se, a on onako krut i uspravan odmjerenom kaže: Zar upravo ja moram biti uvijek učitelj vama kontinentalcima?! Imao sam, kaže, već dva treća iz unutrašnjosti, koji su postali vrsni pomorci. Volio igrati šah, čitati i pisati knjige ("Zapisi s mosta" i "Na tramperu"), ali prije svega je volio da sve bude u redu i na vrijeme. Bio je to čovjek koji se ne smije, ali s dušom...

U Sredozemnom moru još uvijek si kao kod kuće, ali kad se prođe Gibraltar, odjednom ti je pred nosom 3500 milja šupljine. Osim Azora danima nema ničega do Amerike. U tom ubitačnom prostanstvu gdje komuniciraš sam sa sobom - more doista umara. Uvijek me čudilo kako ljudi na robiji uspijevaju napisati nešto pametno. A ti na brodu nisi u zatvoru, ti si tu svijesno, no nisi u stanju da se koncentriraš ni da pročitaš osrednju knjigu. Eto, to je ta šupljina u kojoj si nekakva nebitna jedinka izgubljena u vremenu i prostoru. Čak i kad je lijepo vrijeme, sve je oko tebe prazno. Da bi se uvjerio da još postojiš - s vremena na vrijeme počneš razgovarati sam sa sobom. I

kad najzad naiđe ciklon kao da si iznova živnuo, a i brod dobija novu formu na razvučenom moru. Vidio sam kako val može presjeći željezo, kako cijevi pucaju po palubi...

Radno vrijeme na brodu ne može biti osam sati, nego kad god zatreba. Pomorac prestaje biti dobrodošao u onom nekadašnjem smislu- kad se vraćao s nekakvog izuzetnog putovanja, kad je donosio papar iz Indije kao kad su ga nestrpljivo čekali na španjolskom dvoru. Čini se da je nestalo prave znatiželje za naš elementarni poziv. Poznata uzrečica o čovjeku na brodu koji nije "ni živ, ni mrtav, nego pomorac". Nedavno su nam u jednoj anketi postavili manje-više banalno pitanje: *Kako ste postali pomorac, po tradiciji ili slučajno?* U najmanju ruku je čudno pitati kako se što postaje. Otisneš se na more i ostaneš. Po mom shvaćanju pomorac je stabilna i svestrana osoba, dorasla i istraživanjima, pa nema potrebe da nas po svaku

cijenu uzimaju u epruvetu da bi otkrili nekakve traume, koje "opravdavaju" naše ponašanje.

S većinom putnika kap. Stijepo je sklopio trajno poznanstvo i nimalo se nije začudio kad je jedan stari profesor, inače židov, izrazio želju da ga posini! - *Ali ja već imam četrdeset i kusur godina, ženu i dvoje odrasle djece i stvarno ne znam što bi na sve to rekao moj pokojni čale* - nikako da se snađe barba.

Nedavno je gospodar Stijepo dobio pismo i od jednog našeg putnika:

"Dragi kapetane, strašno mi je teško što si mornar postao i što sudba kleta postade t' drugom. Bolje bi bilo da si odmalena oruči njivu išao za plugom..."

Svaki put kad poluglasno ponovi tih nekoliko sthova, obično se osvrne na mostu da bi se na trenutak zagledao u ćipkastu morską brazdu, jer more je njegova njiva.

količina CO2 te počinjemo osjećati potrebu za disanjem. Važno je znati da osjećaj potrebe za disanjem uvjetuje povećanje CO2 u krvi a ne smanjenje O2 kao što to neki ljudi misle. Dakle kad bi količina CO2 u krvi bila dovoljno mala, a kisika uopće ne bi bilo, mi i dalje nebi osjećali potrebu za disanjem. Upravo zbog toga je hiperventilacija opasna. Prije zarona hiperventilacijom se iz krvi izbacuju ogromne količine CO2, dok se količina O2 malo poveća.

Zaranjanjem se povećava parcijalni pritisak kisika u plućima pa na većoj dubini možemo iskorištavati kisik iz pluća koji na manjoj dubini ne bi mogli. Budući da smo hiperventilirani početna količina CO2 je jako malena i osjećaj potrebe za zrakom izostaje. Mislimo da možemo još dulje ostati pod vodom. Daljnjim ostajanjem CO2 se povećava, a O2 se smanjuje i počinjemo osjećati potrebu za zrakom. Parcijalni pritisak O2 je još uvijek dovoljno velik da ga možemo iskorištavati. Počinjemo izranjati i tu problemi nastaju.

Izranjanjem se smanjuje parcijalni pritisak O2 u plućima i kad se smanji ispod određene kritične granice ispod koje ga organizam više ne može iskorištavati, gubitak svijesti dolazi bez ikakvog upozorenja. Većina slučajeva smrti ronioca na dah su uzrokovana upravo ovakvom vrstom onesvješćivanja. Ronioc treba dobro odmieriti svoje mogućnosti ili će ga prevariti izostanak osjećaja potrebe za disanjem. Maksimalnom hiperventilacijom (jako velik broj udaha) apnea se može produžiti za oko dva puta. Ako se hiperventilacija vrši previše energično može doći do smanjenja i količine kisika u krvi. Važno je još znati da se hiperventilacijom povećava krvni pritisak i broj otkucaja srca. Dakle, ako se koristi hiperventilacija onda se koristi umjereno i uz krajnji oprez.

BIG BLUE II

Piše: Robert Barić

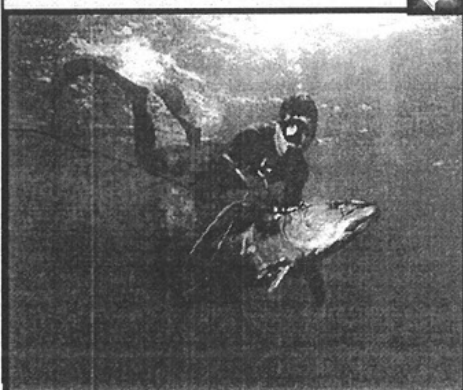
U prošlom broju bilo je riječi općenito o ronjenju na dah a sada ćemo pobliže opisati neke tehnike produživanja apnee (stanja kada čovjek ne diše). Oduvijek je najveći problem kod ronjenja na dah bila dužina ostanka pod vodom. Dužina ostanka pod vodom

veoma ovisi o roniočevu kapacitetu pluća i psihofizičkoj istreniranosti. Apnea se može produžiti na nekoliko načina. Jedan od njih je smanjenje broja otkucaja srca. Time se smanjuje potrošnja kisika. Povećanjem kondicije redovitim aerobičkim vježbanjem (plivanje, trčanje itd.) smanjujemo broj otkucaja srca. Ali to je moguće postići i istočnjačkim tehnikama yoge i meditacije.

Jacques Mayol, poznati roniac koji je prvi zaronio preko 100 m udahnuvši zrak samo jednom. Koristio je meditaciju prije ronjenja.

Umberto Pelizzari (131m) jedan od najvećih ronioca današnjice je rekao: *"Roniaci sa bocama rone da bi vidili stvari oko sebe dok roniaci na dah rone da bi vidili unutar sebe"*. Danas u svijetu rekordnih dubinskih ronjenja ronjenje bez meditacije je nemoguće. Međutim davno je otkrivena jedna druga metoda produživanja apnee. Riječ je o hiperventilaciji.

Hiperventilacija predstavlja povećanje dubine i frekvencije disanja. Mnogi su roniaci ostavili svoje živote u morskim dubinama zbog nepoznavanja pravog učinka hiperventilacije na opće stanje organizma. Prestankom disanja u krvi se smanjuje količina kisika a povećava

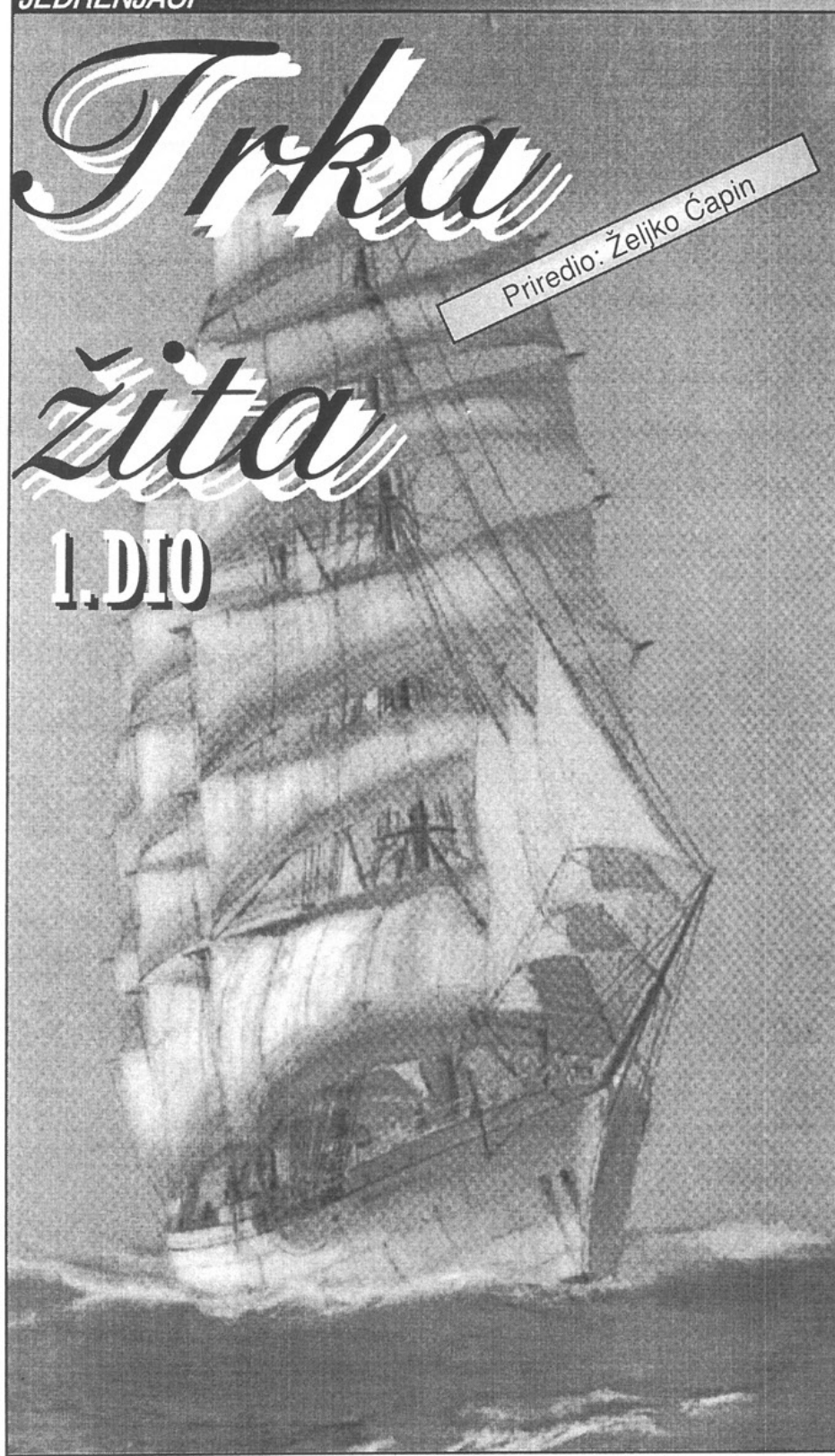

Trka

Priredio: Željko Čapin

Žita

1. DIO

Vratili smo se u vrijeme između 2 rata kada su zadnji veliki jedrenjaci prevozili žito od Australije do Evrope. Para i dizel su odavno uzeli primat u prekoceanskoj plovidbi. Trgovina žitom bila je posljednje utočište gdje su kanvas i konopi premazani katranom još

uvijek bili u igri. Posljednji predstavnici aristokratske ere jedrenjaka. Poput selica, kretali su iz evropskih luka u jesen da bi se vratili u proljeće. Naiveći broj "žitnih" brodova imalo je za matičnu luku Mariehamn na Alandskim otocima između Švedske i Finske. Ovdje je bilo

sjedište Gustava Eriksona, "kralja jedrenjaka". On je podigao posljednju svjetsku veliku flotu jedrenjaka koju je uspješno vodio do svoje smrti 1947. Jedrenjaci iz drugih zemalja također su učestvovali u prijevozu žita, ali sa daleko manjim značenjem.

VJETROVITO LISTOPADNO JUTRO 1932

Svjetionik Skaw Reef. Silueta velikog broda približavala se kroz maglu. Nagnuvši se uz vjetar probijao se preko sivo zelene površine. Na svjetioniku su upravo obavili prvo jutarnje bilježenje vremena, "Oblačno s pljuskovima. Umjeren do jak jugoistočni vjetar s premještanjem na istočni". Dežurni na straži pogledao je kroz dvogled. Jedrenjak u balastu s četiri jarbola. Raširena jedra mokra od kiše izgledala su kao tamna krila na jutarnjem nebu. More se pjenilo oko crnoobojenog trupa.

"Jedan od onih jurećih, ide najmanje 14-15 čvorova", reče dežurni i doda dvogled svojem kolegi. Snažan pljusak prekinuo ih je u promatranju detalja. Brod je nastavio bez zastoja svoje putovanje u Skagerrak i ubrzo su ga mogli vidjeti samo kao sivu sjenu koja nestaje u kiši.

Oko 10 sati u salonu na Skaw Reefu na pauzi za kavu posada je nastavila raspravljati o "jurećem". Kroz `20-e i `30-e transport žita bio je predmet internacionalnog interesa. Novine su uvele izraz "Trke žita". Duga putovanja do i od dalekih kontinenata poprimila su značajke utrka. Padale su opljade i pogađalo se koji brod će se prvi vratiti u Evropu.

ODLAZAK

Brod koji je projurio pod okriljem kiše bio je čelični bark s četiri jarbola, *Pommern* iz Mariehamna. Bio je na svom putu iz matične luke za Spencer Gulf u Australiji. Kratko se usidrio u Kopenhagenu da ukrca svježu vodu i namirnice. Nagib je ispravljen sada kad je vjetar okrenuo više istočno. Dok su prolazili pored Skaw Reefa kapetan Carl Granith stajao je u navigacijskoj kabini i promatrao oluju.

Sada je sjedio za stolom s kar-

tama. Ispred njega je bila prostrta karta Skagerraka i Sjevernog mora. Bio je zadovoljan izborom rute: Oploviti sjever Škotske umjesto prolaza kroz Engleski kanal. Kurs nije bio odabran iz hira. Sjeverni Atlantik zna biti jako nezgodan u listopadu. Ali prolazom kroz kanal riskirao bi susret sa suprotnim, jugozapadnim vjetrovom u prometnim vodama. Veliki jedrenjak je mnogo sigurniji daleko na pustom oceanu nego blizu kopna i drugih brodova. Da je kapetan izabrao najkraći put na karti za Australiju, *Pommern* teško da bi još došao do cilja. Trebalo je uzeti u obzir globalni sustav vjetrova, a on je bio jako blizak s time. U pojasu oko ekvatora zrak se znatno zagrijava i podiže u vis. Formira se niski tlak koji privlači strujanje zraka s obe polutke. Ova strujanja ne pušu pod pravim kutem prema ekvatoru. Kao rezultat vrtnje planeta smijer je otklonjen. Međutim, nije sve baš tako jednostavno. Ali kapetan Granith bio je stari morskivuk na jedrenjacima. Znao je sve o sustavima vjetrova, morskim strujama, položaju sunca i meridijanima. U suprotnom ne bi bio kapetan takvog broda kao što je *Pommern*.

Istočni vjetar ojačao je do oluje tokom dana. Nakon 39 sati plovidbe od Kopenhagena, prošli su Farske Otoke. U Atlantiku, nakon dosta problema s promjenom vjetra sjeverno od Britanije, *Pommerna* su dočekali povoljni jesenski zapadni vjetrovi. Područja niskog tlaka s jakim vjetrovom i pljuskovima nizala su se jedan za drugim tjerajući bark na jug punim jerima. Veliki valovi razbijali su se preko palube. Svaki put *Pommern* bi se uzdigao utresajući vodu sa sebe poput ždrijebca. Kapetan Granith bio je zadovoljan. Brod je plovio ravno u ruke prijateljskih sjeveroistočnih vjetrova u pojasu mirnog mora južno od Azora.

Sa sjevernoistočnim vjetrovima *Pommern* je lako doplovio do Brazila u "Doldrum", mirni pojas ekvatora. Ovdje je brod trebao plutati pet dana na vrelom tropskom suncu. Međutim, neke od mornara brinule su druge "opasnosti". Naime, bilo je pomoraca koji nikada nisu prešli ekvator. Kao što je bio običaj na moru, kralj Neptun bi se pojavio i "krstio" novake okrutnim ritualima. Nakon svega toga, jadni mornari su dobijali potvrdu s kapetanovim potpisom. Ovaj doku-

ment je potvrđivao njihovu "pripadnost Neptunovom kraljevstvu". "Dokument je pažljivo čuvan jer nitko nije želio proći ponovno isti ritual", zapisao je kapetan Granith u svoj dnevnik.

Sjeveroistočni vjetrovi doveli su *Pommern* do 9° južne geogr. širine. Brod je nanovo plutao bez vjetra i kormilarenja - sada u zatišju Capricorna (jarca). Vjetar koji je sljedeći zapuhao bio je jugozapadnjak. *Pommern* je jedrio uz vjetar niz brazilsku obalu. Ako bi se prebrzo dokopao Afrike, ne bi bilo povoljnih struja i vjetrova. Na širini odmah nakon Rio de Janeira, kurs je promjenjen na istok prema najjužnijoj točki Afrike. *Pommern* se nalazio na 40 stupnjeva južne geografske širine. Ovdje je počinjao ocean zvan. Postojbina albatrosa. Područje kojim vladaju južni zapadni vjetrovi, najjači sustav vjetrova na svijetu. Kapetan Granith bio je sezonac Rta Horn, čovjek sa mnogo putovanja do Australije iza sebe. U svojim zapisima zapisao je da je baš tog putovanja 1932. godine s *Pommern* u razdoblju od 24 sata imao najbrže jedrenje od čitavog svog života na moru. Zapadni vjetar je bio u pojačanju. Masa zraka je kružila južnom polutkom tjerala je *Pommern* naprijed idealnom brzinom. Savršen vjetar za "trkača žita". Brod je jurio ispred vjetra na ogromnim valovima

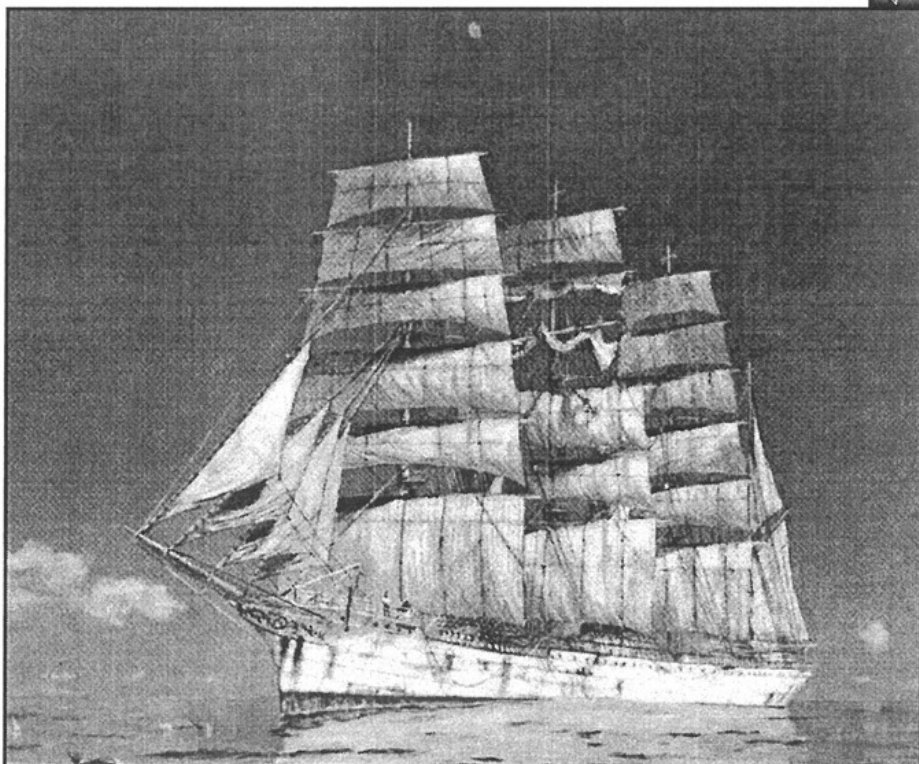
dok su milje i milje ostajale iza njega u bijeloj brazdi. Lako je zamisliti kapetana Carla Granitha kako stoji na najvišoj palubi *Pommerna*. S vremena na vrijeme izrazio bi zadovoljstvo časniku na straži. Ovakva plovidba nastavila se i nakon Rta Dobre Nade, kroz Indijski ocean i prema istoku na 44. stupnju. Idealni vjetar doveo je brod do Spencerovog zaljeva u Australiji.

Pommern se usidrio u Port Victoria 23.12.1932, 75 dana i 3 sata nakon polaska iz Kopenhagena. Te godine *Pommernovo* putovanje do Australije bilo je najbrže među svim putovanjima brodova "žitne utrke". U povijesnom kontekstu bilo je to najbrže jedrenje od Europe do Australije u 20. stoljeću.

Ukrcavanje žita u vrećama na jedrenjak bio je dug proces. Ukrcajni dokovi u Spencerovom zaljevu bili su primitivni. Većinom su se sastojali od dugih drvenih skela sa tračnicama. Vagoni koji su nosili vreće gurani su do brodova. Na mnogo mjesta more je bilo tako plitko da su vreće nosili manjim barkama i ukrcavali na usidrene brodove.

Kraj prvog dijela

U drugom dijelu:
Povratak kući

"TO JE NEZGODNO, ALI JE TAKO!"

Piše: Snježana Makivić

Bajku o zlatnoj ribici sigurno je većina vas pročitala u "Dubrovačkom vjesniku". I imate pravo - tu nešto smrdi. Sve se čini kao lijepo napisan članak tipa "brigo moja prijeđi na drugoga". Nama običnim ljudima koji ponekad prolazimo Gružem ostaje da i dalje čekamo bolja vremena a evo što su o ovim vremenima rekli ljudi koji su odgovorni za grušku tvornicu parfema.

Poznati ekolog dr. Adam Ben-

ović stručno je ustvrdio da je sporan onaj kantun ispred Minčete i Radeljevića. Naravno da ta situacija ima utjecaj i na druge dijelove Gruškog zaljeva no oni su puno manje pod utjecajem jer tamo dolazi do miješanja tj. asimilacije koju more može podnijeti pa pokazatelji zagađenja nisu tako drastični kao u samom kantunu. Što se mi uopće bunimo u pitanju je samo jedan kantun? Dr. Benović nam je također ukazao da za zagađenje nije odgovoran samo ex. Radeljević već i komunalno poduzeće Vodovod kao i površinske vode koje su u cijeloj priči izvukle najkraći kraj jer ih nije imao tko braniti.

Jakov Mandun, direktor ex. Radeljevića smjerno je izjavio "zagađivači jesmo ali nismo trovači" (op.a. gdje je tu bitna razlika?). Ne mogu a da se ne zapitam je li baš toliko nužno potrebno da osamdese-

tak ljudi koliko ih radi u tom poduzeću radi baš taj posao ili bi im pametnije bilo da iznajme sobe i žive od turizma kad je to ovdje i onako najjača gospodarska grana.

Gospodin Mandun još nas je

sve umirio izjavom da je njegovo poduzeće trenutno u postupku traženja vodoprivredne dozvole za sanaciju odvodnog sistema i izgradnju novih taložnica. No, sve je to skupo, a oni su u teškoj financijskoj situaciji.

Osim Radeljevića naučili smo da je za smrad i nečistoću odgovoran i Vodovod. Naravno, Pero Radović, direktor Vodovoda imao je svoj komentar u kojem je pokazao koliko je upoznat s situacijom jer je čini se ima petnaestak godina da je dobro upozna.

"Mi smo svjesni tog problema koji je prisutan od samog puštanja u pogon sustava kanalizacije (1989. godina). Slobodno možemo tvrditi da se radi o krivom proračunu u projektu zbog kojeg je sustav predimenzioniran. To je nezgodno, ali je tako"- rekao je on. Bravo gospodine Radoviću! Čini se da ste napokon usvojili gradivo. Još samo da naučeno primijenite u praksi. Nadam se da vam zato neće trebati slijedećih petnaest godina.

Ostaje nam dakle da

kažemo koju riječ o čini se "najvećem" zagađivaču Gruškog zaljeva - površinskim vodama. Dakle, površinske vode su one vode koje se slijevaju s okolnih brda (valjda kad pada kiša) i onda jako zagade Gruž tako da se smrad širi mjesecima poslije. Hvala Bogu da živimo na sunčanom Mediteranu, što bi tek bilo da smo u Engleskoj.

No bile to tek telefonski dobro usklađene izjave ili odraz stvarne nesposobnosti, ostaje gorak okus da smo možda najveći krivci mi sami koji se svaki dan gušimo u vlastitom smradu ravnodušnosti čekajući da netko drugi riješi naše probleme.

Možda ćemo jednog dana sve one koji su krivi za Gruž pa i one među nama koji u zaljev bacaju svoje smeće imati snage i volje gurnuti da otvore sezonu plivajući u vlastitoj sramoti.

Jedino što nam do tada

ostaje je, povodeći se za primjerom odgovornih ljudi, kada nas turisti u čudu zapitaju "otkud potiče smrad bisera Jadrana?", smjerno ustvrditi - "to je naša tvornica parfema". To je tužno, ali je tako.

Svjetska praksa u kulturi i duhu posebno se čuva, međutim svjedoci smo da je kod nas zaživjelo prozivanje i zatiranje nepoćudnih autora. Tako su, nedavno javno prozvani pulski punk band KUD-Idijoti i kniiga "Mamac" (Arkzin, biblioteka Bastard, 1998.).

Oba ova događaja izrodili su se u male kulturne skandale, posve primjerene sredini u kojoj kulturni događaji najčešće i nisu ništa drugo nego skandali ier dežurni su moralisti počeli skupljati svoje političke bodove kod, zna se koga.

PRVI SLUČAJ

U Ljubljani se proteklih dana (točnije 30. ožujka) trebao održati rock'n'roll party pod nazivom "Igra rock'n'roll cela Jugoslavija", ali je odgođen zbog za sada nerazjašnjenih razloga. Na njemu su trebale nastupiti grupe iz Hrvatske, Slovenije, SRJ i Makedonije. Vinkovačke Majke te Psihomodopop su odbili sudjelovati na koncertu, ali su svoj dolazak prijavili osporavani i hvaljeni pulski punkeri KUD-Idijoti koji su tim činom izazvali dosta pažnje hrvatske javnosti, pa i su čak dospjeli i u glavnu informativnu emisiju HRT Motrišta, gdje ih odavno nismo vidjeli zbog ispada u javnosti. Iako su članovi tog benda odbili govoriti u emisiji, o njima, kao i o razlozima neodaziva na taj koncert, u prilogu Ante Batinovića govorili su Bare (Majke) i Gobac (Psihomodo pop), te uvijek "državotvorni" Paolo Sfeci, predsjednik Hrvatske glazbene unije (poznat po sugestijama o zabrani nastupanja grupama u Hrvatskoj).

Cjelokupni događaj poprimio je nacionalne razmjere i tako su KUD-Idioti postali jugonostalgicari bez prava na obranu, najniža vrsta u Hrvatskoj.

Takvo svoje ponašanje članovi KUD-Idijota objasnili su u svom intervjuu Feral Tribunu, kada je Sale Veruda rekao da su *prihvatili poziv za nastup iz razloga što su tu trebale nastupiti samo nekompromitirane grupe iz susjednih zemalja, nadalje je rekao da koncert nosi takav naziv iz*

markentiških razloga, a ne zbog nekog početka kulturne reintegracije svih republika bivše Jugoslavije jer i "Mi smo tu samo zbog para".

O motrištima je samo nadodao: "Bio je protiv pameti!... Imamo mnogobrojne primjedbe na prilog, ali najviše me zasmetalo hipotetičko pitanje gđe Hrge o tome koji su to Hrvati izabrani da sviraju na tom koncertu....", a o motivima: "Novac nam je bitan, i to nismo krili i kao što sam rekao, u pitanju su bile grupe koje se nisu prostituirale tijekom rata.....".

Pitam se zašto je u isto to vrijeme sklopljen ugovor o kupnji 60 posto dionica crnogorske Cementare od strane jedne važne hrvatskog poduzeća. To naravno nije bilo jugonostalgicarski, već je popraćeno ovacijama u udarnim vijestima na glavnom HRT dnevniku.

SLUČAJ DRUGI

O knjigama se u Hrvatskoj malo vodi računa, a pogotovo ako se radi o srpskim autorima. Međutim, još poneki neovisni nakladnici izdavaju takve knjige, te je tako proteklih dana izašla iz tiska knjiga Mamac srpskog pisca Davida Albaharija koja je izazvala (očekivanu) aferu.

O tom romanu jedna je ugledna Hrvatska kniževna kritičarka rekla da *dobro pleše na glazbu srbijanske dnevne politike....na što uzgred budi rečeno, priznaje da roman nije čitala pa o njemu ne može suditi, no njezina je ocjena i te kako vidljiva iz činjenice što ga ona zapravo ne želi čitati...te se je tako ogradila na početku svog prikaza u Jutarnjem listu.*

Jedan drugi kritičar, koji je za razliku od nje pročitao knjigu, rekao je *da će čitatelji nakon čitanja morati priznati da je to politički vrlo korektna knjiga, a nevolja je, međutim što politički korektna knjiga nije nužno i dobra knjiga.....* i tako su sve indicije o može biti jugonostalgicarskoj uroti Arkzina pale su vodu ovim riječima Ante Tomića.

VANJSKI I UNUTARNJI NEPRIJATELJI

Teško je shvatljivo da se prozivanja bez najobičnijih objašn-

MI (NI)SMO TAOCI "NAŠE" PROŠLOSTI

Piše: Mato Brautović

je nja događaju u Hrvatskoj, ali pisanje komentara na knjige koje se nisu pročitale ili javna osuda bez sagledavanja svih aspekata u priči, postali su realnostu u Hrvatskoj. Obazloženja za ovakve novinarske neobjektivnosti ne može ležati u činjenicama da je u Hrvatskoj nedavno završio rat, te da smo netom prije rata započeli s demokracijom već u konstataciji da *smo mi taoci prošlih vremena*. Hrvatska mora zaboraviti komunističke tradicije da se za sve probleme optužuju *vanjskih i unutarnjih neprijatelji* - danas općeznane- *jugonostalgicare*, jer na nama je da promjenimo ponašanje pojedinih ljudi iz hrvatskog javnog života i da se iste ako treba i bojkotira, a ne da nam se serviraju *smo probrani*.

Žalosna je činjenica da je ovakva praksa poprilično zaživjela u hrvatskom društvu i da poprima sve više zamaha kod mladih, jer se "zna" da su različita mišljenja postali *oporba*, a istine samo nebitne informacije. Uližite se, zna se kome, i otvorili ste sva vrata jer bolje je biti "državotvorni" zaštitnik nego "oporbenjak". Jadni mi tko nas štiti, pogotovo ako se zna tko su takvi *zaštitnici*.

Na kraju mogu reći sačuvao nas BOG od tih zaštitnika i "nacionalnih" mislilaca jer je nemoguće zamisliti da bi nas jedan koncert ili čitanje knjige mogao vratiti u okrilje Jugoslavije, ali je sigurno da će *njima* donjeti političke poene, dok nama će otvoriti demokratski mrak.

KORAK UZ VJETAR

Dok vrijeme gubi osjećaj dana
život se preljeva kao mlijeko u
čaši.

I uvijek isto cijelu noć
ponoć je jedna i
više neće doć'.

Vjetar udara moju kosu,
pjevaju mi dlake,
vrište one,
grube i glatke.

U dubini mrtvih duša plače
svjetlo mrak ga obasjava.

Život prolazi i ne služi ničemu,
život odlazi ne nadaj se
ničemu,
život je otišao s vjetrom i ne
prati njegov
trag.

Sjeti se da si mali
čovjek i ne poželi
nikad raj.

PRLJAVI ROBOVLASNIK

Umoran od života želim poći
k tebi oče.

Ja sam ozračeni narkić
nakljukan svim što se
prljavim može nazvati.

Umorni grešnik teški želi
se uputiti tebi u tvoje
odaje bijele.

Ovom niskom svijetu bliži
se kraj, vrijeme je poći u raj.

Zatrovani ljudi zatrovana
zemlja mislim da je
i meni došao kraj.

Tko bi rekao, a tako sam
mlad...

KAMENO SUNCE

Ovdje na zemlji
gdje sunce kruži
Stradun leži
sunce ga prži.

Sjedimo sami
sunce nas prži
žene prolaze
nitko ih ne
drži.

Sunce je cvalo
krasilo dan
pločnik je sjao
to je najljepši dan.

Ptice male s grančicom
mira nadlijeću grad,
dok gitara svira.

Mirno je sunce
koje nas prži,
tvrd je kamen
koji nas drži.

Sunce je cvalo
krasilo dan
bio sam tada
čudan i mlad.

Žene su tada
bile moć, sada
su samo za jednu noć.

Autor: Dario Mandić

UMORNI BOLOVI

Bolovi obasipaju moje tijelo
vrućina izbacuje svaku
kapljicu na kožu.

Iskre, pomrčina, bljesak,
sve se događa u pozadini
zjenice.

Život pada u vječni san,
tijelo nastoji upoznati novi dan
zbunjenost zglobova uživa u
miru.

Mišići se grče, životu je kraj
tijelo doživljava
preobražaj.

I dan ko dan, nekad život
nekad
san
I dan ko dan, nekad sit nekad
glad.

Umor što budi osjećaj smrti,
i pritisak crne žene u glavi.

Koliko dana očaja pljuje
moje lice.

Koliko dana do smrti zove
moje živce.

Koliko ću biti tu, na komadu
zemlje,
poželim biti dio nje,
I biti njen, i ona moja, zemlja
što trpi,
ona što ne zna da plače,
ona guta,
i pušta da je gaze,
da pljuju po njoj.

Ona je moja, ja sam dio nje,
zemlja što mene hrani,
i ja na kraju bit ću njen.

MARIJA JURIĆ ZAGORKA

Piše: Snježana Makivić

Sreća je najokrutnije biće na svijetu. U trenutku se proveze kroz ljudski život, jedne posjedne uza se, a druge pušta da trče za njom i ruga im se. Samo je netko dostigne, a većina - nikada!"

"Čemu je bilo potrebno da uopće dolazim na ovaj svijet? Zašto me priroda posjela na prijestolje, a stvorila me samo čovjekom? Zašto mi je dala srce, a on ima oko mene kamen? Zašto je dala ljudima pamet otporniju od pećine? Čemu me posjela na prijestolje kad ljudi bne trebaju čovjeka? Zašto?"

(Grička vještica)

Marija Jurić Zagorka rođena je u Negovcu između Križevaca i Zagreba. Školovala se do svoje 15 godine kod sestara milosrdnica a nakon toga, njezina škola bio je život. Književnica koja je napisala oko 35 romana i 17 dramskih komada bila je i uspješan novinar. Pisala je za domaće ali i strane časopise niz političkih članaka u prvom redu boreći se protiv mađarizacije u Hrvatskoj. Zanimljiva je zgoda kada je Zagorka sa grupom mladih žena istupila protiv "švapčarenja" i na ulici zaustavljala ljude lijepo ih moleći da govore hrvatski. Dugo vremena radila je u časopisu Obzor (kojeg je 1903. godine bila glavni urednik) a njezin rad od strane kolega novinara nagrađen je zasebnom prostorijom da se ne bi

"Blagoslovljena budi sloboda tvoja do sudnjeg dana. A meni udijeli tihi san po plavim baldahinom moje vječne postelje. Kamen na cesti skotrljao se u nepovrat. Nitko ga nije zamijetio..."

pričalo i pročulo da je Obzor pao na niske grane te da mu političke članke piše jedna "suknja" kojoj je mjesto u kuhinji ili možda salonu ali sigurno ne u javnom životu.

Međutim priča o prvoj ženi novinaru ne samo u Hrvatskoj već i u srednjoj Europi ne može se promatrati ovako suhoparno, objektivno redajući povijesne činjenice, jer Zagorka je bila samo žena koja je u sredini vremena teških političkih prilika i još težeg odnosa muškaraca prema njoj uspjela izgraditi karijeru ali je u osobnom životu ostala uvijek nadomak sreći.

Nakon II. svjetskog rata ni nova vlast nije imala razumijevanja

za njezin rad te se Zagorka našla u teškom ekonomskom i političkom položaju. Tadašnja vlast cinično joj je savjetovala "ako nemate od čega živjeti idite za kuharicu". Jadna žena, koja se uvijek odlikovala primjerenim vitalitetom, bijeg od problema potražila je u samoubojstvu. Taj očajnički čin je preživjela, ali njegove posljedice je osjećala cijeli život.

Zagorka je umrla 30.10.1957. godine sama u svome stanu, iako je njezina želja bila da umre u zagrljaju Jadranskog mora.

THE U2 FILE

Piše: Almir Mulić

Jedan od ključnih trenutaka legende o skupini U2 je Live Aid održan '85 g. i nastup prgavog Irca kako se usred "mrske" Engleske, na stadionu Wembley skače među mnoštvo i pleše s publikom pred milijardu i pol TV gledatelja.

Bio je to frontman i glavni tekstopisac Bono Vox. Njegova aura i sposobnost komuniciranja s publikom te pulsirajući zvuk Edgove gitare kao i potpuna posvećenost članova grupe

publici tijekom nastupa već tada su značili da će U2 uvijek imati prednost pred ostalim banovima kad je riječ o "live" nastupima.

Kvaliteta U2-a se ponajprije objašnjava opiranjem usmjeravanja karijere prema bilo kojoj trenutnoj prolaznoj pojavi u glazbi i društvu. Ako poslušate njihovih devet studijskih albuma počevši od albuma "Boy" pa do posljednjeg "Pop" uvidjet će te da je to svestrana grupa sa zapanjujućim potencijalima. U njihovim albumima se veoma snažno

Kvaliteta U2-a se ponajprije objašnjava opiranjem usmjeravanja karijere prema bilo kojoj trenutnoj prolaznoj pojavi u glazbi i društvu.

očituje široki spektar glazbenih pravaca kojima su "prošetali". Iako je

očito da najveću pažnju u grupi privlače Bono i Edge ne smije se umanjiti značaj basiste Adama Claytona i bubnjara Larrya Mullena. Korak po korak, zvuk U2-a je postao otkriće za cijeli svijet, prešao je Atlantic i iz Europe stigao u Ameriku i natrag.

Album prvijenac "Boy" objavljen je u studenom '80 g. S njim je "počeo" diskografski život skupine U2. "Tajna" albuma je bila u njihovom odbijanju da brzo odrastu.

U komercijalnom smislu drugi album "October" je bio čisti promašaj (tiraž svega 25000 primjeraka). U2 je sa "Octoberom" izgubio nešto od svoje mladenačke nevinosti sa predhodnog albuma. Ovaj album ih je prikazao kao kršćane, što ih je spasilo od raznih loših utjecaja, održala njihov idealizam i radnu disciplinu tijekom 19 godina postojanja.

Treći album "War"

"Ova ploča u osnovi govori o Americi. To je zemlja prema kojoj gajimo kontraverzne osjećaje, koju volimo i mrzimo u istih mah..." rekao je Bono.

Album vješto oponaša razne stilove pa se na njemu može osjetiti nagovještaj Police-a, tragovi Jimmyja Hendrixa i Led Zeppelina. Samo ime albuma predstavlja vrstu kaktusa koji preživljava u najgorim uvjetima. "Joshua Tree" ne samo da je preživio nego je postao najprodavaniji album u povijesti britanske diskografije.

Dvostruki album "Rattle And Hum" iz '88g. bio je njihov najkontraverzniji materijal. Ovaj album prikazuje Ameriku suprotno od "Joshua Tree" na kojem su napadali američku moć, dok na "Rattle And Hum" slave američku pop kulturu.

iz ožujka '83 g. bio je prvi komercijalni uspjeh. Odmah po izdavanju dospio je na vrh top lista. Ovom albumu nedostaje smirenosti i sigurnosti. Bio je to paket rano sazrelih ideja. "War" sadrži dosad najsuroviji zvuk Edgove gitare, Bonovi tekstovi na ovom albumu su potpuno sazreli u odnosu na adolescentska razmišljanja sa prijašnjem albumu. Na albumu se nalazi i njihov najveći hit iz prvog dijela karijere "Sunday Bloody Sunday". Bio je to prvi put da su U2 pjevali o Sjevernoj Irskoj.

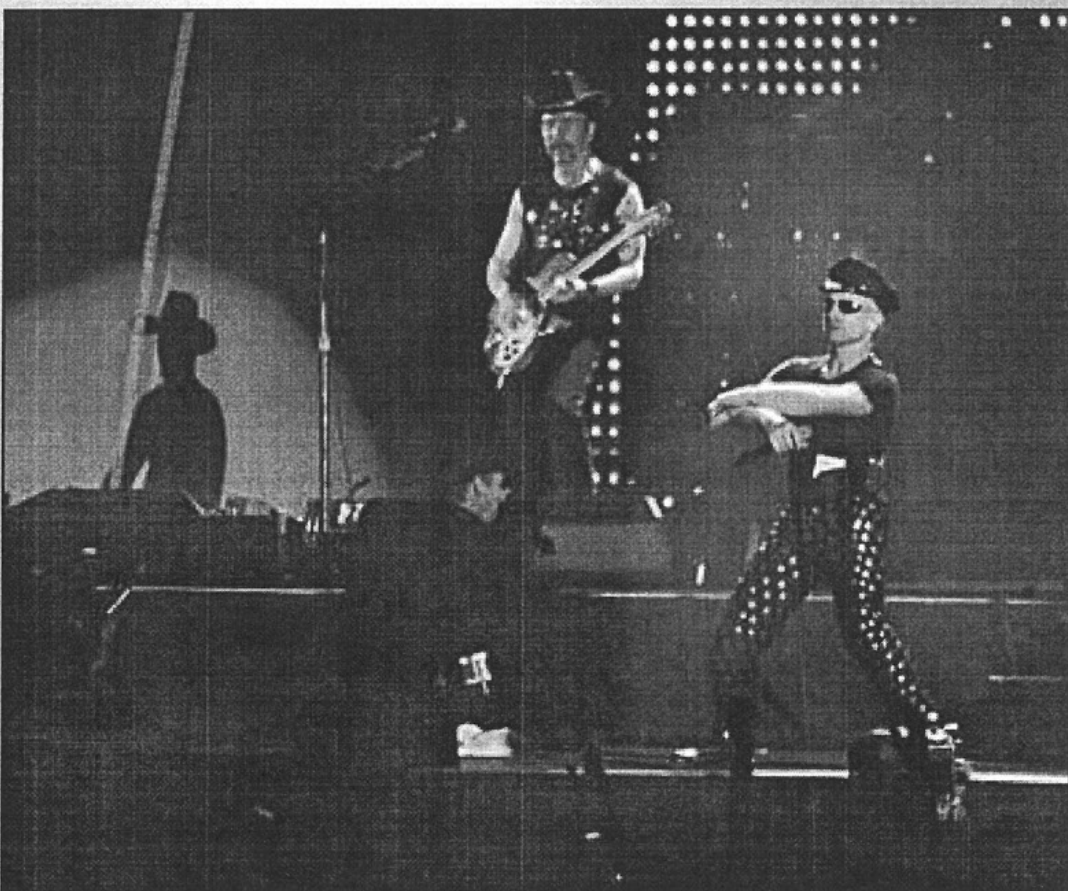
Sredinom turneje '83 ponijeli su laskavu titulu stadionske atrakcije, pa je tako i "live" album "Under A Blood Red Sky" ugledao svjetlo dana. Ovaj je album postigao platinasti tiraž i uvrštava se u malu grupu "live" albuma koji su u Engleskoj prodani u više od milion primjeraka.

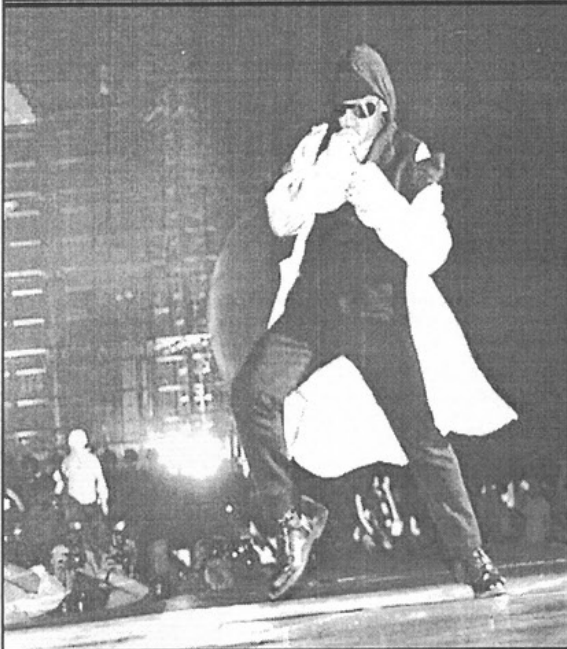
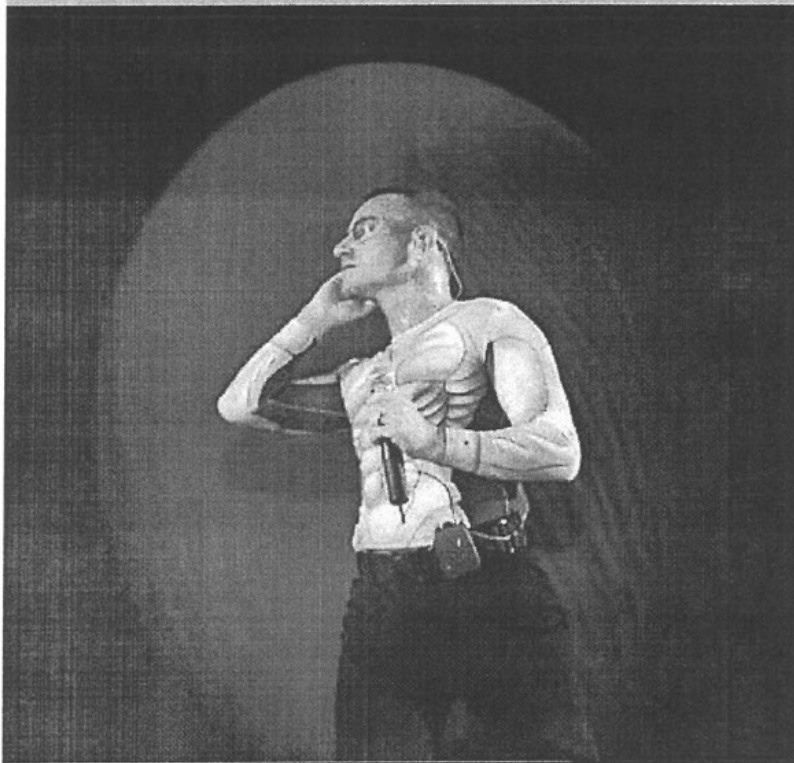
"The Unforgettable Fire" iz '84 g. označio je dolazak ideja koje su spasile kreativnost U2-a. Neposredno, po okončanju jednog od posljednjih nastupa sa turneje albuma "War" Bono je najavio metamorfozu i reformu sa nepromjenjenim sastavom banda te okretanje drugim glazbenim pravcima. Predhodni album, "War" je njihov najjači rockerski album, dok je "The Unforgettable Fire" bio spiritualan album. Kao i sa svakim

albumom U2 su opet najavili njihov sljedeći korak, bacajući svjetlo na Bonovu opčinjenost američkim ikonama kao što su Martin Luther King u pjesmi "Pride (In The Name Of Love)" i Elvis Presley u "Elvis Presley And America".

Album "The Unforgettable Fire" pripremio je publiku da očekuje neočekivano od U2-a i novog albuma "Joshua Tree" koji je objavljen 30 mjeseci nakon predhodnog albuma.

nastavak na sljedećoj stranici ➤

"*Achtung Baby*" objavljen je listopada '91 g., ponovo je sve iznenadio. U2 su, netipično za njih, postali stidljivi, nisu davali intervjue davajući prednost publici u ocjenjivanju albuma. Ako je Bonov glas bio centar drame na sceni, sada je diskretniji, dok je Edge odustao od svoje žestoke gitare, njegovog prepoznatljivog zvuka. Ovoga puta Adam i Larry su više uključeni u završni mix. Nakon propasti komunizma U2 se vratio u srce ujedinjene Europe, u Berlin koji je kao takav bio centar ondašnje rock scene.

"*ZOO TV*" turneja bila je inspirirana generalnom opsjednutošću medijima, ali U2 su "plovili" njome kao da nemaju nikakve veze s medijima. Najdojmljiviji dijelovi nastupa bili

su kada Bono usred nastupa nazove nekoga telefonom. Najčešće bi to bio tadašnji predsjednik George Bush, kojeg nikada nije uspio dobiti. Jednom je čak, nazvao pizzeriju "Speedy Pizza" i naručio 10 tisuća pizza. Vlasnici su uspjeli isporučiti 100, a trojica dostavljača su dobili napojnice od 50\$.

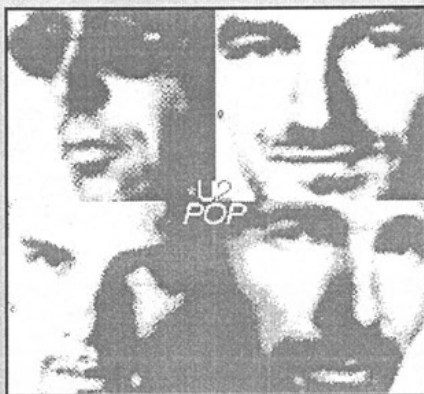
U2 nisu nikada napravili tako smiren album kao što je "*Zooropa*". Bono ga je nazvao "bizarni pop album". Na njemu su se više usmjerili na produciranje i režiju nego na svirku.

Posljednji studijski album "*Pop*" objavili su u ožujku prošle godine. "Pop" nema određenu tematiku ili zemljopisno središte, kao što je za

"*Achtung Baby*" bila kulturna verva Berlina, rušenje berlinskog zida, TV emisije o ratu na bliskom istoku ili zasićenost medijima i novim tehnologijama na "*Zooropi*". On je više skup žestokih debata o Bogu, sexu, moralu, ljubavi i korupciji, uvijek aktualnim temama. I po tko

Bog, sex, moral, ljubav i korupcija - uvijek su aktualne teme U2

zna koji put U2 su iznenadili sve. Ocjenom kritičara "Rolling Stonesa", četiri zvjezdice, smatra se da su U2 sa "Popom" napravili posao života, te da album zvuči "nevjerojatno". Turneja "*Popmart*" nastala promocijom albuma "Pop" smatra se najboljom "live" spektaklom ikad napravljenim što dokazuju i brojne nagrade. U taj spoj U2 zvuka i nevjerovatnih specijanih efekata mogli ste se uvjeriti u Sarajevu 23.09. prošle godine pred 50-ak tisuća okupljenih.

PAGE & PLANT

Zagrebački Dom sportova 21. veljače imao je priliku ugostiti jedne od najvećih živućih legendi rock'n'roll-a Roberta Planta i Jimmnya Pagea, bivše članove bivših Led Zeppelina.

nastavak na sljedećoj stranici >

Page bez struje uklopili klasiku i rock. Bio je tu cijeli "London Metropolitan Orchestra" i "Egipatski ansamble". Koncert je bio više nego uspješan, jer su jednostavno iznenadili publiku. Iako nije se očekivalo nešto u tom stilu (ipak su Pageu 55 godine, a Plantu 51 godina), no oni jednostavno izašli na binu "napaljeni" rock raspoloženjem i oborili su ljude sa nogu.

Što je sve Page na gitari radio pa to je strašno. Proizvodio je zvukove od laganog rocka pa sve do blagih najava heavy metala. Usput, na koncertu je imao 34 gitare.

U jednom svom interviewu Page je naveo kako sebe na bini ne vidi bez John Bonhama na bubnjevima. Međutim, Michael Lee se pokazao više nego dobrim kad su ga prihvatili Plant i Page, a jednako tako dobro ga je primila publika u Zagrebu.

Možda je malo čudan repertoar pjesama koje su odsvirali i otpjevali, jer nisu svirali svoje standardne koncertne pjesme. Tu su bile pjesme *Ramble on, Going to California, In the evening...* i još tri pjesme sa njihovog novog albuma *BBC Live*. Prema njihovoj izjavi novi album zvuči poput starih Zep-

Zagrebački Dom sportova 21. veljače imao je priliku ugostiti jedne od najvećih živućih legendi rock'n'roll-a Roberta Planta i Jimmya Pagea, bivše članove bivših Led Zeppelina.

Koncert počeo u ozračju nevjerojatno divlje atmosfere koja ostaje u dvorani sve do kraja koncerta, pa čak i kad su Zeppelini pošli sa bine.

Publika je ostala zapanjena njihovim nastupom, jer je to klasični koncert kao što je bio No quarter 1995. godine. Za mene osobno to je jedan od najboljih koncerata gdje su Plant i

pelina. Desetak tisuća štovatelja se osobno u to moglo uvjeriti na koncertu. Mislim da jedino Led Zeppelin i Deep Purple mogu vratiti duh rocka i

LED GAZDELIN

Piše: Mario Slade

hard rocka u svijet glazbe, jer se trenutno sluša samo "komercijala" što i nije loše, ali nema veze sa "pravom" glazbom.

Jedino što je neugodno iznenadilo okupljeno mnoštvo rock poklonika jest *Page & Plant* izbor predgrupe. Naime, oni su polazeći od svog zanimanja za *etno-sound* odabrali "Gazde", jedan od najpriznatijih slavonskih tamburaških sastava.

Piše: Nikša Botica

CRNI MAČAK ILI MAČJA BLJUVOTINA?

Pokretanje rockerske (!?) diskografske nagrade na prostoru države kojom bezobzirno harače tambure, frule, gusle i opanci, te slični muzejski primjerci (uz dužno poštovanje svima, ali, meni taj etno ide na k...), i koja kao takva broji svega nekoliko dobrih estradnih rock bandova (naglašavam "estradnih" jer, zahvaljujući diskografima i medijima, o hrvatskom undergroundu nitko ne zna ništa), činilo mi se ludo hrabrim korakom iako sam, priznajem, negdje duboko u sebi priželjkivao sličan događaj. Istina je da za ovakav jedan potez stvarno treba imati petlje i zato (i samo zato!) novinarima-inicijatorima skidam kapu, jer, sve ostalo oko "Crnog Mačka" podsjeća (nažalost!) na rock parodiju. A zašto je to tako najvećim dijelom krivi su sami novinari koji se još nisu otarasili sindroma "pobrkanih lončića" i tako na dodjelu "crnog mačka" doveli imena koja nemaju nikakve veze s rockom. Recite mi, molim vas, što dovraga JINX i MERITA'S rade u nominaciji za novinarsku rock nagradu? Kako je moguće da se rock glazba toliko osramoti stavljanjem LETEĆEG ODREDA na (doduše prvobitan i nepotpun) popis nominacija? Ni DALEKOJ OBALI ni PARNOM VALJKU (čiji je kvalitet neosporan)

nije mjesto u rock kategoriji. Možda je DARKO RUNDEK nekada i bio roker, ali u njegovom, mada genijalnom, "Apokalipsu" ne stanuje rock. Sigurno je da su NOLA prije pop negoli rock band, dok bi za VJEŠTICE bilo bolje da karijeru nastave nastupajući na "etnokajdi" i sličnim priredbama.

S druge strane, stručno i pronicavo novinarsko poznavanje rock glazbe kulminira nominacijom MAJKI u kategoriji alter-rocka (nevjerojatno!) i dodjelom "mačka" za najinovativniji album "Nečuveno"

□ Ako su MAJKE alternativni band onda je SANDI death-metalac

LETA 3 (tragikomično!). Ako su MAJKE alternativni band onda je SANDI death-metalac, a što se "praznih" albuma i pjesama tiče, prije LETA 3 to je napravilo tuce izvođača (FRANK ZAPPA, JOHN LENNON, SOUNDGARDEN, itd.). Dakle, gdje je tu inovativnost???

Vrijedno je napomenuti kako se na završnoj priredbi nisu pojavili GUSTAFI, KUD IDIJOTI i ZABRANJENO PUŠENJE (ruku na srce, izostanak GUSTAFA nije me baš bacio u depresiju).

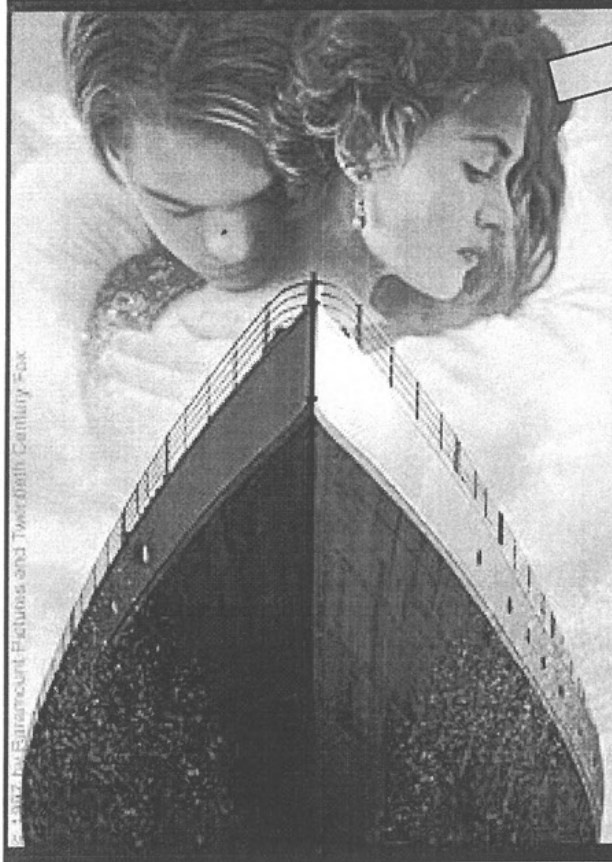
Lošem predznaku "Crnog Mačka" uvelike je pripomogao najgluplji izbor voditeljskog tandema sačinjenog od momka koji se odaziva na ime DAVOR "plava oštrica" GOBAC čije je "prešeravanje" prevršilo svaku mjeru i curice zvane DANIJELA "the witch" TRBOVIĆ-VLAJKI koja se uz pomoć čarobnog štapića (i, naravno, Gobčevih sado-mazo rekvizita) iz šminkerice sa "Dore" preobrazila u razuzdanu i pomahnitalu rokericu.

Sve u svemu, materijal za šaljivi kućni video". Mijau!

□ Riječkoj grupi LET 3 dodjelen je "Crni mačak" za najinovativniji album-"Nečuveno" (tragikomično!)

Piše: Nikša Botica

TITANIC

ste čuli o "Titanicu" je, naime, prokleta istina. Ovo je remek-djelo, nakon kojega Cameron može, jednostavno, otići u mirovinu, jer stvarno ne znam što bi trebao biti korak dalje, osim, možda, snimanja na mjesecu...

...Kada vas jedan film toliko "opali" da po izlasku iz kina izgubljeno ne prepoznajete ulice kojima svakodnevno ko-

račate, kada dolaskom kolike-tolike svijesti poput klinca nadvikujete sugovornika u višednevnim prepričavanjima "highlight" trenutaka (koji su dugi "samo" 197 minuta...usput rečeno, u tih tri sata i sitno, ni jedna minuta ne ruši vašu koncentraciju ili, bože oprosti, uzrokuje dosadu...), kada vas Cameron (CAMERON!), zajedno s omanjom bandom muških cinika, zamalo pa uspije rasplakati (i to više puta!) onda... Onda znate da ste upravo pogledali "Titanic". Jer, "Titanic" je, osim što je najbolji i na-

jepskiji film ovoga celuloidnog Homera, ujedno i melodrama, i film katastrofe na Cameronov način, u kojem će svaka sekunda jasno opravdati uložene i zarađene nule (200 milijuna dolara u njega, i milijardica zbog njega...). Od famoznih poetskih kadrova, ljubavnih scena odrađenih s nevjerovatnim stilom (koji stvar drži pod kontrolom do te mjere da se o klizanju u ljugavost i kič ne može govoriti i u bunilu), preko monumentalizma i camerovštine (koja, jasno je, najbolje dolazi do izražaja u posljednoj trećini filma...), pa do slojevitih i jakih likova, sve je u ovom filmu jednostavno savršeno, i ma što rekli cinici i predrasudama ispunjeni "pasivni promatrači", on je zavrjedio cijelu poklonjenu pažnju - najprodavaniji soundtrack, replicirani domjenci u "Intrekontinentalu", vjerski leci koje nam poturaju nakon izlaska iz kina, turistička putovanja do olupine za "samo" 35.000 dolara..."

Velimir Grgić, "Heroina", travanj-lipanj, broj 40.

P.S.Imate li što dodati?

Pisanje recenzije o filmu koji jače "puca" od bilo kakvih stimulansa (da ih sad ne nabrajam) i zbog kojeg vam na tako ošamućen um pada bizarna ideja o prestanku gledanja nadolazećih celuloidnih projekcija barem slijedećih mjesec dana, prilično je nezahvalan posao i nalik je hvatanju vlastitog repa ili punjenju rupe bez dna. Stoga ne želim sebe i vas zamarati svojim dubokoumnim kritikama jer, sve ono što je trebalo biti napisano o "Titanicu" nalazi se u rock-dvomjesečniku "Heroina", a za sve one koji nemaju, je.. ih 10 kuna za "Heroinu", kao i za one koji pate od raznoraznih ciničnih predrasuda glede ovog filma, donosim odlomak iz briljantnog teksta o Jamesu Cameronu i "Titanicu" Velimira Grgića:

"...Marš u kino pogledati (ako ne najbolji, onda najveći film u povijesti ljudskoga roda) naslov koji pokazuje kako se sve napisano u knjižici zvanoj scenarij može u devedesetima prenijeti na filmsko platno (naglašavam "platno", jer bi svaku videodistribuciju trebalo zabraniti zakonom, a ljude koji čekaju da to pogledaju ugodno zavaljeni u naslonjače sa svojim daljinskim upravljačima najokrutnije kazniti...)! Sve što

TITANIC

Piše: Ivan Pamić

Ovaj članak će biti najčitaniji u čitavoj povijesti Gregala, a zašto? Jer je "zabranjeno voće" uvijek najslađe. Budući je sve oko intimnih odnosa, odnosno seksa još uvijek pod ključem, tj. tabu tema, okoristio sam što je Gregal liberalan i bez cenzure da bih napisao ovaj tekst. Onima koji smatraju da je seks grijeh i koji žive u sjeni srednjovjekovnih inkvizicija preporučujem da ne čitaju dalje.

ČEMU SLUŽI SEKS?

Seks je da se tako izrazim biološka potreba, odnosno mehanizam kojim roditelji dobivaju potomstvo i tako, unatoč vlastitoj fizičkoj smrti, genetski nastavljaju svoje potomstvo. Budući bez seksa nema potomstva, ono je najvažnija stvar na svijetu. No, ne dajmo se zavarati, seks je i opasan. Već samo razdoblje potrebno za pronalaženje partnera i postizanje vrhunca zadovoljstva izuzetno je dugo. Ako promatramo tako jednog pauna, on u tom razdoblju traženja partnerice ne jede, ispušta ljubavne pozive, a najviše od svega kočoperi se svojim perjem. Sve ga to čini upadljivim, pa lako postaje plijen grabežljivaca. Nije teško povući paralelu između pauna i čovjeka, s tom razlikom što se čovjek tek nakon seksualnog čina kočoperi perjem.

Gotovo svi koji pristupe seksualnom činu, malo razmišljaju, a mnogo više se posvećuju strasti i onom famoznom orgazmu. Pri tome zaboravljaju da je strast samo trik prirode kako bi se namamilo sudionike da stvore potomstvo.

NEŽELJENO POTOMSTVO

U želji da samo dožive onu strast koja se javlja samo pri intimnom činu malo sudionika razmišlja o posljedicama. Posljedice su ponekad i tragične, neželjena trudnoća može uzrokovati čitav lanac nesreća. Mladoj ženi teško se kasnije odlučiti na abortus, iz tehničkih, ali i moralnih razloga. Ukoliko se odluči na abortus

ženu će stalno gristi pitanje - da li je ono bilo ubojstvo vlastitog djeteta ili pak jednostavno odstranjivanje nakupine stanica.

Da bi se spriječila ova dilema, postoje razna kontracepcijska sredstva. Partneri ljepšeg spola često se odlučuju na tzv. antibaby pilule. No, da li je to najracionalnije rješenje? To su pilule na hormonskoj bazi koje ponekad izazivaju hormonalne poremećaje. Prije dvije godine iz prodaje su povučene antibaby pilule tzv. "treće generacije", jer su navodno uzrokovale trombozu vena. Nedavno su se pojavile i antibaby pilule za one "zaboravne". U Novom Zelandu, Velikoj Britaniji, Francuskoj i Švicarskoj mogu se naći pilule koje se uzimaju nakon spolnog čina i to nakon 72 sata.

Najbolja zaštita protiv neželjenog potomstva je uporaba prezervativa, muških i ženskih. Osim toga prezervativi štite i od raznoraznih

spolnih bolesti.

Ponekad žene namjerno "preveslaju" muškarca govoreći im da su uzele pilule, a sve kako bi ostale u drugom stanju. Tome obično pribjegavaju cure koje su naslutile kraj veze, a još su zaljubljene u partnera te u bebi vide priliku da ga zadrže za sebe. Budući su muškarci većinom flegmatični u korištenju kondoma ovakvi slučajevi su česti. Ponekad dođe i do pucanja kondoma, pa neki stoga preporučuju i dvostruku zaštitu. Kapa glavu čuva!

SEKS BEZ LJUBAVI I OBRATNO

Mnogi tvrde da ljubavi bez seksa nema, kao i obratno. No, naravno da ima. Netko vam se može dopadati kao osoba, ali prema toj osobine ne osjećate seksualnu privlačnost, jer nije vaš tip. S druge

Nastavak na sljedećoj stranici >

strane netko vam je antipatičan, ali vas tjelesno privlači. Prema vodećim seksolozima vrhunac u jednoj vezi za ženu predstavlja ljubav, dok za muškarca vrhunac predstavlja seks. Zna se da su za razliku od žena svi muškarci opsjednuti seksom, i da im je seksualna fantazija mnogo izraženija nego kod žena. Prilikom kontakta sa ženama maštaju o mogućim seksualnim vezama sa njima. Posljedica toga je da je muškarac spreman na seks u bilo koje doba i "ma gdje bili", dok žena nije. Usko uz ovo pitanje vezano je i vjerovanje da je među osobama suprotnog spola nemoguće "obično" prijateljstvo bez seksualnih primisli, što je obična glupost. Jasno da je moguće prijateljstvo suprotnih spolova, a tko nije iskusio što jedno takvo prijateljstvo znači, ne zna što je prijateljstvo.

ONO PRIJE SEKSA

Prije samog seksa prethodi dugi ritual pristupa i zavodjenja. E, tu je muškarac u principu u nepovoljnijem položaju jer je općeprihvaćeno da muškarac mora napraviti prvi korak. Prvi kontakt obično se daje očima i izrazima lica, da bi zatim uslijedila govorna komunikacija. To je poput

ono macho-tipa: "Ćao, mačko, jesi li za ludi provod?" ili naivnog-tipa "E, bog, što radiš?" i slično. Naravno, ženska će odglumiti nezainteresiranost, praveći se kao da ne zna o čemu se radi. Uz malo upornosti i govorničke umjetnosti plijen pada za manje od pola sata. Naravno, nisu sve žene iste, pa je ponekad potrebno biti u vezi i nekoliko mjeseci, pa i više da se odluči na intimniji kontakt. Naposljetku, kad se dođe do kreveta, partnerici-partneru treba pristupiti obzirno. Obično su oba partnera nervozni i napeti, pa je potrebno tu nervozu razbiti. I jedan i drugi sudionik često misle o tome *što ako sve završi neuspjehom?* Najbolji lijek za to je da se o tome uopće ne razmišlja, već da se partneri prepuste užicima.

Mnogi potcjenjuju ulogu predigre, no ona je važna upravo zbog razbijanja napetosti. Predigra se sastoji od ljubljenja, milovanja i dodirivanjem erogenih zona. Kod ženskih partnera koje još nisu imale seksualni odnos, treba biti naročito pažljiv. Žene se razlikuju od muškaraca najviše po tome što se njima može dokazati djevičanstvo (ili ne) i to zahvaljujući himenu. Kad govorim o himenu, ne mislim na Himana i gospodare svemira, iako se pitam nije li ime tog zaštitnika

svemira odabrano namjerno! Još su antički Grci himen uzdignuli do božanstva - Himen je bio bog braka. Mladoženja bi, prije ulaska u svoju djevičansku mladu uzvikivao "Hymen.. O Hymenaeus"! Jedna od seksualnih dogmi je da će prilikom prvog seksualnog čina djevica osjetiti bol i da će ostaviti krvavi trag. No, najnovija istraživanja su ustanovila da se u najvećem broju slučajeva pri pucanju himena ne javlja nikakva bol ili krv. Slučaj je i da se žena i rodi bez himena.

VRHUNAC

Bit uspješnog seksa je u zadovoljavanju želja partnerice ili partnera, stoga se nemojte oglušiti o razne želje. Gotovo svi imaju razne maštarije koje se razlikuju od onog konzervativnog misionarskog položaja u krevetu pod pokrivačem u dobroj zamračenoj sobi. Naravno osim onih uobičajenih nekoliko poza koji pretežno svi znaju postoje i one zahtjevnije koje su dobro opisane u "Kamasutri".

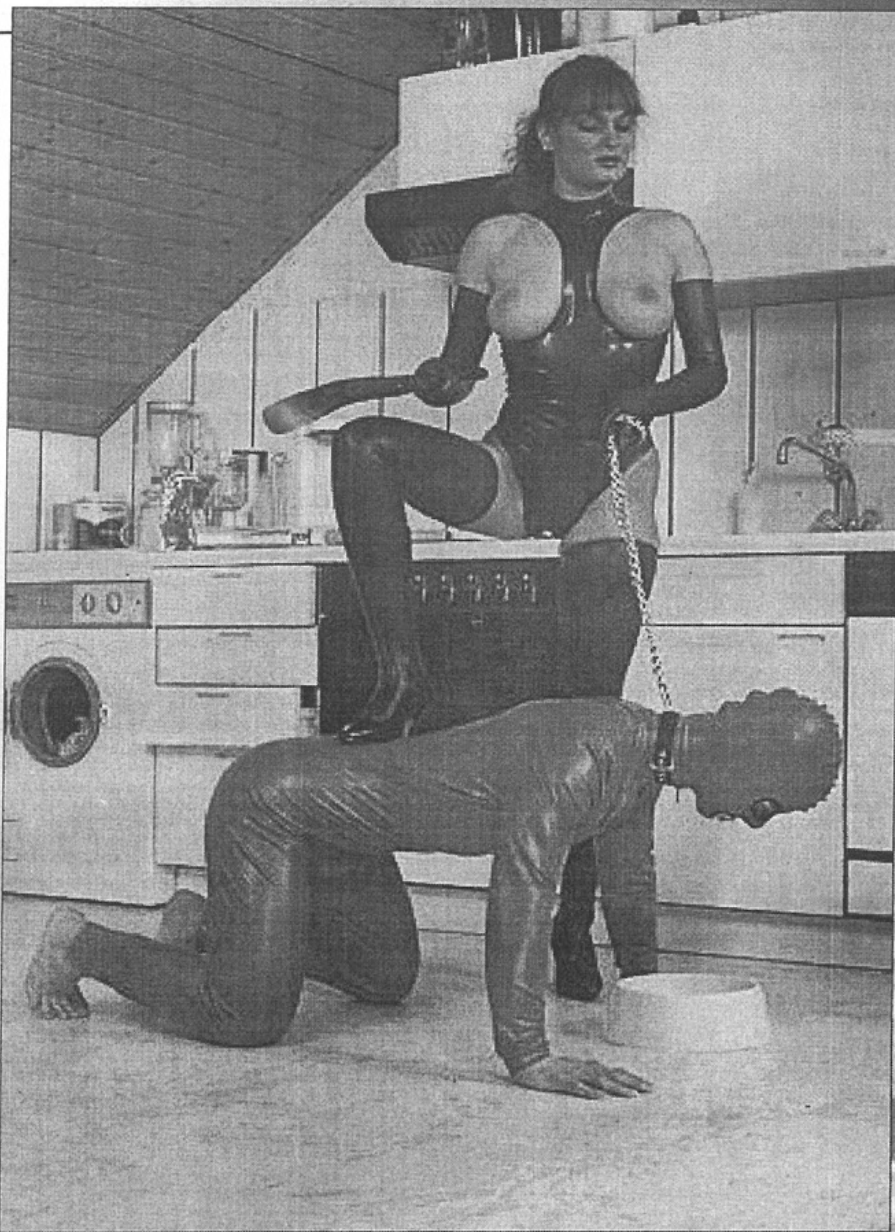
Sam orgazam kod muškaraca i žena je veoma sličan: ubrzanje daha, trenutno grčenje tijela te orgazmičko grčenje genitalnih mišića. Kod muškaraca orgazam se manifestira još i ejakulacijom. Prerani orgazam kod jednog od partnera najčešći je razlog nezadovoljstva. Stoga, treba se znati suzdržati do pravog trenutka!

običnom seksualnom činu, već imaju potrebu za dokazivanjem. Ako presurfate neke xxx stranice na Internetu neka vas ne začude ako na njima naletite i na neke životinje. Što je pretjerano, pretjerano je.

MASTURBACIJA

Masturbacija se može definirati kao seks bez partnera uz pomoć mašte, "Playboya" ili sličnih "slikovnica". Sama riječ dolazi od latinskog glagola manus (ruka) i stupratio (prljanje) pa samim time asocira na nešto što je prljavo i odbojno, no vodeći seksolozi su to opovrgli. Prema Don Anti Bakoviću masturbacija je užasan grijeh. No, čujmo što o tomu misli stručnjak na tom području, Gunter Schmit, upravitelj hamburškog Zavoda za seksologiju. On smatra da je autoerotizam uzeo maha u modernom društvu kao odgovor na frustracije heteroerotizma prisutne čak i u osoba čiji se bračni život može smatrati postojanim i zadovoljavajućim. Prema njegovom istraživanju sve veći broj mladih muškaraca pribjegava "usamljenoj nirvani", ne smatrajući ga tek utješnim rješenjem, već pozitivnim nadomjeskom odnosa u dvoje. Psihoterapeutica i seksolog Ursula Pazini, preporučuje masturbaciju ženama koje imaju poteškoća sa svojim tijelom i svojom seksualnošću. Budući da ne predstavlja ni grijeh ni prijestup ni nastranost, dosta je čitanja - uzmite stvar u svoje ruke.

PERVEZIJE

Razne seksualne devijacije (odstupanja) često su predmet zgražanja i negodovanja, ili makar čuđenja. Međutim to nastaje zbog nedostatka tolerancije za različitost. Neki svoje probleme, frustracije i komplekse vole manifestirati i kroz seksualni čin. Stoga vas ne bi trebalo čuditi zahtjevi i ponude partnerice (partnera) od koga biste to najmanje mogli očekivati za oralnim i analnim seksom.

Začudili biste koliki je spektar "oruđa" koji neki ljudi koriste u svojim sadomazohističkim orgijama. Naravno, trebaju se poznavati granice i ne dopustiti da se upadne u bolesne pervezijske, koje su u nekim zemljama i zakonom zabranjene. Obično se njima služe ljudi koji ne znaju uživati u

MI, glasilo katoličke mladeži protiv koncerta Rolling Stonesa u Zagrebu

Jagger kao Lucifer

Rolling Stonesi su tijekom svoje duge karijere bili u prisnoj vezi sa sotonizmom i crnom magijom, tvrdi časopis MI te od hrvatskih mladih katolika traži bojkot zagrebačkog koncerta

"Dana 11. rujna 1994. godine, na zagrebačkom Hipodromu gotovo milijun Hrvata je bilo nazočno misi Kristovog zemaljskog namjesnika, Svetoga Oca, a sada se očekuje da će na tom istom mjestu mase Hrvata, poput pravog kamena koje se kotrlja 'hodočastiti' skupini Luciferovih, najblaže rečeno, zagovornika. Zreo i odgovoran vjernik, katolik bi morao osjećati da je nazočnost na oba ova skupa nepojiva!"

Ovako završava tekst "Kamenje koje se kotrlja", objavljen u svibanjskom broju časopisa "MI list mladih" - glasilo katoličke mladeži, kojeg izdaje Hrvatski katolički zbor "MI". Autor teksta, potpisan samo inicijalima I.P., u tekstu povodom održavanja koncerta Rolling Stonesa u Zagrebu, 28. svibnja na Hipodromu, upozorava na "previdanje višegodišnjeg flerta Rolling Stonesa sa sotonizmom." Kao jedan od glavnih argumenata za nesumnjivu vezu

Stonesa sa sotonizmom autor navodi naziv njihovog albuma iz 1967. "Their Satanic Majesties Request" (Zahtjev njegova sotonskog veličanstva) kao i jednu od najpoznatijih pjesama Stonesa nastalu '68. "Sympathy for the Devil", za koju tvrdi kako je "među američkim sotonistima odmah dobila status himne".

No, najzanimljivija je autorova interpretacija poznatog događaja na Altamont Speedway, trkalištu u blizini San Franciscu, gdje su Stonesi '69. održali besplatni koncert na kojem su Hell's Angelsi, angažirani kao redari, ubili jednog mladića. Po autorovom mišljenju taj je koncert bio "tobožnji besplatni rock-festival, a zapravo su Stonesima trebali statisti i atraktivni snimci za film 'Gimme Shelter' kao dokument upješne američke turneje".

Ovako slavni koncert opisuje autor I.P.: "Dok je Jagger na pozornici stilizirao Lucifera, 'anđeli' su noževi-

ma izboli jednog osamnaestogodišnjeg mladića...".

Pri kraju teksta, autor problemski pristupa "spektaklu stoljeća", naglašavajući kako se vjernik ne bi smio "pridružiti lavini kotrljajućeg kamena i neutralno uživati u glazbi Rolling Stonesa".

Urednica glasila MI Lucija Ljubić stoji iza objavljenog teksta: "Nedvojbeno je da u opusu Rolling Stonesa postoje određene pjesme koje implicitno ali i eksplicitno sugeriraju vezu sa sotonizmom. Mi smo društveno angažirani, mladi laici i naše je mišljenje da hrvatski mladi vjernici ne bi trebali ići na koncert."

Igor Aničić iz tvrtke Vinyl-Talent koja je organizator koncerta Stonesa u Zagrebu kaže: "Svatko ima pravo na svoje mišljenje. Ovo je demokratska zemlja a ljudi valjda mogu sami procijeniti što im je važno u životu. Imaju slobodnu volju da odluče hoće li otići na koncert Rolling Stonesa ili neće".

Pavica Knezović

SVJETSKA MISTERIJA:

ATLANTIDA

Piše: Ivan Pamić

...Moram zaključiti da Atlantida nije nikad postojala, odnosno nije postojala u onom obliku u kakvom je nalazimo u Platonovim djelima. Svoju priču Platon je najvjerojatnije bazirao na rezimeu starog znanja o postojanju kontinenta preko Oceana zajedno sa legendama o bogatim gradovima na Kreti koju je uništila jedna od najvećih erupcija vulkana na svijetu...

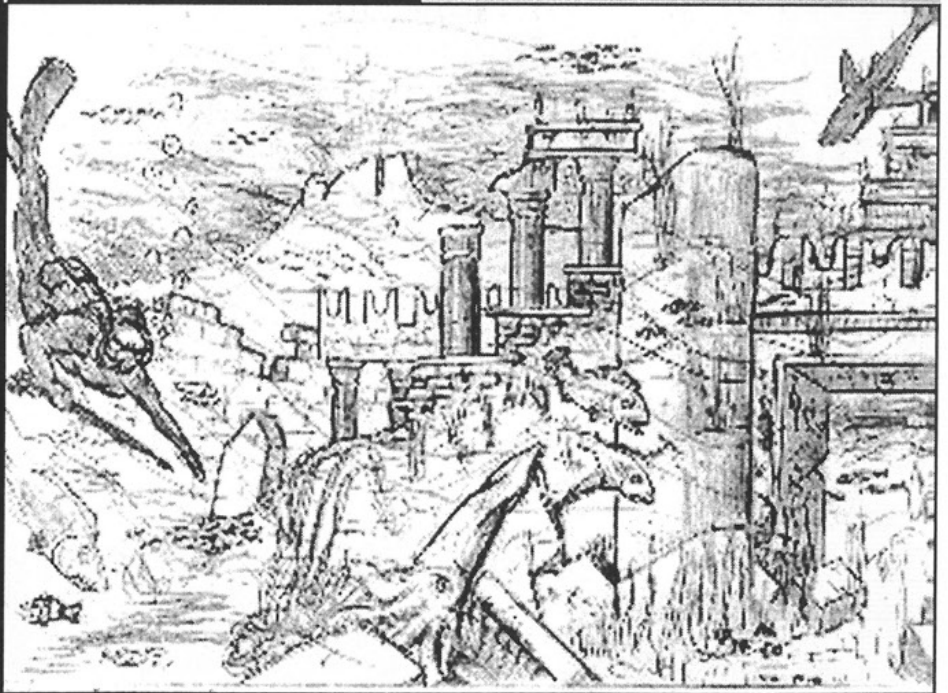
Mit o potonulom kontinentu Atlantidi (Atlantis) bila je temom više od deset tisuća knjiga i članaka. Već 2500 godina Atlantida zaokuplja brojne istraživače koji su se u potrazi za njom razmili po čitavom svijetu. Tražili su je u dubinama Atlantika, na obalama obje Amerike, na Kavkazu, u Indiji i na Cejlonu, Sahari, na jugu Španjolske, na sjeveru sve do Švedske, na Kreti, itd. Sjećamo se od prije nekoliko godina kada su žute novine objavile kako su pronađeni ostaci tzv. Jadranske Atlantide između Hvara i Visa. Ukratko atlantomanija je sveprisutna, a vrhunac je doživjela dvadesetih godina ovog 20. stoljeća kada su Danci osnovali Kneževinu Atlantidu, imenovavši tadašnjeg princa Kristijana za šefa kneževine. Ja sam se osobno prvi put susreo sa misterijom Atlantide preko čuvenog "Martina Mystera". U tim romanima provlačila se priča o navodnom strašnom nuklearnom ratu između Atlantide i zemlje Mu koja se nalazila u

Pacifiku. Ta me je tematika potpuno opsjela, pa sam je godinama proučavao. Budući je Platon (427-347 pr.n.e.) prvi koji je spomenuo Atlantidu, krenuo sam od njega. Zahvaljujući surfanju po Internetu došao sam do njegovi djela "Timeas" i "Kritias" u kojem opisuje tu bogatu zemlju. Nakon proučavanja te tematike moram zaključiti da Atlantida nije nikad postojala, odnosno nije postojala u onom obliku u kakvom je nalazimo u Platonovim djelima. Svoju priču Platon je najvjerojatnije bazirao na rezimeu starog znanja o postojanju kontinenta preko Oceana zajedno sa legendama o bogatim gradovima na Kreti koju je uništila jedna od najvećih erupcija vulkana na svijetu. Znam da će ovakav zaključak razočarati sve romantike koji se nadaju da će jednom pod valovima Atlantika biti otkriveni ostaci gradova, no sve činjenice govore da se to neće nikad dogoditi.

KRITIAS I TIMEAS

Platon počinje svoje djelo koje je ustvari dijalog, sa "Ispričaću ti jednu priču, Sokrate, koja je neobična, ali potpuno istinita". Sokratov sugovornik bio je Platonov ujak, Kritias, koji kaže da mu je priču iznio njegov pradjed Dropid, koji je opet tu priču čuo od čuvenog Grka Solona. Odmah tu zapazimo da je priča ostala sačuvana tek nakon nekoliko generacija i da je nesumljivo kroz vrijeme doživjela promjene. Prema Platonu Solon je oko 600 prije naše ere otputovao u Egipat, gdje su mu tamošnji svećenici ispričali priču o Atlantidi. Prema njima taj kontinent je bio veći od Azije i Libije zajedno, a bilo je smješteno iza Herkulovih stupova (Gibraltar). Vojska sa Atlantide pokorila je svu zemlju od Herkulovih stupova do Egipta i Grčke. No, kada je ta vojska krenula na Grčku suprotstavila joj se

NASTAVAK NA SLJEDEĆOJ STRANICI >

Atena i izvojevala pobjedu. U tom trenutku zbila se strašna kataklizma: "...u jednom jedinom danu i noći Atlantida je potonula ispod mora". To se prema Platonu dogodilo prije 9000 godina.

U drugom djelu Timeas, onaj isti Kritias opisao je Atlantidu prije potopa. Taj kontinent navodno je stvorio sam bog mora Posejdon i naselio je sa potomcima dobivenim u zajednici sa jednom smrtnom ženom Klito.

Po prvorođenom sinu Atlantu (Atlasu) zemlja je dobila ime Atlantida (Atlantis).

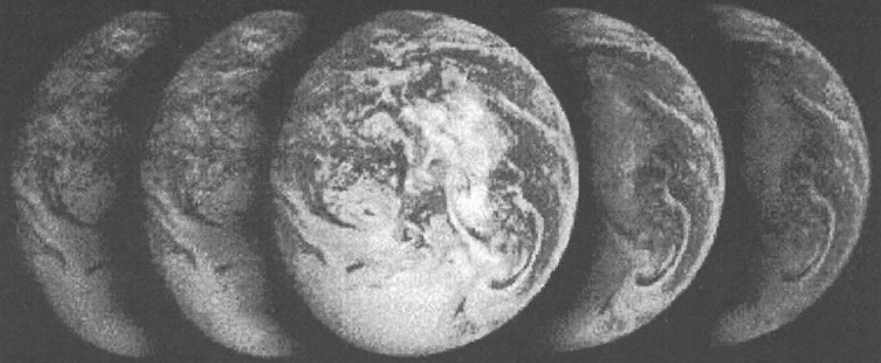
Zemlja je bila puna bogatih gradova, među kojima se isticao glavni grad Poseidonius koji je bio okružen sa pet prstenova kopna i mora. Platon opisuje brojna bogatstva, životinje i običaje, a među njima i onaj u kojem bi kraljevi morali u areni golim rukama uhvatiti svete bikove koje bi kasnije žrtvovali. Osim toga stanovnici Atlantide bili su poznati po pomorstvu, jer su imali najveću flotu na svijetu.

GDJE SE NALAZILA ATLANTIDA?

Moram naglasiti da je Platon prije svega bio filozof, a ne povjesničar, te ga je više zanimalo državno uređenje nego povijesne činjenice. On je prvi pisao o Atlantidi, dok su se sva ostala djela drugih autora oslanjale na njegova djela Timeas i Kritias. Herodot, otac povijesti, nigdje ne spominje tu "priču". Priču Platonov učenik Aristotel odbacuje kao izmišljotinu.

Iz Platonovog opisa doznajemo da je Atlantida bio otok izvan Herkulovih stupova (Gibraltar), koji je bio veći od Azije i Libije zajedno, (pod Libijom u Antici se podrazumijevao samo sjevernoafrička obala, a pod Azijom samo Bliski istok). Po tim geografskim podacima mnogi su zaključili da se Atlantida nalazila negdje na području Atlantika, koje je upravo po toj zemlji i dobila ime. Međutim, Platon smatra da je Atlantida potonula 9 000 godina prije Solonova posjeta Egiptu. Geološka ispitivanja dokazala su da se dno Atlantika nalazi pod morem već više milijuna godina, tako da o nekom potonulom kontinentu na tom mjestu nema govora. Stoga nas Platonov

EARTH MYSTERIES

opis upućuje na Ameriku koja u potpunosti odgovara opisu. No, vrijeme koje Platon spominje, dakle negdje oko 10 000 pr.n.e. vrijeme je kada se tek završava naseljavanje Amerike iz Azije. Većina stanovništva još su nomadi i ne poznaju sjedilačka naselja u to doba, a pogotovo ne bogate gradove. Ustvari, na čitavom svijetu prema arheološkim nalazima u to doba ne postoje veća trajna naselja. Prvi gradovi nastaju tek 8 000 god. pr.n.e. na prostoru Bliskog istoka. Potpuno je nemoguće da je bilo koja civilizacija na našoj planeti u tom vremenu dostigla visok stupanj razvoja koje je Platon opisao. Tako možemo zaključiti da se radi o grješci u godinama, no o tome kasnije.

Opisi bogatih gradova koji se nalaze pod zaštitom boga mora Posejdona, moćna flota brodova, obožavanje bikova i ritualne borbe s njima, te strašna kataklizma koja je uništila tu civilizaciju savršeno se poklapaju sa minojskom kulturom koja se razvila na Kreti. Naime, Kreta je zahvaljujući svojoj moćnoj floti bila centar jedne velike civilizacije čiji su pomorci plovili i trgovali sa Jadranom, Egiptom, Španjolskom, pa sve do britanskih otoka. Zahvaljujući bogatstvu koje su nagomilali upravo zahvaljujući toj trgovini, Krećani su podigli brojne gradove sa bogatim palačama i hramovima. Osim toga obožavali su bika koji je bio sveta životinja. S vremena na vrijeme u arenama bi se održavale ritualne borbe s bikovima, upravo onakvi kakve opisuje Platon. Pored toga Krećani su stalno ratovali sa stanovnicima Grčke koji su bili op-

sjednuti bogatstvom otoka. No, to bogatstvo nestalo je jednog dana u strašnoj kataklizmi kada je oko 1500 pr.n.e. na otoku Santorinu (Theri) eruptirao vulkan. Ta erupcija je dosad najstrašnija provala vulkana koja je ikad zadesila čovječanstvo. Kretska flota je potopljena, a palače i gradovi srušeni ili pokriti debelim slojem pepela. Bio je to kraj kretske civilizacije. Dakle, kao što se vidi u opisima se Kreta potpuno poklapa sa opisima Atlantide, no postoje određena odstupanja. Tako Platon spominje da se katastrofa dogodila 9000 godina prije Solonovog posjeta Egiptu dok se katastrofa Santorinija dogodila oko 1500 pr.n.e. No, vjerojatno je da su godine koje spominje Platon ustvari 900 godina. Ako na tih 900 godina nadodamo godinu posjeta Solona Egiptu dakle 600 godina dobivamo godinu 1500 pr.n.e. dakle vrijeme koje se podudara sa erupcijom koja je pokopala kretsku civilizaciju. Za Solona i Platona kretska civilizacija je bila jako daleko u prošlosti, oko tisuću godina, dakle u vrijeme kada je Grčka proživljavala brojne provale i kada se nije poznavalo pismo da bi se sačuvala priča o toj tragediji, pa je logično da je Platon zemlju sa bogatim gradovima smjestio negdje daleko, izvan Herkulovih stupova. U Platonovo vrijeme bogati kretski gradovi bili su duboko ispod sloja pepela tako da se nije moglo ni pretpostaviti da je tu mogla cvjetati civilizacija. Neke nejasne priče sačuvali su Egipćani koji su ih kasnije prenijeli Solonu, a on opet kroz svoje potomke do Platona. Došavši do njega storen je mit o Atlantidi.

"Na pragu je dugo očekivani vikend, a vi nemate gdje izaći!"-prestavlja problem mladih u Dubrovniku. U toj skupinu posebno mjesto zauzimaju studenti, kako zbog lošeg ekonomskog standarda, tako i zbog neinformiranosti. Zbog toga, smo u Gregalu uveli ovu novu rubriku- *Vodič za izlaske*.

Volite li "Operu"?

Piše: Toni Čević

Već duže vrijeme u sjeni poznatijih dubrovačkih kafića, u ulici od Puča nalazi se kafeterija "Opera" - mjesto koje, iako se dosta razlikuje od npr. Miragea i Aquariusa, predstavlja odlično mjesto za izlazak. A sve je počelo kada su gospoda Zlatko Begušić i Dragan Nogolica došli na ideju da iskoriste prostor na kojem se do 1991. nalazila slastičarna. Želeći nastaviti šezdesetogodišnju tradiciju, a istovremeno otvoriti nešto novo, odlučili su spojiti slastičarnu i kafić u jedno. I tako je nastala "Opera". Samo ime "Opera" došla je nakon konzultacija sa profesorima iz muzičke škole koja se nalazi u blizini. Međutim, "Opera" je vrlo brzo postala više od okupljališta ljudi iz muzičke škole. Zahvaljujući ugodno uređenom prostoru te ljubaznosti, "Opera" je privukla pažnju većeg broja dubrovčana.

Ono što "Operu" čini privlačnom su prije svega kolači, koji su za razliku od ostalih mjesta pravljeni isključivo za "Operu". Može se reći da su domaći jer ih ne pravi neka pekara ili slično već privatna osoba. Kolača ima svih oblika i veličina tako da će se za svakoga naći ponešto. Drugi razlog vašem posjetu su konobarice kakve rijetko gdje možete naći. Anita, Dubravka, Katarina i Mira. Ono što njih razlikuje od ostalih je iznimna ljubaznost te stalno prisutni osmijeh (u tome se posebno ističe Mira čiji je osmijeh neopisiv). Moramo pohvaliti i šefove koji su uvijek tu da pomognu kada je gužva.

Na kraju jedina zamjerka može biti upućena na račun glazbe koja je pretiha i prespora, ali u odnosu na gore navedene pohvale to i nije nekakav problem.

I zato, ako niste posjetili "Operu" otiđite - nećete požaliti. Ako ništa onda zbog domaće krempite ili konobarica...

□ najbolji konobar radi sebi najdraži posao-naplaćuje

Funky

Piše: Julijana Antić

Treba nam početak, zato je najbolje da krenemo od početka. Funky je otvoren neznamo kada, niti neznamo tko je "gazda", ali svaka mu (fa)(da)la na takvoj briljantnoj ideji. Funky je zasigurno jedini kafić u gradu u koji možete *poći na kavu*, a da ste sigurni da vam po glavi neće udarati nekakvi tuc-tuc tonovi.

Posebnu draž "bircu" dava prostorno uređenje, koji ga je doveo na glas renomiranog dubrovačkog alter-rock...okupljališta mladih s pregršt originalnih suvenira, slika i tko zna već čega, koji će vam u dosadnom društvu i te kako pomoći da prebrodite duhovnu apatiju i uskratite sebi vrijeme?!

Također, ako uobičajeno ne ostajete impresionirani konobarima, a i drugim vrstama "faca", prilikom posjeta Funky sigurno će te ostati iznenađeni konobarskom simpatičnom humoru i usluzi pa čak i ugodnim dijalozima sebi ravnih istomišljenika. Ponekada se dogodi da konobare čekate i po pola sata, ali kad vas primjeti tada vam se ispriča, pa mu sve to oprostite.

Toliko o pohvalama, a sada malo o "kudama" je mi smo ipak objektivna novina. Teško da će te naći mjesto za sjedenje kada se to vama poželi, isto tako u chapucino se ne stavlja Kraš-express zamislite tragedije!

Uz prethodno, kada napokon pronađete mjesto za sjedenje, morate paziti da ne sjednete na velikog žutog mačka, koji je definitivno najčešći gost.

Sve u svemu, toplo vam preporučujemo posjet ovom "bircu" i sretno vam trošenje krvavog džeparca.

P(M)S. (Zbog vaše osobne sigurnosti, poslije 20 sati ni u kojem slučaju ne naručujte Chapucino)

Daltonov turnir

Piše: Slaven Bogut

Pored završenog malonogometnog turnira, prošli mjesec (18.04.) obilježio je i prvi košarkaški turnir između predstavnika studenata Veleučilišta u Dubrovniku, FTVT-u, ACMT-a i tzv. Profesora (op.a. možda bi neki od igrača i željeli to biti).

Kronologija događaja govori da je turnir bio organiziran na visokom nivou. Nakon odsvirane "Lijepe naše", turnir je otvorio vrlo nadahnutim i inspirativnim govorom prof. Ivo Jelić.

Zbog vremenskih uvjeta prve dvije utakmice odigrale su se u dvorani, a utakmice za 1. i 2. mjesto, odnosno 3. i 4., odigrane su na terenu Srednje Pomorske škole.

O samoj organizaciji govori podatak da su sve utakmice imale svoje zapisničare (Iskra Lušić i Ana Jarak), dok su suci bili Pavić, Atić i Ivanić, a njihov rad nadgledao je Cvijeto Kapetanić povjerenik sudačke organizacije. Tokom svih utakmica za ugođaj se brinuo Vjeverica junior, a finale je komentirao Tonči Vlašić, sportski novinar Radio Libertasa i Dubrovačkog vjesnika.

Turnir je pratilo oko stotinjak gledatelja među kojima su bili mnogi uglednici, u prvom redu (ne mislim na tribine) The Dean (Dempsey) i njegova supruga te prof. Dado Bonačić. Organizator se pobrinuo i da svi

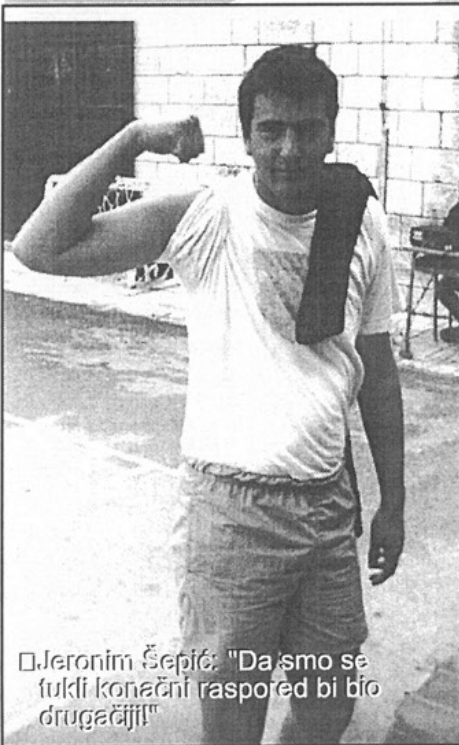
učesnici dobiju nagrade i to pehare za osvojeno 1., 2., i 3. mjesto, te za FAIR PLAY (op.a. kako bi bilo lijepo vidjeti pehar za osvojeno 1. mjesto u Rektorovom uredu). Međutim, važno je napomenuti da nije nijedan pehar ostao u vlasništvu Veleučilišta, već su ga za sebe prisvojili određeni pojedinci.

Na kraju turnira pobrinuli smo se i da dobijemo izjave kapetana ekipa.

Jeronim Šepić (Veleučilište u Dubrovniku): *Utakmice su bile vrlo dobre, a što se tiče utakmice za 3. mjesto mi smo odlično igrali. U drugom poluvremenu smo se opustili, što je dovelo do pada koncentracije i protivnici su izvojevali produžetke. U produžecima su se pokazali kao bolja momčad. Potpuno sam zadovoljan svime, a usput bi pozdravio i naše zvijezde koje se nisu pojavile.*

Sead Suljić (FTVT): *Ušli smo opušteno u prvu utakmicu. U ključnim trenucima suci su donijeli par sumnjivih odluka. U utakmici za 3. mjesto gubismo, a onda nas je u ključnim trenucima u produžetke doveo Lalovac gdje smo pokazali superiornost.*

Vladislav Živko-vić (ACMT): *U polufinalu smo se borili protiv ekonomista. Rezultat je bio cijelo*

□ Jeronim Šepić: "Da smo se sukli konačni raspored bi bio drugačiji!"

REZULTATI:

PROFESORI-VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU	69:56
ACMT (Tigers ili nama draži MAU-MAU)-FTVT	48:46
VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU-FTVT	69:69 (69:76)
PROFESORI-ACMT	72:54

VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU: Marin Dražeta, Jeronim Šepić, Ivo Letunić, Saša Dorđević, Adnan Đanković, L. Đurasović

ACMT: Vladislav Živković, Tvrtko Novaković, Toni Ljubetić, Marko Meker, Marko Slunski, Ivan Boban, Duje Tudor, Dražen Raguž, Fadl el Sabeh, Jakša Pavičević, Petar Boro

FTVT: Frane Dugandžić, Sead Suljić, Boris Lalovac

PROFESORI: Jakub Selmanović, Antun Franušić, Perica Miović, Hrvoje Brajčić, Saša Selmanović, Vedran Jelavić, Mark Radović, Damir Stabile, Pero Ivanišin

◆ Što mislite o turniru ?

Veoma sam ponosan na organizaciju i uspješnost turnira. Jedino mi je žao što pojedine ekipe nisu bile kompletne i što je padala kiša pa se dio turnira morao odigrati u dvorani. Također sam veoma zadovoljan suđenjem i ovim se putem zahvaljujem sucima kao i gospodinu Gordanu Prišliću-Vjeverici na datom razglasu, te Tončiju Vlašiću uredniku sportske emisije na Rađio Libertasu.

◆ Finalna utakmica ?

Što se tiče finalne utakmice veoma sam zadovoljan svojom igrom i igrom ekipe. Sretan sam što sam ponovno zaigrao nakon pet godina. Pohvale nose i mladići ACMT-a zbog prikazane igre i borbenosti.

Na kraju treba spomenuti da su glavni pokrovitelji ovog turnira bili Veleučilište u Dubrovniku, bistro "Columbo" i ACMT.

Još da ukažemo i na propust organizatora. Budući se pobrinuo da sve ekipe dobiju pehar, to je trebao učiniti i za najučinkovitijeg igrača turnira, a po mišljenju većine to je bio prof. Antun Franušić sa 100 postotnim učinkom, jer uopće nije zaigrao za svoju ekipu. Nadamo se da će ova pogreška biti ispravljena iduće godine.

Sve u svemu treba pohvaliti gospara Niku Maškarića koji je zasjeo turnir dobrom zakuskom.

□ U žaru igre

vrijeme vrlo tijesan što je rezultiralo razlikom od 2 poena. Time smo osigurali 2. mjesto. U finalu smo se dobro nosili, ali smo ipak izgubili 10 razlike.

Jakub Selmanović (PROFESORI): *Ovo je dobro i trebalo bi postati tradicija. Da se cijeli turnir odigrao vani bilo bi još bolje. Na kraju smo osvojili prvo mjesto jer je ipak prevladalo naše iskustvo.* Ekskluzivni intervju dobili smo i od organizatora turnira, Perice Miovića.

◆ Kako je sve to počelo i otkuda ideja ?
Ideja je potakla od mene samog i u dogovoru sa voditeljima ekipa dogovorili smo ovaj turnir.

□ MAU-MAU navijačice

ZAVRŠENO PRVENSTVO U MALOM
NOGOMETU:

GAJTAN POBJEDNIK

Ove godine završeno je još jedno prvenstvo Veleučilišta u Dubrovniku u malom nogometu. Kako lijepo zvuči "još jedno prvenstvo". Međutim, za studente koji su duži period na ovom studiju, odnosno za one koji su treća ili četvrta godina studija, oni znaju da je ovo tek drugi put da se organizira ovakav jedan turnir. Stoga, su se i ove godine primjetili mnogi nedostaci u samoj organizaciji, ali to nije dovelo u pitanje kvalitetu turnira. To se moglo primjetiti i u broju prijavljenih ekipa. Za usporedbu, prošle godine je bilo prijavljeno 14 ekipa, a ove 21.

Zbog vremenskih uvjeta, turnir se u cjelini održao u dvorani. Iako do izražaja nije došla ljepota nogometa istakli su se mnogi individualci. Turnir je dobio i na svom značaju pa se u jednom trenutku u dvorani pojavio i poznati dubrovački sudac "Đero".

Svi koji su barem jednom zaigrali nogomet u našoj dvorani znaju pod kojim se uvjetima igra, pa je tako došlo i do ekscitirajućih situacija, pa čak i do teže ozlijeđenih igrača. Sve to pokazuje kakav je bio žar igre.

Međutim, nemoguće je izostaviti i atmosferu - iako dvorana nije opremljena sadržajem za navijače, oni su ipak pronalazili svoja mjesta da bi burno podržavali svoje favorite. Važno je još jednom istaknuti da je ovo poseban malonogometni turnir, jer među prijavljenim ekipama je ove godine bila ekipa profesora koja je dokazala svoju uzlaznu putanju u odnosu na prošlu godinu.

Završnica turnira održana je u srijedu 15. travnja ove godine. Pokazala je sva nepredvidivost nogometa, pa su već u osmini finala otpali mogući favoriti - ekipa NIXON (II BS), a u polufinalu ekipa JANČIĆ (II N). Neću reći da su se u finalu našli totalni "autsajderi". Međutim s pravom je pobjednik ovog turnira ekipa GAJTAN (I BEEE) koji su zaslužno odnijeli nagradu u iznosu od 950 kuna.

Na kraju se iskreno nadam da će ovaj turnir postati tradicija.

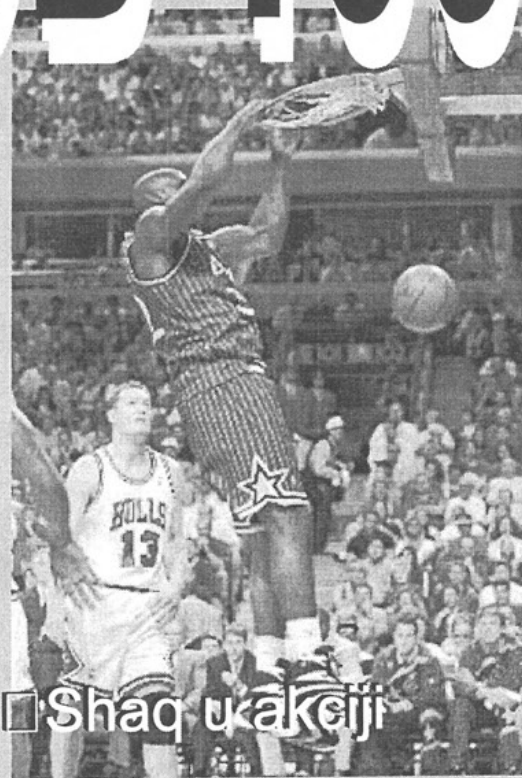
S. Bogut

KLUB 100

Ne, ovo neće biti priča o ljepoticama iz kluba 100. Nažalost. Ovo je dokaz kako se u Americi može zaraditi mnogo. Naravno, ako znate igrati košarku. A, ako ne znate, dovoljno je da ste crni, snažni i da znate rap.

Trenutno je u ligi pet igrača koji imaju ugovore na više od 100 mil. \$. Koliko je njih stvarno zaslužilo tih 100 mil.? Pitajte Barkleya. Ili, bolje nemojte. Iako će svi reći da vrijedi svatko tko donese naslov. Možda, ali tek kad ode Jordan.

Prvi po visini ugovora je Da Kid. Kid možda samo po nadimku, ali Kevin Garnett po igri to sigurno nije. Inače mu Minnesota nikad ne

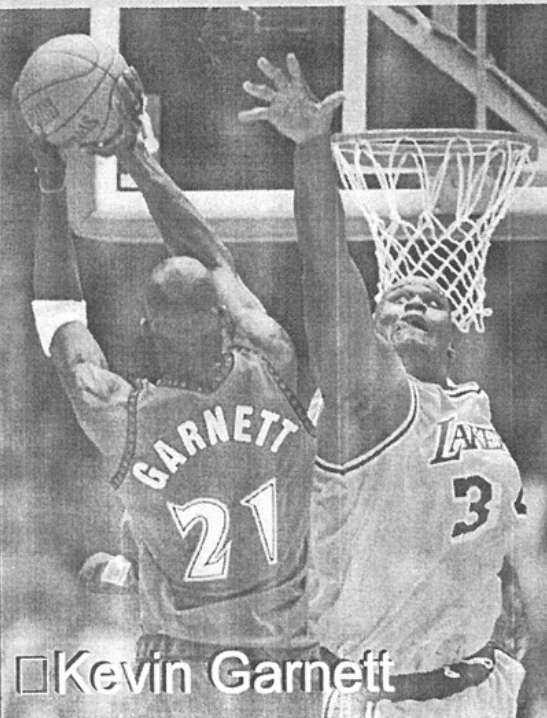

□ Shaq u akciji

bi dala 126 mil. za šest sezona. A malo je nedostajalo da Garnett ne

završi u Bullsima. Prva ponuda Minnesote od 103 mil. mu je bila premala. Chicago je obećao više. Ali samo obećao. Garnett je ipak prihvatio novu ponudu Kevina McHalea, čovjeka koji je znao što ima, koji ga je doveo u Minnesotu kao peti izbor drafta 1995. isplatio se ili će se isplatiti. Dva Kevina su ključ uspjeha Minnesote. A Garnettu samo ostaje da dokaže da dolari nisu uzalud bačeni ili bar da pokuša.

Odmah za Garnettom je daleko najpoznatiji, Shaquille O'Neal, čovjek koji živi od snimanja filmova,

□ Kevin Garnett

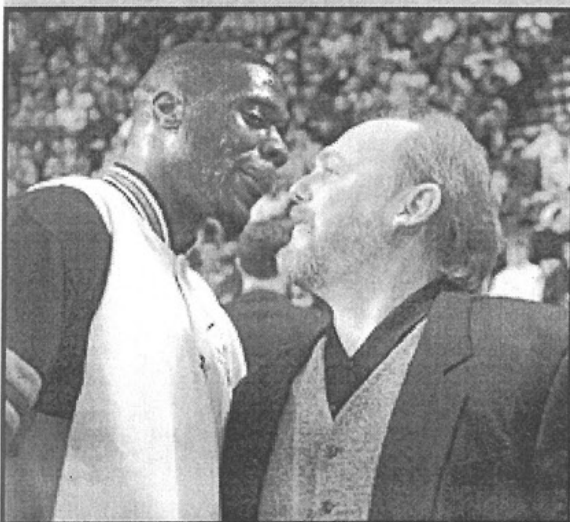
reklama, rapanja, te promašenih slobodnih bacanja i lomljenja tabli. *Lomi ga baby*. Shaq je prošle godine zamijenio Disneyworld Hollywoodom. U Orlando su mu nudili 115 mil. \$. Lokalne novine "Orlando Sentinel" pitale su svoje čitatelje vrijedi li Shaq toliko. Od 5000 odgovora 91.3 posto bilo je ne. Shaq je shvatio i otišao. U Orlando je usput izvrijeđao sve od trenera Hilla do suigrača Hardaway, a pogotovo Andersona. U L.A. je dobio 121 mil. \$ za 7 sezona. I pritom otjerao Divca, koji je postao višak. U L.A. se nadaju da će im Shaq donijeti naslov. Vjerojatno hoće. Imaju vremena, dovoljno su mladi.

Alonzo Mourning svojih 112

vrijeme Hornetsi su nudili 11 mil. \$ po sezoni, Alonzo je tražio 13 i upravo su toliko minuta trajali pregovori. Riley je ponudio čak 5 igrača, uključujući Risea. Mnogi će reći previše, ali Rileyu nije ništa previše za dobrog centra. Dobio je centra koji zna zabiti, skočiti i blokirati, ali i izgubiti živce. Rileyu nije važno. Samo je jedan trener vjerovao u Zoa još od Rookie sezone kada je rekao: "*vrijedi 30 koševa po utakmicu*". Pogađate tko.

Kemp je dovoljno vremena proveo štrajkajući. Kako objasniti da Jim McIlvane "najskuplje drvo NBA lige" dobije 7 mil. \$ po sezoni dok Kemp dobije samo 3 mil. Ali tko čeka, dočeka. Dočekao je i Kemp. Cleveland je "iskešao" 107 mil. \$ za 7 sezona. Kemp je napokon sretan, a sretni su i u Seattleu, što su ga se riješili. Previše priče, premalo igre.

Na kraju ponovo Riley. Nudio je 100 mil. \$ Howardu da dođe u Miami. Howard je potpisao, ali liga je poništila ugovor. Razlog? Riley se preračunao, nije uklopio ugovor u Salary Cup. Washington je uvidio svoju grešku i ponudio Howardu 105 mil. \$. Ponudu koju maneken zaista nije mogao odbiti. Riley je protestirao, ali pomoći nije bilo. Ah, taj Riley...

mil. \$ za 7 sezona može zahvaliti Patu Rileyu, čovjeku koji je u svojoj viziji imao mjesta za dominantnog centra. Trebao ga je i u Miamiu. U to

rio veliku momčad. Tiranin? Možda na prvi pogled. Nikolaj Karpolj je na sebi svojstven način od igračica izvlačio maksimum.

Izbor igračica je također bio izvrstan. Ubrzo se u Dubrovniku okupila mala reprezentacija Hrvatske i Rusije. Igračice su predvodile Čebukina, Sidorenko, Kuzmanić, Vasilievskaja, te ponajbolja svjetska igračica Godina.

Naslovi su osvajani, počela je i Euroliga. U Dubrovniku se počelo razmišljati o organizaciji Final Four. Navodno je veliku pomoć u ostvarivanju ideje pružio i Martin Andreas, bivši predsjednik CEV-a. Dubrovnik je dobio organizaciju završnice, i već je tu stekao malu prednost. Karte su se tražile mjesecima unaprijed. Dubrovčane je potpuno zaludila odbojka.

U polufinalu su nakon teške borbe pale odbojkašice Foppapedretia iz Bergama. Nisu im pomogle ni reprezentativke Elena Drozina te Darina Miškova, ni njemica Suzanne Lahme i nizozemka Henriste Weersing. Pet setova teške borbe. Svi su očekivali finale, nadali se tituli. Čekao ih je turski Vakifbank. "*Bila bi to kruna nakon naporne sezone*", rekla je Slavica Kuzmanić.

I upravo je ona donijela pobjedu svojim servisom. Svi se još uvijek sjećamo slavlja koje je nastalo. Nije zaboravljen ni Barač koji je bio na tribinama. Čebukina i Kuzmanić su mu odnijele pehar. Pehar za koji i on ima zasluge.

Ipak priča možda neće imati *happy end*. Navodno većini igračica ističe ugovor ovog ljeta. Jedina koja će sigurno ostati je Čebukina. Postat će trener mlađih uzrasta. A broj odbojkašica iznosi čak 350 u svim kategorijama. Bit će joj dovoljno posla. Od ostalih tko će ostati, ostaje pitanje. Na završnici smo vidjeli transparent "*Ostanite, mi vas volimo*". Kad bi njega poslušali...

prvaka. Posao nije bio nimalo lak, ali je Barač imao strpljenja i volje. Počelo je okupljanjem kvalitetne ekipe. Za trenera se najboljim izborom pokazao Nikolaj Karpolj. Čovjek koji je već od "Mladosti" stvo-

Ostanite, mi vas volimo!

Dubrovnik je napokon dobio ono što nikada nije imao. Svoj Dream Team. Vaterpolisti Juga su se tome najviše približili, ali Dream Team? To ne. Ipak, to je pošlo za rukama odbojkašicama "Dubrovačke banke" koje su proharale Europsku odbojkašku scenu i zasluženo ponijele u domaćoj i svjetskoj javnosti epitet "*Dream Team*".

Sve je počelo u glavi Nevena Barača, tadašnjeg direktora "Dubrovačke banke". Čovjeka koji je prije svega bio zaljubljenik u odbojku. Čovjeka koji je od odbojkašica Dubrovnika želio stvoriti Europskog

DUBROVAČKA BANKA d.d.

Njegovo veličanstvo

SOTONA

Piše: Snježana Makivić

Povijest ne može utvrditi postoji li Sotona, ali pokazuje činjenicu da su se i muškarci i žene ponašali kao da on postoji. Zlo - zadavanje bola svjesnim bićima jedan je od najdugotrajnijih i najozbiljnijih problema u ljudskom postojanju.

Zlo se u mnogim društvima najčešće osjeća kao određena sila, a utjelovljenje zla naziva se Sotonom. Ono nikada nije apstraktno i uvijek mora biti shvaćeno u odnosu na patnje pojedinca.

Sotona je isto toliko manifestacija religioznog osjećaja koliko i Bogovi. Emocije što ih budi doživljaj Sotone isto su toliko snažne kao i one što ih budi doživljaj dobrog Boga.

Promatrajući sa filozofskog gledišta razvoj religije kroz povijest i načine na koji su ljudi objašnjavali dobro i zlo u svijetu, Sotona se u početku pojavljuje kao sastavni dio Boga, jer je Bog u osnovi ambivalentno biće. Samim time ako je sve moguće znači da od njega potiče dobro i zlo. Iskonska ambivalentnost Boga sadržana je u brahmanskom objašnjenju počela zla:

"I Bogovi i demoni govorahu istinu
I Bogovi i demoni govorahu neistinu
Bogovi se odricahu neistine a demoni istine".

Međutim, pojavom judaizma, a poslije i kršćanstva stvara se drugačija slika. I hebreji i kršćani tvrde da je Jehova ili Jahve jedina manifestacija božanskog načela. U želji da taj jedan Bog bude dobar u cjelosti oni "lošu" Božju stranu odvajaju od one dobre nazivajući dobru stranu Gospodom, a lošu Sotonom.

Sotona je s jedne strane začetnik neposredne odgovornosti za mnoga zla, ali isto tako je prikazan kao stvorenje Boga te je kao i sva Gospodnja stvorenja stvoren dobar. Priča o Anđelu buntovniku i njegovom padu, prvo moralnom, a onda i onom

koji je uslijedio s neba, svima nam je poznat.

Uz Sotonu se vezuje i podzemni svijet, u svim civilizacijama postoji mjesto kojim vlada Sotona. Opisi pakla mogu biti različiti ali je njegova suština uvijek ista i ne mijenja se. Sotona stoluje u svojim paklenim dvorima i muči duše umrlih grešnika u čemu mu pomaže cijela vojska pomoćnika.

A gdje je Pakao? To nitko točno ne zna. Sv. Anastazije i rabini smještaju ga u žrak, Sv. Prosper u morske dubine, neki su sigurni da se on nalazi na Suncu, drugi pak pod zemljom ili u samom središtu zemlje. Naše vrijeme smješta ga u čovjeka, pretendirajući da je jedino njegov odgovor ispravan.

Pojam suvremenog Sotone je nešto drugačiji od crkvenog pojma prošlih stoljeća. Naime, suvremeni

nema više rogove i trozubac u ruci, a njegovo je djelovanje usmjereno na ljudski duh inteligenciju i volju.

Za suvremenu psihologiju on je ljudska podsvijest, ono trajno skriveno u nama, a koje upravlja našim postupcima bez našeg voljnog sudjelovanja. U biologiji i kriminalistici on je pak kromosom y jer su istraživanja pokazala da više od 50 posto kriminalaca ima taj kromosom.

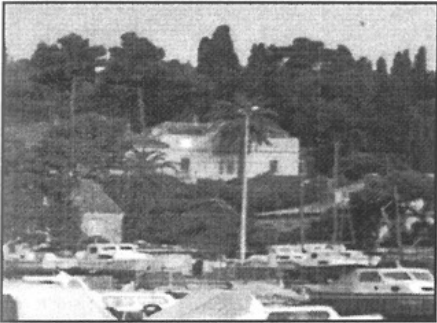
Iz svega ovoga sigurna je samo činjenica da zlo postoji, a kada jednom ustvrdimo da nešto postoji sasvim je svejedno kako ćemo to nazvati i da li kao zlo promatrati silu ili osobu.

Osobno smatram da Sotona nije stvoren da bi riješio odgovornosti Boga za zlo na zemlji već čovjeka jer ljudi su sami po sebi sposobni za svaku vrstu zla koje možete zamisliti.

POSLEDNJA ZBIVANJA U DUBROVAČKOJ BANC ZASJENILE SU "KRIMINALNE" RADNJE NA VELEUČILIŠTU U DUBROVNIKU

Slavenu Bogutu, dugogodišnjem predsjedniku studentskog zbora Veleučilišta u Dubrovniku, konačno je pošlo za rukom dočepati se novca od Ministarstva. Novac koji je velikodušno odobren, bio je namjenjen napretku visokog učilišta, međutim evo što se dogodilo:

SLAVEN KUPIO KUĆU

Slaven se srčano borio za otvaranje studentskog doma u Dubrovniku, koji je trebao biti preuređeni hotel "LERO", međutim dugogodišnja odbijanja od strane "dubrovačkih otaca"

su ga pokolebala, te se odlučuje "otvoriti" svoj vlastiti DOM...

KAD SI DRUGI MOGU PRIUŠTITI AVIONE MOGU I JA AUTO

Naš Predsjednik, kao i svi ostali, želeći biti "u korak s vremenom" tražio je od Veleučilišta da mu se kupi mobilni uređaj-MOBITEL,

ali zbog općeg teškog stanja u državi nije mu se moglo izaći u susret te se On skromno odlučuje barem malo ubrzati korak

ZAR JA NISAM POMORAC?

Danas nitko ne radi u svojoj struci!. Želeći biti primjer drugim studentima (On je ipak predsjednik) i motivirati mlade za vlastitu struku, Slaven se odlučuje na još jedan težak korak.

WANTED

ime i prezime:
Slaven Bogut

mjesto rođenja:
Metković

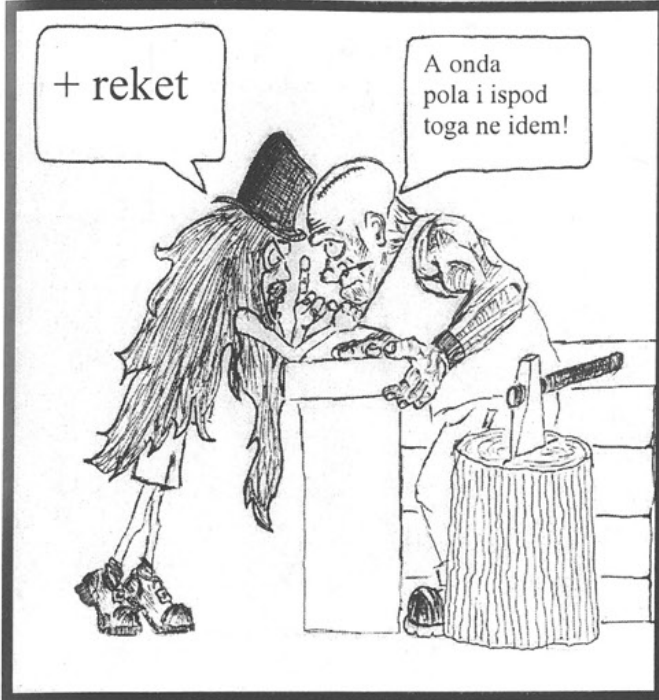
bračno stanje:
neoženjen

zaposlenje:
student

funkcija:
predsjednik
studentskog
zbora
Veleučilišta u
Dubrovniku

KRAJ

“ŽUPSTOK '98”

Mlini, 07. lipnja

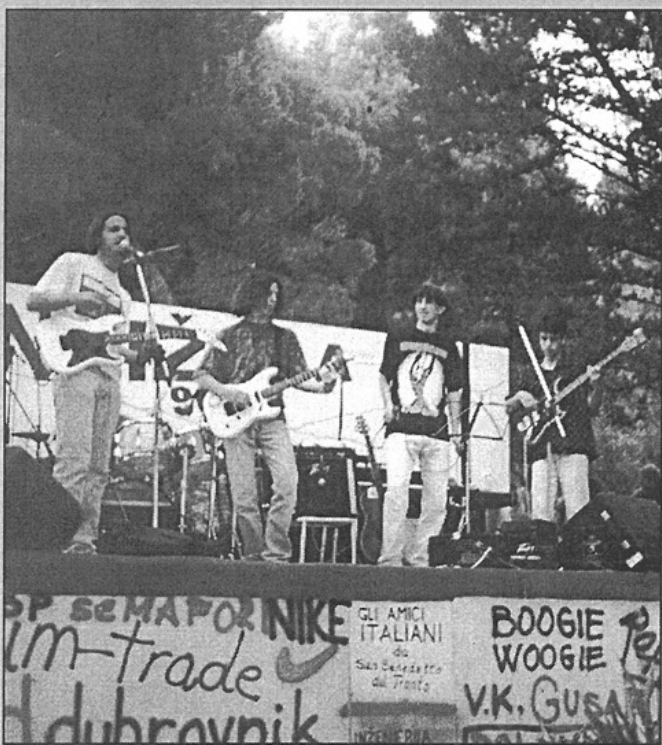
Za sve koji su siti dosadnih nedjeljnih poslijepodneva 7. lipnja će imati priliku razbiti tu monotoniju dolaskom na, sada već popularni, multiglazbeni događaj u župi dubrovačkoj. Ova manifestacija poznata pod nazivom "Puntižela" već treću godinu zaredom okuplja ne samo lokalne glazbenike, već nam dovodi goste i iz drugih hrvatskih gradova.

Odvija se u parku u Srebrenom pod imperativom svirke u živo, što poklonicima ovakvog vida zabave garantira sada već tradicionalno dobar provod.

Sve ovo događa se zahvaljujući činjenici što u župi obitava nekolicina nepopravljivih entuzijasta koja svoje slobodno vrijeme i trud ulaže u organiziranje ovakve manifestacije samo zato da bi zauzvrat dobili dobru i kvali-

tetnu zabavu za sebe, svoje bližnje i bližnje svojih bližnjih.

Naravno, organizatori nisu sami po sebi dovoljni da bi se ovakvo nešto dogodilo. Tu je potrebna još jedna jednako važna karika koja jednako mnogo daje i jednako mnogo dobiva, a to su izvođači.

Krenemo redom: od izvođača iz župe bit će tu LUKŠA ĐURAŠ (koji priprema izdavanje albuma) i VEDRAN M.; od dubrovačkih grupa nastupit će STAGE, RETRO, GRUHAK, OUTSIDE, TOTO & PRIJAJELJI, TEATAR i PRIJATELJI DISTONAVANJA I ŠPERPLOČE, a u goste dolaze: SCARSOULS iz Karlovca, MLINSKI KAMEN iz Vinkovaca (veterani župstoka), SOUL TRAIN iz Zagreba (već drugi put u župi), EN FACE iz Rijeke, te NENO BELAN iz Splita.

MI SMO KRENULI, A VI ?!
☺ FOLLOW US ☺